

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา
เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

นายสมเกียรติ กาทองทุ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

A GUIDELINE FOR DEVELOPING THE COMPETENCIES OF PHYSICAL EDUCATION
LECTURERS IN THE INSTITUTE OF PHYSICAL EDUCATION FOR DRIVING THE ASEAN
COMMUNITY

Mr. Somkiat Kathongthung

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Health and Physical Education

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน
สถาบันการพลศึกษาเพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

โดย

นายสมเกียรติ กาทองทุ่ง

สาขาวิชา

สุขศึกษาและพลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร. รุ่งระวี สมะวรรณนะ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธนะ ติงศภักดิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร. รุ่งระวี สมะวรรณนะ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร. นพดล จิระบุญดิลก)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สมเกียรติ กาทองทุ่ง : แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาเพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน. (A GUIDELINE FOR DEVELOPING THE COMPETENCIES OF PHYSICAL EDUCATION LECTURERS IN THE INSTITUTE OF PHYSICAL EDUCATION FOR DRIVING THE ASEAN COMMUNITY) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร. รุ่งระวี สมะวรรณนะ, 130 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน วิธีการวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้รับการตรวจสอบค่าความตรง IOC ที่ระดับ .90 และความเที่ยงคอนบาร์คแอลฟาที่ .98 กลุ่มตัวอย่างคืออาจารย์พลศึกษา จำนวน 200 คน และผู้บริหารจำนวน 5 คน จากสถาบันการพลศึกษาทั่วประเทศ

ผลการวิจัยพบว่า: 1) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษามีองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้และวิชาการ ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัย และด้านภาษา ทั้งนี้พบว่า 1.1) สมรรถนะที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน 1.2) สมรรถนะที่มีระดับความสำคัญมาก คือ ด้านความรู้และวิชาการ ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัย และด้านภาษา: 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ สำหรับอาจารย์ประจำการ นั้นควรมีการจัดอบรมตามบริบทของปัญหา ความจำเป็นและความต้องการของแต่ละวิทยาเขตเนื่องจากแต่ละแห่งมีปัญหาและความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน แต่ไม่จำเป็นต้องจัดอบรมในทุกด้าน สำหรับบุคลากรที่จะเป็นครูทางพลศึกษาควรส่งเสริมให้มีหลักสูตรผลิตครูให้มีการพัฒนาสมรรถนะ ครบทั้ง 9 ด้าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน

ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

ปีการศึกษา 2556

5583477227 : MAJOR HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION

KEYWORDS: PHYSICAL EDUCATION / LECTURERS COMPETENCIES / ASEAN COMMUNITY

SOMKIAT KATHONGTHUNG: A GUIDELINE FOR DEVELOPING THE COMPETENCIES OF PHYSICAL EDUCATION LECTURERS IN THE INSTITUTE OF PHYSICAL EDUCATION FOR DRIVING THE ASEAN COMMUNITY. ADVISOR: RUNGRAWEE SAMAWATHDANA, Ph.D., 130 pp.

The purposes of this research were to study and purpose a guideline for developing the competencies of physical education lecturers in the Institute of Physical Education for driving ASEAN community. This study was a mixed method research. The research instruments were questionnaire and structure interview questions which qualified with validity (IOC = .90) and the reliability (Cronbach = .98). The subjects were 200 physical education lecturers and five administrators from the Institutes of Physical Education across the country. The results were as follows; 1) the guideline for developing the competencies of the P.E lecturers composed of nine aspects which were moral and ethic, knowledge and academic, communication and technology, inter & intra relationship and responsibility, measurement and evaluation, health and teaching skills, management and curriculum development, research and linguistic competencies. This study found that: 1.1) the competencies in the very high level were moral and ethic, inter & intra relationship and responsibility, and health and teaching skills: 1.2) the competencies in the high level were knowledge and academic, communication and technology, management and curriculum development, and research and linguistic competencies; 2) the guideline for developing the competencies, this study suggested that in-service lecturers should be trained according to the context of each institute as the problems, needs, and wants would be different individually. Each institute might not need to provide the training all of the nine aspects. Moreover, it was suggested that for pre-service teachers should be provided course curriculums covering with all the nine competencies aspects

Department: Curriculum and Instruction Student's Signature .....

Field of Study: Health and Physical Education Advisor's Signature .....

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้จากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.รุ่งระวี สมะวรรณนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน ที่ได้เสียสละเวลาในการให้ความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้ข้อคิดต่างๆในการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และผู้ร่วมในการสัมภาษณ์ 5 ท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาให้ความร่วมมือในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม อีกทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์แก่ผู้วิจัย ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแห่งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่คอยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาโดยตลอด คุณ อภิขญา กาทองทุ่ง พี่สาวและคุณนันทพร ไพโรศรี ภรรยาผู้เป็นที่รัก ที่คอยอยู่เคียงข้างและให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อสมบุญ กาทองทุ่ง และ คุณแม่ฉลวย กาทองทุ่ง ผู้อันเป็นที่รักยิ่งที่สุดในชีวิต ที่ท่านได้สั่งสอนและปลุกฝังมาทำให้ลูกประสบความสำเร็จในวันนี้ แม้ว่าวันนี้แม่ไม่ได้เห็นความสำเร็จของลูก แต่สิ่งที่ท่านสั่งสอนและปลุกฝังมาทำให้ลูกประสบความสำเร็จในวันนี้ และขอมอบความสำเร็จในครั้งนี้ให้แก่พ่อและแม่อันเป็นที่รักสุดยิ่งในชีวิต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
ขอบเขตในการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
คำจำกัดความในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง.....	7
ประวัติความเป็นมาของอาเซียน.....	8
การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	9
แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการปี 2555-2558	10
สถาบันการพลศึกษา	11
แนวคิดด้านการศึกษา สถาบันการพลศึกษา	13
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ.....	14
องค์ประกอบของสมรรถนะ	15
ประเภทของสมรรถนะ	17
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ สมรรถนะครู.....	18
สมรรถนะของครูในบริบทของอาเซียน	20
สมรรถนะของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.....	26
แนวทางการพัฒนาครู.....	33

แนวคิดของการประเมินความต้องการจำเป็น	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
งานวิจัยภายในประเทศ	40
งานวิจัยต่างประเทศ	42
กรอบแนวคิดในการวิจัย	44
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือในการทำวิจัย	46
วิธีการสร้างเครื่องมือ	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	93
รายการอ้างอิง	94
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	130

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	รูปแบบสมรรถนะ (Structure of the Competency Model)	19
ตารางที่ 2.2	ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์สถาบันครูและบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) กับ สมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้	22
ตารางที่ 2.3	ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กับสมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้	23
ตารางที่ 2.4	ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)กับ สมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้	24
ตารางที่ 2.5	ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์ของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 กับสมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้	25
ตารางที่ 4.1	ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบคำถาม จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน จำนวน 190 คน	51
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน สถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม	53
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน สถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความรู้และวิชาการ	54
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน สถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยี	55
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน สถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ	57
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน สถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการวัดและประเมินผล	58
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน สถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านทักษะสุขภาพและการ ปฏิบัติงานการสอน	59

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน
 สถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการและการพัฒนา
 หลักสูตรทางพลศึกษา .61 ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของ
 สมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคม
 อาเซียน ด้านการวิจัย 63

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของ
 อาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียนด้านภาษา
 64

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 2. 1 สมรรถนะของ Iceberg Model. 16

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทาง วิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อประเทศต่างๆทั่วโลก ทำให้ต้องมีการ รวมตัวของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันได้ในทุก สถานการณ์

ปัจจุบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นตัวสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในแถบเอเชีย อัน เนื่องมาจากการรวมตัวของอาเซียน 10 ประเทศ เป็นหัวใจในการฟื้นฟูเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้ประเทศ ในอาเซียนต้องเตรียมความพร้อมในทุกด้าน

ประชาคมอาเซียนเป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่ม อำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้านรวมถึง ความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆในระดับโลกที่ส่งผลกระทบมาถึงภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียนคือการทำให้ ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดีโดย สมาชิกในครอบครัวมีสภาพความอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น (ณัฐตินัน วรรณารักษ์, 2555)

บทบาทการศึกษาใน 3 เสาหลัก (วิทยาลัยชุมชนกับประชาคมอาเซียน, 2553) อาเซียนมี ความเห็นพ้องต้องกันในการกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาการทำงานของอาเซียนและส่งเสริมการ จัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาของแต่ละชาติสมาชิกในการศึกษาทุกระดับ 1) เสาคอร์สเมืองและความ มั่นคง คือการให้การศึกษาค้นคว้า ความรู้ ความเข้าใจในกฎบัตรอาเซียน 2) เสาศรษฐกิจ คือการพัฒนา กรอบทักษะฝีมือในแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อนำไปสู่การยอมรับกรอบ คุณสมบัติร่วมของอาเซียน การ เคลื่อนย้ายนักเรียนการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือด้วยการปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพและการศึกษาและ อาชีพบนขีดความสามารถของอาเซียนสู่ระดับภูมิภาคและนานาชาติโดยเฉพาะมาตรฐานสมรรถนะ การศึกษาด้านอาชีวศึกษาและมัธยม 3) เสาสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ การพัฒนาอาหารร่วมด้าน อาเซียนของโรงเรียนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาด้านศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียนในอุดมศึกษาให้ ภาษาของอาเซียนเป็นวิชาเลือกในภาษาต่างชาติในโรงเรียนส่งเสริมโครงการระดับภูมิภาคที่สร้าง ความตระหนักในความเป็นอาเซียนในหมู่เยาวชน การสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ใน ชุมชนชนบทด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้มีประชุมวิจัยด้านวิชาการอาเซียนเพื่อเสริมการ วิจัยพัฒนาภูมิภาคในการ สร้างความเข้าใจอันดี ความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมไว้ในหลักสูตร

ดังนั้น สิ่งที่ควรให้ความตระหนักและริบเร่งดำเนินการคือการจัดระบบอำนวยความสะดวกใน การเคลื่อนย้ายของนักศึกษาหรือนักวิจัยหรือครูอาจารย์ควมมีมาตรฐานของหลักสูตร เพื่อพร้อมต่อ การแข่งขันในระดับโลกสถาบันการศึกษา นอกจากนั้น กัจจร ตติยภวิ (2554) กล่าวว่า การผลิต บัณฑิตในขณะนี้ต้องเผชิญทั้งปัจจัยภายนอก ภายใน ที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการ

รวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งจะส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายเพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์และนักวิจัย ได้โดยสะดวกเพราะเป็นการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาที่นำไปสู่การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิกซึ่งเรื่องดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อกระทรวงศึกษาธิการและสถาบันการศึกษาที่ถูกฝากความหวังเพราะให้เป็นแหล่งบ่มเพาะปัญญาสำหรับคนรุ่นใหม่ก่อนเข้าสู่โลกของการทำงานบุคลากรทางการศึกษาให้ความตระหนักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

สถาบันการพลศึกษา เป็นสถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ นันทนาการ และบุคลากรในด้านที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ การให้บริการชุมชน การใช้และพัฒนาเทคโนโลยี เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา นันทนาการ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย รวมถึงการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2556) ทั้งนี้สถาบันการพลศึกษาจะต้องพัฒนาสู่การเป็นแหล่งองค์ความรู้และองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษา ระดับนานาชาติ เป้าหมายการบริหารสถาบันการพลศึกษาในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้านับจากนี้ไป จะอยู่ภายใต้วิสัยทัศน์ของสถาบันการพลศึกษาที่ว่า “เป็นสถาบันชั้นนำในระดับภูมิภาคอาเซียน ที่จัดการศึกษาด้านพลศึกษา กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพที่มีคุณภาพ” (สถาบันการพลศึกษา, 2555)

ในสภาพปัจจุบันการเป็นครูอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเร่งด่วน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การพัฒนาด้านคุณภาพของผลงานวิชาการและมาตรฐานการเรียนการสอนของอาจารย์ การพัฒนาด้านจริยธรรมของอาจารย์และการพัฒนาด้านคุณวุฒิ สุขาดา แสงดวงดี (2550) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีผลต่อการจัดให้มีการพัฒนาอาจารย์ ที่จำเป็นในการเพิ่มพูนความสามารถและทักษะการทำงานของอาจารย์

จากการศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานครู (Competencies – Based Teacher Education) โดย Vogler (1972 อ้างถึงใน (รัชณี ขวัญบุญจัน, 2536) ได้กล่าวถึงสมรรถภาพโดยทั่วไปของครูไว้ 5 ประการคือ

1. มีสมรรถภาพความรู้ ทักษะและเจตคติ
2. รู้จักใช้สมรรถภาพให้เกิดประโยชน์
3. สามารถประเมินผลนักเรียนได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ
4. สามารถปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้พัฒนาขึ้น
5. ก่อให้เกิดการพัฒนาในตัวนักเรียน

รัชนี ขวัญบุญจัน (2536) กล่าวว่า สมรรถนะของครู หมายถึง ความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะ ที่บุคคลที่เป็นครูพึงมีอย่างพอเพียง และสามารถแสดงออกเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ โดยได้ระบุสมรรถนะไว้ ดังนี้ สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม สมรรถนะด้าน วิชาการพลศึกษา สมรรถนะด้านสุขภาพ สมรรถนะด้านบุคลิกภาพ สมรรถนะด้านการปฏิบัติงาน สมรรถนะด้านมนุษยสัมพันธ์ สมรรถนะด้านทักษะ สมรรถนะด้านวิชาการทั่วไป

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของ สถาบันการพลศึกษา พบว่าด้านอาจารย์หรือบุคลากรทางการศึกษามีจุดอ่อน ดังนี้ 1) อาจารย์มี ภาระงานอื่นๆ เช่น การทำงานสนับสนุนการบริการชุมชนมากเกินไปทำให้ไม่มีโอกาสในการพัฒนา คุณภาพการสอนและการทำวิจัย 2) บุคลากรทางการศึกษามีไม่เพียงพอในการทำงานสนับสนุน การศึกษา เช่น ด้านเทคโนโลยี 3) อาจารย์ขาดความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี สารสนเทศ 4) จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ ทำให้อาจารย์แต่ละท่านมีภาระงานสอนหลายวิชา 5) อาจารย์ขาดความรู้ความชำนาญในการวิจัยและบทความทางวิชาการ ทำให้จำนวนงานวิจัยและ บทความทางวิชาการของสถาบันการพลศึกษามีการเผยแพร่่น้อย 6) อาจารย์ของสถาบันการพลศึกษา ส่วนมากให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองน้อย (สถาบันการพลศึกษา, 2555)

จากผลของการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมเศรษฐกิจและการเมืองตลอดจนความก้าวหน้าทาง วิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ส่งผล การศึกษาในประเทศจำเป็นต้องพัฒนาคนและกำลังคนให้มีสมรรถนะพร้อมที่จะแข่งขัน โดยเฉพาะอาจารย์พลศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการพลศึกษาที่มีส่วนร่วมในการผลิตบุคลากร ทางด้านพลศึกษาโดยตรง จำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะตนเองให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะ เกิดขึ้นอยู่เสมอ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาใน สถาบันการพลศึกษา เพื่อการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน โดยมุ่งหวังให้เป็นองค์ประกอบและ ประโยชน์สำหรับการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ใน สถาบันการพลศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน มีองค์ประกอบในด้านใดบ้าง

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อการขับเคลื่อน สู่ประชาคมอาเซียน มีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ขอบเขตในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาของประเทศไทยทั้งหมด รวม 17 วิทยาเขต
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ปีการศึกษา 2556 ทั้งประเทศรวม 17 วิทยาเขต

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขตการศึกษา ตอบด้วยความเข้าใจ เชื่อถือได้และตอบตามสภาพความเป็นจริง
2. ผู้ได้รับการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหาร คือ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ในสถาบันการพลศึกษา ภูมิภาคละ 1 วิทยาเขต คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ รวม 4 ภูมิภาค และคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษาส่วนกลาง ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีจำนวน 5 คน

คำจำกัดความในการวิจัย

คำจำกัดความในการวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน มีดังนี้

อาจารย์พลศึกษา หมายถึง อาจารย์หรือครูที่สอนอยู่ในประจำหลักสูตรพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

สถาบันการพลศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาเฉพาะทาง มีภารกิจในการจัดการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น มีการจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา 11 แห่ง ในส่วนของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น สถาบันการพลศึกษามีการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี 3 คณะวิชา ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา และสุขภาพ คณะศิลปศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ ในวิทยาเขต 17 แห่ง

สมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง ความสามารถของครูอาจารย์พลศึกษาในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามเกณฑ์ หรือการมีผลงานที่โดดเด่นกว่าในการทำงาน โดยประกอบด้วยสมรรถนะด้านต่างๆ ได้แก่ (1) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ (3) สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี (4) สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล (6) สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน (7) สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร (8) สมรรถนะด้านสมรรถนะด้านการวิจัย (9) สมรรถนะด้านภาษา

สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ หมายถึง ความรู้ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงถึง มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและปรัชญาทางการศึกษา การเรียนรู้ในประชาคมอาเซียน สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับทั้งในและต่างประเทศ มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ สามารถคิดวิเคราะห์ความสามารถในการวางแผนออกแบบกระบวนการสอน ความสามารถในการคิดเชิงตรรกะสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา

สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาในการใช้ความรู้ทางพลศึกษา ประดิษฐ์สื่อทางการเรียนและการสอน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออุปกรณ์ในการประกอบการสอนพลศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ มีความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร มีความสามารถในการดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ สามารถเผยแพร่ผลงานทั้งในระบบออนไลน์

สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงออกถึง การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีภาวะผู้นำผู้และตามที่ดี ความสามารถในการเป็นที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ความสามารถการสร้างทีมงาน มีความขยัน มุ่งมั่นในหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงออกถึง ความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และเจตคติ สามารถกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินผลตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านได้อย่างครอบคลุมถูกต้อง สามารถปรับปรุงแก้ไขผลของการประเมินเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนต่อไป

สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่รักษาสุขภาพทางด้านร่างกายอยู่เสมอ สามารถออกกำลังกายและเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ มีความรู้ความสามารถในการจัดและดำเนินการสอน สามารถเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีได้ สามารถอธิบายและสาธิตการสอนพลศึกษา สามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย สามารถกำหนดกิจกรรมและเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาได้ มีความสามารถใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงถึง ความสามารถในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในชั้นเรียน สามารถจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาในสถาบันพลศึกษา สามารถจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันพลศึกษา สามารถจัดโปรแกรมกีฬาสำหรับเด็กพิเศษ ความสามารถในการทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ความสามารถในการจัดกีฬาและนันทนาการ สามารถบริการชุมชนในการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาได้ออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สมรรถนะด้านการวิจัย หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาสร้างความรู้ การพัฒนาความรู้ใหม่ๆ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ การวิจัยในการต่อยอดความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และศักยภาพให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร

สมรรถนะด้านภาษา หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการใช้ทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อนบ้าน มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา หมายถึง ปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถ ในการช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาขององค์กรที่อาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งในการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 9 ด้าน ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ได้แนวทางในการศึกษาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา
2. เป็นแนวทางในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนตามนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศในอาเซียน

บทที่ 2

เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง

การเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของอาเซียน
2. การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ
3. แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการปี 2555 – 2558
4. สถาบันการพลศึกษา
  - 4.1 แนวคิดด้านการศึกษา สถาบันการพลศึกษา
5. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
  - 5.1 ความเป็นมาและความหมายของสมรรถนะ
  - 5.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ
  - 5.3 ประเภทของสมรรถนะ
6. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู
  - 6.1 สมรรถนะของครูในบริบทของอาเซียน
  - 6.2 สมรรถนะของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
  - 6.3 แนวทางการพัฒนาครู
7. แนวคิดของการประเมินความต้องการจำเป็น
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

ประวัติความเป็นมาของอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (กรมอาเซียน, 2555) มีจุดเริ่มต้นขึ้นเมื่อเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2504 โดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ได้ร่วมกันจัดตั้งสมาคมอาสา หรือ Association of South East Asia ขึ้นเพื่อการร่วมมือกันทาง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม แต่ดำเนินการได้เพียง 2 ปี ก็ต้องหยุดชะงักลงเนื่องจากความผกผันทางการเมืองระหว่าง ประเทศ อินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

จนกระทั่งต่อมาได้มีการฟื้นฟูสัมพันธภาพระหว่างประเทศขึ้นจึงได้มีการแสวงหาลู่ทางจัดตั้ง องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจขึ้นในภูมิภาค "สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" และพันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในสมัยรัฐบาล จอมพลถนอม กิตติขจร โดยมีการลงนาม "ปฏิญญากรุงเทพ" ที่พระราชวังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 จากปฏิญญาอาเซียนซึ่งลงนาม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ของประเทศสมาชิกก่อตั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ ทุกประเทศที่อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยกเว้นติมอร์-เลสเต

ความประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มอาเซียนขึ้นมา เกิดจากความต้องการสภาพแวดล้อม ภายนอกที่มั่นคง (เพื่อที่ผู้ปกครองของประเทศสมาชิกจะสามารถมุ่งความสนใจไปที่การสร้างประเทศ) ความกลัวต่อการแพร่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ ความศรัทธา หรือความเชื่อถือนอกอำนาจ ภายนอกเสื่อมถอยลงในช่วงพุทธทศวรรษ 2500 รวมไปถึงความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศการจัดตั้งกลุ่มอาเซียน มีวัตถุประสงค์ต่างกับการจัดตั้งสหภาพยุโรปเนื่องจากกลุ่มอาเซียน ถูกสร้างขึ้นเพื่อสนับสนุนความเป็นชาตินิยมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)

เป็นการพัฒนามาจากการเป็น สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of South East Asian Nations: ASEAN) ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีประเทศผู้ก่อตั้งแรกเริ่ม 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาในปี 2527 บรูไน ก็ได้เข้าเป็นสมาชิกตามด้วย 2538 เวียดนาม ก็เข้าร่วมเป็นสมาชิก ต่อมา 2540 ลาวและพม่าเข้าร่วม และปี 2542 กัมพูชา ก็ได้เข้าร่วม เป็นสมาชิกลำดับที่ 10 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนเป็นกลุ่มเศรษฐกิจภูมิภาคขนาดใหญ่ มีประชากรรวมกัน เกือบ 500 ล้านคน

จากนั้นในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ที่ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อ 7 ตุลาคม พ.ศ.2546 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตกลงกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ 1) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) 2) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Socio-Cultural Pillar) 3) ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (Political and Security Pillar)

เดิมกำหนดเป้าหมายที่จะตั้งขึ้นใน ปี 2563 แต่ต่อมาได้ตกลงกันเลื่อนกำหนดให้เร็วขึ้นเป็นปี 2558 และก้าวสำคัญต่อมาคือการจัดทำกฎบัตรของอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ตั้งแต่เดือน ธันวาคม ปี 2552 นับเป็นการยกระดับความร่วมมือของอาเซียนเข้าสู่มิติใหม่ในการสร้าง

ประชาคม โดยมีพื้นฐานที่แข็งแกร่งทางกฎหมายและเมืองคกรรองรับการดำเนินการเข้าสู่เป้าหมายดังกล่าวภายในปี 2558 ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนรวม 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา บรูไน

สำหรับเสาหลักการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ภายในปี 2558 เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรี และเงินทุนที่เสรีขึ้นต่อมาในปี 2550 อาเซียนได้จัดทำพิมพ์เขียวเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) เป็นแผนบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจให้เห็นภาพรวมในการมุ่งไปสู่ AEC ซึ่งประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจในด้านต่างๆ พร้อมกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินมาตรการต่างๆ จนบรรลุเป้าหมายในปี 2558 รวมทั้งการให้ความยืดหยุ่นตามที่ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันล่วงหน้า

การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ

ในความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC) การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวความคิดความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก โดยในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC Blueprint) ได้กำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรก ในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาคด้วยการให้ความสำคัญกับการศึกษา และการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์

แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการปี 2555-2558

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ เพื่อดำเนินการภายในปี 2555-2558 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้ (1) การให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยยรณรงค์ให้ประชากรทุกคนอ่านออกเขียนได้ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 4 ในกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีอัตราประชากรรู้หนังสือ ร้อยละ 93.5 และมีเพียงร้อยละ 6.5 ของประชากรวัยเรียนที่ไม่รู้หนังสือ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางไกล การศึกษานอกระบบ การเรียนจากศูนย์การเรียนชุมชน (Community Learning Centres - CLCs) ทั้งนี้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศอาเซียนว่าเป็นประเทศที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่าน CLCs รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นด้วย นอกจากนี้ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานอาเซียน สำหรับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.6) ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1-ม.3) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.4-ม.6) โดยกำหนดใน 7 สาขาวิชาได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พลศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ จริยศึกษา ศิลปะ และอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค เพื่อจัดทำรายละเอียดหลักสูตรอาเซียนในเดือนกันยายน 2555 (2) การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน (3) การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนารอบคอบวุฒิแห่งชาติระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังคน ที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาภาคเอกชนและสถาบันเฉพาะทาง (4) การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชาและระดับชั้นต่างๆทั้งในรูปแบบ On-Line และหรือ Off-Line กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษาพัฒนากระดับสถาบันการศึกษาให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน ICT เพื่อผลิตบุคลากรด้าน ICT ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญสูงสร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรมและสอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีการกำหนดไว้ในระดับสากลพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนางานองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง (5) การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ และบุคลากรทางด้านวิชาชีพ ทางด้านการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความพร้อมให้กับคนไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีความร่วมมือกับกรมอาเซียนกระทรวงการต่างประเทศ ในการ

จัดอบรมครูและนักเรียนทั่วประเทศและลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศกระทรวงพาณิชย์ในการจัดอบรมและสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน กระทรวงศึกษาธิการ ต้องริบสร้างและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยให้มีความรู้ใน 3 ด้าน คือ

1. ทักษะทางภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านของอาเซียนซึ่งครูต้องผลักดันให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออกโดยต้องเรียนรู้เพื่อให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูต้องเป็นผู้นำถ่ายทอดให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้รวมถึงการสร้างเครือข่ายร่วมกับสถานศึกษาของประเทศสมาชิกโดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ระหว่างกัน
3. ทักษะวิชาชีพ ต้องเร่งพัฒนาความสามารถทางทักษะอาชีพให้แรงงานไทยมีฝีมือสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ โดยเฉพาะการเปิดเสรีตลาดแรงงานในปี 2558 จะมีการเคลื่อนย้ายของแรงงานใน 7 สาขาวิชาชีพ รวมถึงอาชีพการบริการ 32 สาขา

สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ในเชิงรุก มากกว่าเชิงรับต้องเร่งสร้างความรู้และทักษะให้นักเรียน โดยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนกล้าเรียนรู้ กล้าแสดงออก โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่ต้องสร้างให้เด็กสื่อสารได้ โดยไม่ต้องอายอีกทั้งต้องใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์นำมาสร้างเครือข่ายในการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน นอกจากนั้นต้องสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น โดยปลูกฝังให้เรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตามและที่สำคัญต้องมีความเป็นพลเมืองดี เป็นคนมีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายในปี 2555-2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน คือ การให้ความสำคัญกับการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสมการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ กระทรวงศึกษาธิการ ต้องริบสร้างและพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความพร้อมให้กับคนไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนให้มีความรู้ใน 3 ด้าน คือ ทักษะทางภาษา ทักษะทางด้านเทคโนโลยี ทักษะวิชาชีพ

สถาบันการพลศึกษา

สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะทาง มีภารกิจในการจัดการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีการจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา 11 แห่ง (สถาบันการพลศึกษา, ม.ป.ป.) ในส่วนของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น สถาบันการพลศึกษา มีการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี 3 คณะวิชา ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ คณะศิลปศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ในวิทยาเขต 17 แห่ง ประกอบด้วย

ภาคเหนือ

1. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่
2. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์
3. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง
4. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ
2. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
3. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตศรีสะเกษ
4. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี

ภาคกลาง

1. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ
2. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี
3. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร
4. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี
5. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง

ภาคใต้

1. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่
2. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
3. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตตรัง
4. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

แนวคิดด้านการศึกษา สถาบันการพลศึกษา

การจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาสถาบันการพลศึกษา มีเป้าหมายในการดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2548 มาตรา 7 กล่าวคือ ให้สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางพลศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ นันทนาการ และบุคลากรในด้านที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการวิชาการ การให้บริการชุมชน การใช้และพัฒนาเทคโนโลยี เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา นันทนาการ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย รวมถึงการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย (สถาบันการพลศึกษา, ม.ป.ป.) ทั้งนี้สถาบันการพลศึกษาจะต้องพัฒนาสู่การเป็นแหล่งองค์ความรู้และองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ สถาบันการพลศึกษามีจุดเน้นสำหรับดำเนินกลยุทธ์จัดการศึกษา (สถาบันการพลศึกษา, ม.ป.ป.) ใน 4 ประเด็น ดังนี้

1. การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ (Quality Education) มากกว่าปริมาณ มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดงาน โดยสถาบันพัฒนาปัจจัยต่างๆ ที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษา อาทิ เช่น ศักยภาพอาจารย์ผู้สอน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ความพอเพียงและทันสมัยของทรัพยากร เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. การจัดการศึกษาซึ่งมุ่งเน้นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) โดยการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางให้มีความหลากหลาย สามารถผลิตได้ทันและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และตลาดงานที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาที่มีความพร้อม โดยคำนึงถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถาบันการพลศึกษาเป็นสำคัญ

3. การจัดการศึกษาที่พัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติ (Internationalization) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและแนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่สามารถรองรับประชาคมอาเซียนและสังคมยุคโลกาภิวัตน์ โดยการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเตรียมบัณฑิตที่สามารถทำงานข้ามวัฒนธรรม อาทิ เช่น การเพิ่มเนื้อหาและองค์ความรู้เกี่ยวกับอาชีพและสากลในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรนานาชาติในบางสาขาวิชาที่มีความพร้อม และการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นต้น

4. การจัดการศึกษาแบบเครือข่ายความร่วมมือ (Networking and Collaboration) สถาบันการพลศึกษาจะดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาอื่นทั้งในและนอกประเทศ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง และเป็นรูปธรรมอีกทั้งเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะทาง มีภารกิจในการจัดการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา และระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางพลศึกษา การกีฬา วิทยาศาสตร์ การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพนันทนาการ และบุคลากรในด้านที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการวิชาการการให้บริการชุมชน การใช้และพัฒนาเทคโนโลยี เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬานันทนาการ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย รวมถึงการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

สมรรถนะ (Competency) เป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กร

องค์กรต่างๆ จึงพยายามเอาสมรรถนะมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารองค์กรในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนางานบริการ หรือการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้มองเห็นกรอบความคิด และแนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะจึงจะกล่าวถึงความเป็นมา และความหมาย องค์ประกอบประเภทของสมรรถนะ การกำหนดสมรรถนะ การวัดสมรรถนะ และการประยุกต์ใช้สมรรถนะ

ความเป็นมาและความหมายของสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ เริ่มจากการนำเสนอบทความทางวิชาการของ David C. McClelland (1973 อ้างถึงใน (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, ม.ป.ป.) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาวาร์ดเมื่อปี ค.ศ.1960 ซึ่งกล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคคล (Excellent Performer) ในองค์กรกับระดับทักษะความรู้ ความสามารถ โดยกล่าวว่า การวัด IQ และการทดสอบบุคลิกภาพยังไม่เหมาะสมในการทำนายความสามารถ หรือสมรรถนะของบุคคลได้ เพราะไม่ได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงออกมาได้

ในปี ค.ศ.1970 US State Department ได้ติดต่อบริษัท McBer ซึ่ง McClelland เป็นผู้บริหารอยู่ เพื่อให้หาเครื่องมือชนิดใหม่ที่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างแม่นยำ แทนแบบทดสอบเก่า ซึ่งไม่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากคนได้คะแนนดีแต่ปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จ จึงต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการใหม่ McClelland ได้เขียนบทความ "Testing for Competence Rather Than for Intelligence" ในวารสาร American Psychologist เพื่อเผยแพร่แนวคิดและสร้างแบบประเมินแบบใหม่ที่เรียกว่า Behavioral Event Interview (BEI) เป็นเครื่องมือประเมินที่ค้นหาผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี ซึ่ง McClelland เรียกว่าสมรรถนะ (Competency)

ในปัจจุบันองค์กรของเอกชนชั้นนำได้นำแนวคิดสมรรถนะไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานมากขึ้น และยอมรับว่าเป็นเครื่องมือสมัยใหม่ที่องค์กรต้องได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับ

ต้นๆ มีการสำรวจพบว่า มี 708 บริษัททั่วโลก นำ Core Competency เป็น 1 ใน 25 เครื่องมือที่ได้รับคามนิยมเป็นอันดับ 3 รองจาก Corporate Code of Ethics และ Strategic Planning แสดงว่า Core Competency จะมีบทบาทสำคัญที่จะเข้าไปช่วยให้งานบริหารประสบความสำเร็จ จึงมีผู้สนใจศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักการของสมรรถนะมาปรับให้เพิ่มมากขึ้น หน่วยงานของรัฐและเอกชนของไทยหลายหน่วยงานได้ให้ความสนใจนำมาใช้เช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทย ปตท. และสำนักงานข้าราชการพลเรือน เป็นต้น

สำหรับความหมายของสมรรถนะมีการให้ความหมายไว้หลายนัย ดังจะยกตัวอย่างการให้ความหมายของนักวิชาการบางท่าน ดังนี้

Scott B. Parry (1992) นิยามคำว่า สมรรถนะ ว่าคือ กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่งๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะดังกล่าว สัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งงานนั้นๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ และเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการ

McClelland (1973 อ้างถึงใน (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, ม.ป.ป.) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้น สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ (2547) ได้สรุปคำนิยามของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่างๆ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพและอื่นๆ ซึ่งจำเป็นและสอดคล้องกับความเหมาะสมกับองค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องสามารถจำแนกได้ว่าผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้ต้องมีคุณลักษณะเด่นๆ อะไร หรือลักษณะสำคัญๆ อะไรบ้าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สาเหตุที่ทำงานแล้วไม่ประสบความสำเร็จ เพราะขาดคุณลักษณะบางประการคืออะไร เป็นต้น

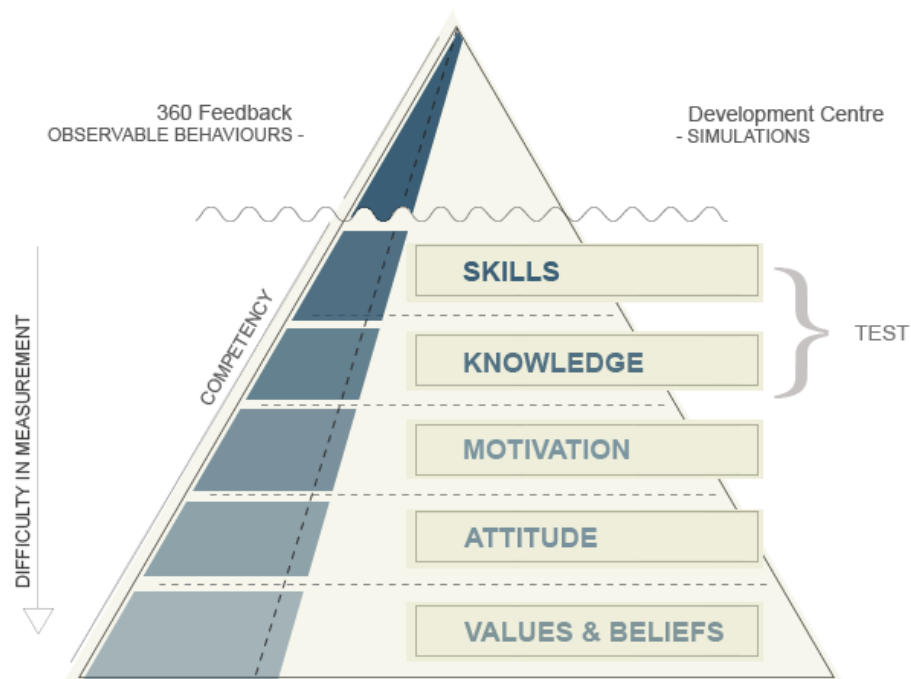
เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล (2543) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ ความรู้ และความสามารถ หรือพฤติกรรมของบุคลากร ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง กล่าวคือ ในการทำงานหนึ่งๆ เราต้องรู้อะไร เมื่อมีความรู้หรือข้อมูลแล้วเราต้องรู้ว่าจะต้องทำงานนั้นๆ อย่างไร และเราควรมีพฤติกรรมหรือลักษณะเฉพาะอย่างไรจึงจะทำงานได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรทราบว่าคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีในการทำงานของบุคลากร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สมรรถนะเป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กร ช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กร สมรรถนะจึงหมายถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่า

องค์ประกอบของสมรรถนะ

หลักตามแนวคิดของ McClelland (1973 อ้างถึงใน (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, ม.ป.ป.) มี 5 ส่วนคือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
5. แรงจูงใจหรือเจตคติ (Motives หรือ Attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น ทั้ง 5 ส่วนดังกล่าวข้างต้น แสดงความสัมพันธ์ในเชิงอธิบายเปรียบเทียบดังภาพ (ภาพที่ 2.1 Iceberg Model)

ภาพที่ 2. 1 สมรรถนะของ Iceberg Model.

แหล่งที่มา : Compass Performance Management (ม.ป.ป.)

จากภาพจะพบว่า Skill และ Knowledge อยู่ส่วนบน หมายถึงว่า ทั้ง Skill และ Knowledge สามารถพัฒนาขึ้นได้ไม่ยาก จะโดยวิธีการศึกษาค้นคว้า หรือประสบการณ์ตรง และมีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

จากแนวคิดของ McClelland (1973 อ้างถึงใน (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, ม.ป.ป.) นั้น Scott B. Parry (1992) เห็นควรจะรวมส่วนประกอบที่เป็นความคิดเกี่ยวกับตนเอง คุณลักษณะและแรงจูงใจ เข้าเป็นกลุ่มเรียกว่า คุณลักษณะ (Attributes)

สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ (2547) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะจึงมีเพียง 3 ส่วนคือ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ซึ่งตามทัศนะของ McClelland กล่าวว่า สมรรถนะเป็นส่วนประกอบ ขึ้นมาจากรู้ ทักษะ และเจตคติหรือแรงจูงใจ หรือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือแรงจูงใจ ก่อให้เกิดสมรรถนะ

ประเภทของสมรรถนะ

สมรรถนะ (ขจรศักดิ์ ศิริมัย, ม.ป.ป.) สามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมี เป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัวของ จา พนม นักแสดงชื่อดังในหนังเรื่อง “ต้มยำกุ้ง” ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม และนักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบ หรือต้องมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์กร (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะ องค์กรนั้นเท่านั้น เช่น บริษัท เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือบริษัทฟอร์ด (มอเตอร์) จำกัด มีความสามารถในการผลิตรถยนต์ เป็นต้น หรือ บริษัท ที โอ เอ (ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตสี เป็นต้น

4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมี หรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงาน ต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การใช้คอมพิวเตอร์ได้ ติดต่อประสานงานได้ดี เป็นต้น หรือ ผู้จัดการบริษัท ต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การสื่อสาร การวางแผน และการบริหารจัดการ และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

5. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มี ตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือน แต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจเหมือนกัน แต่มีความสามารถต่างกัน บางคนมีสมรรถนะทางการสืบสวน สอบสวน บางคนมีสมรรถนะทางปราบปราม เป็นต้น

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ สมรรถนะครู

ทิศทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดให้มีระบบการพัฒนาที่เน้นสมรรถนะ (Teachers and personnels Competency) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการฝึกความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) แรงจูงใจ (Motivation) ทักษะทัศนคติ (Attitude) และคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลเข้าด้วยกันแล้วแสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานในบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่นและมีประสิทธิภาพ (สถาบันพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2550) สำหรับสมรรถนะของครูนั้น พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 ได้กำหนดให้ครูต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานไว้ในมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วยสมรรถนะ 9 ด้านคือ

ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลทางการศึกษา การบริหารจัดการห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู โดยครูจะต้องมีสมรรถนะครบทุกด้านจึงจะสามารถขอใบประกอบวิชาชีพครูหรือรับการประเมินเพื่อเพิ่มวิทยฐานะได้

Anantadjaya and Nawangwulan (2006 อ้างถึงใน สานิตย์ หนูนิล, 2549) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการให้คำแนะนำ ด้านการบริการ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านผลการปฏิบัติงาน

Qin and Qiuyan (2006) ได้นำเสนอโครงสร้างรูปแบบสมรรถนะของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่คุณสมบัติส่วนบุคคล ความสามารถทางด้านวิชาการ ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา และความสามารถด้านความร่วมมือ

सानิตย์ หนูนิล (ม.ป.ป.) ได้สรุปรูปแบบสมรรถนะ (Structure of The Competency Model) ของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาไว้ ดังนี้

1. คุณลักษณะเชิงบุคคล องค์ประกอบสมรรถนะ ประกอบด้วย แรงจูงใจ หมายถึง เปี่ยมไปด้วยพลังและแรงบันดาลใจ การคิดเชิงตรรกะ หมายถึง มีความคิดชัดเจนและคิดเชิงประจักษ์ มารยาท หมายถึง มีความมารยาทมีการแต่งกายและใช้ภาษาอย่างมีอาชีพ พฤติกรรม หมายถึง แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านวิชาการอย่างมีอาชีพ การปรับปรุงและการพัฒนาตนเอง หมายถึง มีความกล้าและความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองรวมถึงการสร้างความรู้ทักษะใหม่ๆ

2. ความสามารถด้านวิชาการ องค์ประกอบสมรรถนะ ประกอบด้วย การวางแผน หมายถึง วิเคราะห์ความต้องการของนักศึกษาหรือการออกแบบกระบวนการสอน การจัดการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการกำหนดหลักสูตร และการจัดเตรียมอุปกรณ์การสอน การสื่อสาร หมายถึง เลือกวิธีการและเทคนิคการสอนโดยการใช้กิจกรรมที่เหมาะสม การจูงใจ หมายถึง ดึงดูดความสนใจของนักศึกษาหรือสร้างแรงจูงใจในการเรียน การประเมินผล หมายถึง ออกแบบกิจกรรมการประเมินผลเพื่อประเมินความรู้และพัฒนารูปแบบกิจกรรมการสอน

3. ความสามารถด้านการพัฒนาและวิจัย องค์ประกอบสมรรถนะ ประกอบด้วย การวิจัยเชิงทฤษฎี หมายถึง มีส่วนร่วมในการทำวิจัยเชิงทฤษฎีที่สำคัญๆ การวิจัยประยุกต์ หมายถึง มีการทำวิจัยเชิงประยุกต์กับอุตสาหกรรมและทางธุรกิจ การวิเคราะห์งาน หมายถึง ทำการสำรวจและประเมินค่าในตลาดแรงงานอุตสาหกรรมและด้านวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ออกแบบหลักสูตรให้ได้

มาตรฐานและพัฒนากระบวนการกำหนดหลักสูตร นวัตกรรม หมายถึง มีการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม

4. ความสามารถด้านความร่วมมือ องค์กรประกอบสมรรถนะ ประกอบด้วย การสร้างความสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างทีมงาน การสร้างความสัมพันธ์ในสังคมกับอุตสาหกรรม ธุรกิจ รัฐบาล และภาคต่างๆการเป็นที่ปรึกษา หมายถึง มีความสามารถในการให้คำปรึกษา และสามารถให้คำปรึกษาด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาการบริการสังคม หมายถึง ให้บริการด้านการแก้ปัญหาสังคม วินิจฉัย และการจัดฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการ การสื่อสารในระดับสากล หมายถึง พัฒนาการสื่อสารรวมถึงการดำเนินงานร่วมกับองค์กรในระดับสากล

ตารางที่ 2.1 รูปแบบสมรรถนะ (Structure of the Competency Model)

มิติสมรรถนะ	องค์ประกอบสมรรถนะ	คำบรรยายลักษณะเชิงพฤติกรรม
คุณลักษณะเชิงบุคคล	แรงจูงใจ	เปี่ยมไปด้วยพลังและแรงบันดาลใจ
	การคิดเชิงตรรกะ	มีความคิดชัดเจนและคิดเชิงประจักษ์
	มารยาท	มีการแต่งกายและใช้ภาษาอย่างมีอาชีพ
	พฤติกรรม	แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านวิชาการอย่างมีอาชีพ
	การปรับปรุงและพัฒนาตนเอง	มีความกล้าและความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองรวมถึงการสร้างความรู้และทักษะใหม่ๆ
ความสามารถด้านวิชาการ	การวางแผน	วิเคราะห์ความต้องการของนักศึกษาหรือการออกแบบกระบวนการสอน
	การจัดการ	การจัดการการเรียนการสอน รวมทั้งการกำหนดหลักสูตร และการจัดเตรียมอุปกรณ์การสอน
	การสื่อสาร	เลือกวิธีการและเทคนิคการสอนโดยการใช้กิจกรรมที่เหมาะสม
	การจูงใจ	ดึงดูดความสนใจของนักศึกษาหรือสร้างแรงจูงใจในการเรียน
	การประเมินผล	ออกแบบกิจกรรมการประเมินผลเพื่อประเมินความรู้และพัฒนารูปแบบกิจกรรมการสอน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มิติสมรรถนะ	องค์ประกอบสมรรถนะ	คำบรรยายลักษณะเชิงพฤติกรรม
ความสามารถ ด้านการพัฒนา และวิจัย	การวิจัยเชิงทฤษฎี	มีส่วนร่วมในการทำวิจัยเชิงทฤษฎีที่สำคัญๆ
	การวิจัยประยุกต์	มีการทำวิจัยเชิงประยุกต์ร่วมกับอุตสาหกรรมและ ทางธุรกิจ
	การวิเคราะห์งาน	ทำการสำรวจและประเมินค่าในตลาดแรงงาน อุตสาหกรรมและด้านวิชาชีพ
	การพัฒนาหลักสูตร	ออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและพัฒนา กระบวนการกำหนดหลักสูตร
	นวัตกรรม	มีการพัฒนาความรู้ใหม่ๆเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม
ความสามารถ ด้านความร่วมมือ	การสร้างความสัมพันธ์	การสร้างทีมงาน การสร้างความสัมพันธ์ในสังคมกับ อุตสาหกรรม ธุรกิจ รัฐบาล และภาคต่างๆ
	การเป็นที่ปรึกษา	มีความสามารถในการให้คำปรึกษา และสามารถให้ คำปรึกษาด้านวิชาชีพเพื่อการพัฒนาความสามารถ ของนักศึกษา
	การบริการสังคม	ให้บริการด้านการแก้ปัญหาสังคม วินิจฉัย และการ จัดฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการ
	การสื่อสารในระดับ สากล	พัฒนาการสื่อสารรวมถึงการดำเนินงานร่วมกับ องค์กรในระดับสากล

แหล่งที่มา : สานิตย์ หนูนิล (ม.ป.ป.)

สมรรถนะของครูในบริบทของอาเซียน

มาตรฐานสมรรถนะของครูในบริบทของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำนักความสัมพันธ์
ต่างประเทศ (2552) ประกอบด้วย 11 ด้าน ดังนี้

1. การเตรียมแผนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน
2. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
3. การพัฒนาและการใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน
4. การพัฒนาทักษะการจัดลำดับความคิดในระดับสูง
5. การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
6. การส่งเสริมค่านิยมด้านศีลธรรมและจริยธรรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาชีวิต และทักษะวิชาชีพแก่ผู้เรียน
8. การวัดและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน
9. การพัฒนาด้านวิชาชีพ
10. การสร้างเครือข่ายกับผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน

11. การจัดสวัสดิการ และภารกิจแก่นักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถ โดยในการพัฒนาสมรรถนะนั้น แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) ได้แก่ มุ่งผลสัมฤทธิ์การบริหารที่ดี สังคมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ จริยธรรมและความร่วมแรงร่วมใจ เพื่อรองรับระบบการประเมินและผลปฏิบัติการราชการรูปแบบใหม่ และการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร ส่วนการกำหนดการประเมินสมรรถนะประจำกลุ่มงาน (Functional Competency) เป็นการกำหนดและประเมินขีดความสามารถประจำกลุ่มงาน เช่น การคิดวิเคราะห์ การมองภาพรวม และการพัฒนาศักยภาพคน

การดำเนินการเพื่อพัฒนาครูให้มีสมรรถนะตามมาตรฐาน ในกระบวนการพัฒนาครูของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือการผลิตครูใหม่และการพัฒนาครูประจำการในส่วนของ การพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาครูนั่น สถาบันการศึกษาที่ผลิตครูได้พัฒนาหลักสูตรที่รองรับมาตรฐานต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วนแล้วเนื่องจากต้องให้นักศึกษาครูได้รับใบประกอบวิชาชีพเมื่อจบ การศึกษา แต่ในส่วนของครูประจำการนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิธีการไว้ในยุทธศาสตร์การ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ปี พ.ศ. 2549-2551 ว่าครูจะต้องเข้ารับพัฒนาตนเองให้มี สมรรถนะตามที่กำหนดจึงจะสามารถขอวิทยฐานะที่สูงขึ้นได้

ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อ ขยับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิเคราะห์สมรรถนะเพื่อเปรียบเทียบกับสมรรถนะ ของสถาบันการศึกษา ดังเช่น ตารางที่ 2.2 – 2.5 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สมรรถนะ สถาบันการศึกษากับสมรรถนะทั้ง 9 ด้าน ของการวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์สถาบันครูและบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) กับสมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้

สมรรถนะ	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.)								
	สมรรถนะหลัก (Core competency)				สมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency)				
	การมุ่งหน้า สู่อนาคต	การบริการที่ ดี	อง การ พัฒนา ตนเอง	ทีม ที่เป็น แรงบันดาลใจ	รู้ นัย หรือ รู้ นัย ที่ ซ่อน อยู่	น อ น ิ ย ที่ มี ค า ร แ น จ า น	น ิ ย ที่ มี ค า ร แ น จ า น	น ิ ย ที่ มี ค า ร แ น จ า น	น ิ ย ที่ มี ค า ร แ น จ า น
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			✓						
ด้านความรู้และวิชาการ	✓		✓						
ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี									
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		✓		✓					✓
ด้านการวัดและประเมินผล						✓			
ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน					✓	✓	✓		
ด้านการวิจัย								✓	
ด้านภาษา									

ตารางที่ 2.3 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กับสมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้

สมรรถนะ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)										
	สมรรถนะหลัก (Core competency)					สมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency)					
	มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	การบริการที่ดี	การพัฒนาตนเอง	การทำงานเป็นทีม	จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	การบริหารหลักสูตร	พอรู้ที่นำพัฒนาแบบ	การบริหารจัดการเรียนการสอน	การบริการที่ส่งผลกระทบต่อสังคม	ภาวะผู้นำ	เหมาะสมกับมีระบบ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม					√						
ด้านความรู้และวิชาการ						√					
ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี			√								
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		√		√						√	√
ด้านการวัดและประเมินผล	√						√				
ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน								√			
ด้านการวิจัย									√		
ด้านภาษา			√								

ตารางที่ 2.4 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กับสมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้

สมรรถนะ	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.)											
	สมรรถนะหลัก (Core competency)					สมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency)						
	มุ่งผลสัมฤทธิ์ปฏิบัติงาน	ดีที่บริการรับ	ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต	ยึดมั่นต่ออุดมการณ์และค่านิยม	มีทัศนคติเชิงบวก	วิเคราะห์และสังเคราะห์	การแก้ปัญหา	การสื่อสาร	การปฏิบัติงาน	การนำเสนองาน	การนำเสนองาน	การนำเสนอ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			√									
ด้านความรู้และวิชาการ						√						
ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี								√				
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		√			√							
ด้านการวัดและประเมินผล	√									√		
ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน											√	
ด้านการวิจัย			√									
ด้านภาษา												√

ตารางที่ 2.5 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะอาจารย์ของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 กับสมรรถนะ ทั้ง 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นในการวิจัยครั้งนี้

สมรรถนะ	สมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21											
	ที่ขอระบบทบทวนการประเมินตนเองของโรงเรียน	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์	การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์
ด้านคุณธรรม จริยธรรม							✓					
ด้านความรู้และวิชาการ				✓				✓		✓		✓
ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี			✓									
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						✓					✓	
ด้านการวัดและประเมินผล									✓			
ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน	✓	✓										
ด้านการวิจัย										✓		
ด้านภาษา										✓		

สมรรถนะของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์ (2550) กล่าวว่ามาตรฐานวิชาชีพครูสุขศึกษาและพลศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในสถานศึกษาทั่วประเทศระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามปรัชญาและแนวคิดหลักทั่วไป ครูสุขศึกษาควรมีความรู้ความสามารถในการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนสุขศึกษา ส่วนครูพลศึกษาควรมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การจัดแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดกิจกรรมนันทนาการและการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษและควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งมาตรฐานด้านผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในสถานศึกษาทั่วประเทศระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามรายละเอียดดังนี้

ครูสุขศึกษา จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะเฉพาะสาขาวิชาหรือมีความรู้ความสามารถใน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ
2. ด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนสุขศึกษา

ครูพลศึกษา จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะเฉพาะสาขาวิชาหรือมีความรู้ความสามารถใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน
2. ด้านการจัดแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
3. ด้านการจัดแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
4. ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ
5. ด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

คุณลักษณะหรือสมรรถนะเบื้องต้นดังกล่าวนี้ย่อมถือได้ว่าเป็นปรัชญา แนวคิด และเป้าหมายหลักของครูสุขศึกษาและครูพลศึกษาทั่วไป แต่เพื่อให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบอาชีพได้อย่างครบถ้วนตามข้อบังคับของคุรุสภาฯ ครูสุขศึกษาและครูพลศึกษาจึงจำเป็นต้องมีมาตรฐานวิชาชีพครูสุขศึกษาและครูพลศึกษาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ดังนี้

1. คุณลักษณะในด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
2. คุณลักษณะในด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน
3. คุณลักษณะในด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาพึงมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ด้านสุขภาพและสมรรถภาพ (การดูแลสุขภาพและสมรรถภาพ การป้องกันโรค การสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย)
2. จบการศึกษามีคุณวุฒิทางด้านสุขศึกษาและพลศึกษา (ถ้าจบมาทางด้านการสาธารณสุข วิทยาศาสตร์สุขภาพหรือ วิทยาศาสตร์การกีฬา จะต้องเรียนวิชาครูเพิ่มเติมอีก 20 หน่วยกิต)
3. มีประสบการณ์วิชาชีพ โดยผ่านการปฏิบัติการสอนหรือฝึกงานระหว่างศึกษาหรือประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานสาขาวิชาสุขศึกษา พลศึกษา ในสถานศึกษา (อย่างน้อย 1 ปี)

มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาพึงมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. พัฒนาตนเอง
2. การจัดการเรียนการสอน/การปฏิบัติงาน
3. การพัฒนาชุมชน

การพัฒนาตนเอง ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรมีการพัฒนาตนเอง ดังนี้

1. ใฝ่รู้ศึกษาหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ สมรรถภาพ การออกกำลังกายและการกีฬาเสมอ
2. มีสุขภาพดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคมพร้อมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์และวิสัยทัศน์ที่ดี
3. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องสุขภาพ สมรรถภาพ การออกกำลังกายและการกีฬา

การจัดการเรียนการสอน/การปฏิบัติงาน ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ครูผู้สอนควรมีคุณลักษณะหรือความสามารถ ดังนี้

1. ครูสุขศึกษาควรมีคุณลักษณะหรือความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ตามการรับรู้ กระบวนการคิดพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม)
2. ผลิต/พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมและทันสมัย
3. วัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้ถูกต้องตามสภาพจริง

สำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษานั้น ผู้สอนควรมีความสามารถ ดังนี้

1. ใช้รูปแบบการสอนและวิธีการสอนหรือกิจกรรมที่หลากหลาย
2. เตรียมแผนการจัดการเรียนรู้และใช้สื่อที่เหมาะสม
3. บูรณาการเนื้อหาสาระทางสุขภาพ สมรรถภาพ การออกกำลังกายและการกีฬาผสมผสานเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆได้
4. สอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางและมีส่วนร่วม
5. ใช้หลักธรรมทางศาสนาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

6. สอนโดยใช้ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

7. สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น ปฏิบัติเป็นในเรื่องการดูแลสุขภาพและแก้ปัญหาสุขภาพได้
8. สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณเพื่อการมีสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี
9. ใช้หลักการให้แรงเสริมแรงจูงใจและการโน้มน้าวใจให้มีพฤติกรรมสุขภาพและสมรรถภาพดี
10. นำผลงานวิจัยมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
11. ใช้สื่อการสอนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่หลากหลายประกอบการสอน
12. ใช้อุปกรณ์ประเภทเทคโนโลยีที่ทันสมัยประกอบการเรียนการสอน
13. ใช้แหล่งวิชาการทางด้านสุขภาพสาธารณสุขศึกษา/พลศึกษาและการกีฬาในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน
14. จัดทัศนศึกษาหรือให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ในชุมชนได้ตามความเหมาะสม
15. เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาบรรยายหรือสาธิตในบทเรียนที่เกี่ยวข้อง
16. ใช้การทดลองวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบการเรียนการสอนสุขภาพและพลศึกษา
17. ให้นักเรียนจัดทำโครงการทางด้านสุขภาพ สมรรถภาพ การออกกำลังกายและการกีฬา เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
18. สอนให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงอย่างได้ผลและตรวจสอบได้
19. วัดและประเมินผลการสอนได้ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียนและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

การพัฒนาชุมชน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขภาพและพลศึกษาพึงมีคุณลักษณะในการพัฒนาชุมชน ดังนี้

1. สมรรถภาพประสานความร่วมมือกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาของตนเองและมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
2. ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาสุขภาพของทุกคนสถานศึกษาและแก้ไขปัญหาสุขภาพของชุมชน

มาตรฐานการปฏิบัติตน ในการปฏิบัติตนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขภาพและพลศึกษา พึงมีคุณลักษณะในด้านการมีจรรยาบรรณทั้งต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้เรียน ต่อผู้รับบริการ ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและต่อสังคม ดังนี้

1. มีสุขภาพที่ดีทางร่างกาย จิตใจและสังคม
2. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลสุขภาพและสมรรถภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพ
3. มีความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ
4. มีความรักเมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียน
5. มีความประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทางด้านสุขภาพและสมรรถภาพ
6. มีคุณธรรมจริยธรรมทางด้านสุขภาพสมรรถภาพการออกกำลังกายและการกีฬา
7. มีความเป็นผู้นำทางด้านสุขภาพสมรรถภาพการออกกำลังกายและการกีฬา

8. ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ในระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพทางด้าน สุขศึกษาและพลศึกษา

9. ร่วมพัฒนาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพสมรรถภาพการออกกำลังกายและ การกีฬาของชุมชน

10. เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพทางด้านสุขศึกษาและหรือพลศึกษาพร้อมทั้งให้ความ ร่วมมือด้วยเป็นอย่างดี

จากมาตรฐานวิชาชีพครูสุขศึกษาและพลศึกษาดังกล่าวนับว่าเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดคุณภาพในการ ประกอบวิชาชีพแล้ว ยังสามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่กลุ่มผู้เรียนหรือผู้รับบริการกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาอีกทั้งยังสอดคล้องกับสมรรถนะของครูสุขศึกษา รัชณี ขวัญบุญจัน (2553) กล่าวโดยสรุปคือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านหลักสูตรและการสอนสุขศึกษา 3) ด้านคุณธรรม 4) ด้านบุคลิกภาพและสุขภาพ 5) ด้านเทคโนโลยีและ 6) ด้านการปฏิบัติงาน โดยที่ทั้ง 6 ด้านนั้นยังมึ ความสัมพันธ์กันกับจริยธรรมที่ครูพลศึกษาควรประพฤติหรือปฏิบัติตน วรรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ ขยันหมั่นเพียร มีความเมตตากรุณา มีความเสียสละ มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความยุติธรรม มีเหตุผล ซื่อสัตย์สุจริต มีความกตัญญูกตเวทีและมีน้ำใจนักกีฬา หาก ว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษามีคุณลักษณะตามที่กล่าวมานี้แล้วจะช่วยให้เป็นผู้ที่ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี น่าไว้วางใจและน่าเคารพนับถือแก่นักเรียนและบุคคลอื่นๆ ได้สมกับการเป็นครูมืออาชีพโดยสมบูรณ์ อีกทั้งสุขศึกษาและพลศึกษายังเป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการ ดำรงสุขภาพการสร้างเสริม สุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ ยั่งยืน ต่อไป

นอกจากนั้น วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2543) ได้กล่าวถึง สมรรถนะเฉพาะครูพลศึกษาไว้ ดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งเน้นการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และ ประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาสุขภาพองค์รวม (Holistic Health) ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายและ กีฬาอย่างหลากหลายทั้งของไทยและของสากล ตามความถนัดและความสนใจ เกิดการพัฒนาทักษะ กลไกได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเองตามกฎ กติกา และหลักการทางวิทยาศาสตร์ ได้ แข่งขัน และได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย รู้จักความสามารถของ ตนเอง และรักการออกกำลังกาย โดยการบูรณาการสาระ (Strands) และมาตรฐาน (Standards) จากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และหรือบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น ตลอดจนการนำไปจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาสุขภาพผู้เรียน เพื่อการเติมเต็มให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ ดี

ตัวบ่งชี้ การจัดการเรียนรู้

1. สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ และนำสาระของหลักสูตรกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษาไปในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาสุขภาพที่เหมาะสมกับเพศ วัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน

2. จัดการเรียนรู้ในแต่ละชนิดของการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และหรือกีฬาสากล โดยผสมผสานหลักการออกกำลังกายและหลักวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับการพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น

3. วางแผนและจัดการแข่งขันกีฬาในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการออกกำลังกายการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพและสมรรถภาพที่เหมาะสมกับผู้เรียน ช่วงเวลา อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งสนับสนุนอื่นๆ

4. เลือกรหรือสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพของผู้เรียนและนำมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. จัดทำเกณฑ์สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพของผู้เรียนได้

6. จัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่แสดงการบูรณาการกับสาระของกลุ่มต่างๆ

2) การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูพลศึกษา

การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูพลศึกษา หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างของการรักษาการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา การมีวินัย เคารพสิทธิ กฎกติกา การมีน้ำใจนักกีฬา การมีจิตวิญญาณในการแข่งขัน ชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา และการปฏิบัติกิจกรรมสุขภาพเป็นประจำสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูพลศึกษา

1. รักษาการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

2. ตั้งใจวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมวิถีชีวิตที่มีสุขภาพที่ดีให้ผู้เรียน

3. เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทางด้านสร้างเสริมสุขภาพให้แก่ผู้เรียน

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่มุ่งเน้นการจัดบริการสุขภาพการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาให้แก่ผู้เรียนและบุคลากรอื่นๆ เช่น

1. สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

2. สามารถให้บริการด้านพลศึกษาและกีฬาได้

นอกจากนี้แล้วสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548 อ้างถึงใน(อนุชิตร์ แท้สูงเนิน, 2554) หมวด 2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

หมวด 3 ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ข้อ 13 ต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมจรรยาบรรณของวิชาชีพ ข้อ 14 ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ ข้อ 15 ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ข้อ 16 ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ข้อ 17 ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้อ 18 ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกายวาจา และจิตใจ ข้อ 19 ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ข้อ 20 ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ข้อ 21 พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จากที่กล่าวมาแล้วจึงสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งได้แก่คุณลักษณะในด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนโดยครูพลศึกษาและพลศึกษาควรมีความรู้ในการดูแลสุขภาพและสมรรถภาพ ป้องกันโรค การสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพ ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ มีคุณธรรม รู้จักรักษาสุขภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องสุขภาพและสมรรถภาพสามารถจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาสุขภาพได้อย่างถูกต้องตลอดจนประสานความร่วมมือกับชุมชนและพัฒนาสุขภาพของชุมชนด้วย

รัชนี้ ขวัญบุญจัน (2536) ได้ให้คำจำกัดความสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ไว้ดังนี้

สมรรถภาพด้านการสอนและการประเมิน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนพลศึกษาได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และสมรรถภาพทางกาย สามารถวางแผนการสอนได้อย่างเหมาะสม สามารถอธิบายและสาธิตขั้นตอนของทักษะได้อย่างชัดเจน สามารถดำเนินการสอบได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และสมรรถภาพทางกาย สามารถใช้สถานที่และอุปกรณ์กีฬาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ สามารถกระตุ้นและเสริมกำลังใจให้กับผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน

สมรรถภาพด้านคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า มีน้ำใจนักกีฬา มีความประพฤติที่ดี มีความยุติธรรม มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ เป็นผู้หลีกเลี่ยงอบายมุข ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด มีศรัทธาต่อวิชาชีพ

สมรรถภาพด้านวิชาการ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง มีความรู้และความชื่นชมในศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถอธิบายเกี่ยวกับประโยชน์ของพลศึกษาได้ สามารถวิเคราะห์จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหว มีความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาการออกกำลังกาย มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการกีฬา มีความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการกีฬา มีความรู้เกี่ยวกับกฎ กติกา แบบแผนการเล่นกีฬาต่างๆ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ เกี่ยวกับกีฬาและพลศึกษา

สมรรถภาพด้านสุขภาพ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า สามารถรักษาสุขภาพทางกายและจิตใจให้สมบูรณ์ สามารถควบคุมน้ำหนักให้เหมาะสมอยู่เสมอ สามารถออกกำลังกายสม่ำเสมอ สามารถเลือกรับประทานอาหารได้อย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ สามารถงดเว้นจากการเสพสิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ และดื่มสุรา สามารถแบ่งเวลาในการพักผ่อนได้อย่างเหมาะสม

สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและบุคลิกภาพ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า มีอารมณ์ขัน ร่าเริงสนุกสนาน แต่งกายถูกกาลเทศะ พุดฉาดฉาน ชัดถ้อยชัดคำ เป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ควบคุมอารมณ์ได้ สุภาพอ่อนน้อม มีไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น

สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า สามารถจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนได้ สามารถจัดและดำเนินการแข่งขันภายนอกโรงเรียนได้ สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาได้ สามารถให้ความร่วมมือกับชุมชนเกี่ยวกับงานด้านกีฬาและนันทนาการได้ สามารถเขียนเสนอโครงการกีฬาต่างๆได้ จัดกิจกรรมสำหรับเด็กปกติได้

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ สามารถเข้ากับนักเรียนได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา และบุคลากรอื่นได้ สามารถให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน สามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างเหมาะสม สามารถวางตัวเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

สมรรถภาพด้านทักษะกีฬา หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูพลศึกษาที่แสดงออกว่า สามารถเล่นกีฬาได้หลายประเภท สามารถเล่นกีฬาประเภทใดประเภทหนึ่งได้ในระดับดี สามารถเป็นผู้ตัดสินกีฬาได้หลายประเภท

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คือ สมรรถนะตามที่รัชนี ขวัญบุญจัน ได้ให้คำจำกัดสมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาไว้มี 8 ด้าน ดังนี้ (1) สมรรถนะด้านการสอนและการประเมิน ความรู้(2) สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม (3) สมรรถนะด้านวิชาการ (4) สมรรถนะด้านสุขภาพ (5) สมรรถนะด้านคุณลักษณะและบุคลิกภาพ (6) สมรรถนะด้านการปฏิบัติงาน (7) สมรรถนะด้านมนุษยสัมพันธ์ (8) สมรรถนะด้านทักษะกีฬา

แนวทางการพัฒนาครู

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2548) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

1. หลักการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

- 1.1 การพัฒนาต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้เรียน
- 1.2 การพัฒนาต้องเกิดจากความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 1.3 การพัฒนาต้องมุ่งเน้นลักษณะ School Based Development
- 1.4 การพัฒนาต้องมีหลากหลายรูปแบบให้เลือกตามความเหมาะสมของแต่ละ

บุคคล

1.5 การพัฒนาต้องสอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ที่ปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษา

- 1.6 การพัฒนาต้องดำเนินการในรูปแบบเครือข่ายกระจายทั่วประเทศ
- 1.7 การพัฒนาต้องสอดคล้องกับนโยบายและข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.8 การพัฒนาต้องกระทำอย่างทั่วถึงและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในและนอกกระทรวง ศึกษาธิการ ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณ

2. รูปแบบและวิธีการพัฒนา (วุทธิศักดิ์ โภชนกุล, ม.ป.ป)

2.1 การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษามุ่งเน้นให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ (Functional Competency) และสมรรถนะเฉพาะกลุ่มสาระ (Specificational Competency) ตามที่กรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด

2.2 รูปแบบของการพัฒนามุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายที่มีคุณภาพตามที่ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้กระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อความสะดวกใน

การเข้ารับการพัฒนาของครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งที่เป็นองค์กรเครือข่าย บุคคลเครือข่าย และเครือข่ายทางไกล

2.3 วิธีการพัฒนาต้องมีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเน้นวิธีการพัฒนาที่โรงเรียนหรือหน่วยงานเป็นฐาน (School Based Development / Insite Based Development) เป็นสำคัญวิธีการพัฒนาที่สำคัญได้แก่ แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Group) การวิจัยในชั้นเรียนอย่างง่าย การเข้ารับการอบรมหรือการเข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการที่หน่วยงานต่างๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

2.4 รูปแบบการพัฒนาคณาจารย์ (พสว) (พฤทธิ ศรีบริบริพัทธ์, 2546) คือรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูและการวิจัยของคณาจารย์ (พ คือ พัฒนา ส คือ สมรรถนะ วว คือ วิชาชีพครูและการวิจัย) รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ (1) การส่งเสริมความรอบรู้ (2) การส่งเสริมการสอนดี มีคุณธรรม (3) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โดยมีชุดเรียนด้วยตนเอง 10 ชุด คือ (1) ชุดสมรรถนะทางวิชาชีพครู (2) ชุดสมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้สำคัญ (3) ชุดสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (4) ชุดสมรรถนะด้านการพัฒนาทักษะการคิดและการจัดการ (5) ชุดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (6) ชุดสมรรถนะด้านการส่งเสริมพลังการเรียนรู้ (7) ชุดสมรรถนะด้านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ (8) ชุดสมรรถนะด้านการใช้และการสร้างแหล่งการเรียนรู้ (9) ชุดสมรรถนะด้านการออกแบบหลักสูตร (10) ชุดสมรรถนะด้านการวิจัยสู่วิชาชีพครู

3. การประเมินการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา (วีระชัย จิระชาติ, 2549)

3.1 การประเมินก่อนการพัฒนา มีจุดประสงค์เพื่อให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้ทราบถึง ความต้องการและความจำเป็นของตนที่จะต้องเข้ารับการพัฒนาแล้วจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : ID-Plan) โดยใช้ข้อกำหนดสมรรถนะ (Competency) ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ กรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดเป็นเป้าหมายในการประเมิน

3.2 การประเมินหลังการพัฒนา มีจุดประสงค์เพื่อติดตามผลการนำความรู้ และประสบการณ์ ที่ได้รับจากการพัฒนาของครู และบุคลากรทางการศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนหรือในภารกิจที่ตนเองรับผิดชอบ ดังนั้น การประเมินในกรณีนี้ จึงมี 2 ลักษณะ คือ การประเมินภายในและการประเมินภายนอก

3.2.1 การประเมินภายใน มีจุดประสงค์เพื่อติดตามร่องรอย ขั้นตอนและพฤติกรรมการสอนหรือการทำงานของครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หรือประสิทธิผลของงานที่เกิดขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน ต้นสังกัด และ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.

3.2.2 การประเมินภายนอก มีจุดประสงค์เพื่อติดตามคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษาในภาพรวม โดยหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรภายนอก เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาครูจะต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้เรียน ความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และจะต้องสอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ปฏิบัติของครู และบุคลากร รูปแบบการพัฒนาจะต้องมุ่งเน้นให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ มีการประเมินก่อนและหลังการพัฒนา เพื่อทราบความต้องการและติดตามผลที่ได้รับจากการพัฒนา

แนวคิดของการประเมินความต้องการจำเป็น

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Needs) มีการพัฒนามายาวนานกว่า 70 ปี นับตั้งแต่ Bode ได้เขียนบทความที่ชื่อว่า “The Concept of Needs” และได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือเรื่อง “Progressive at the Crossroads” ในปี ค.ศ. 1938 ซึ่งถือว่าเป็นแนวคิดเรื่องความต้องการจำเป็นเกิดขึ้นครั้งแรกในโลก (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) จากที่เคยเป็นแค่ “ความต้องการจำเป็นตามความรู้สึก (Felt Needs)” ปัจจุบันการประเมินความต้องการจำเป็นมีกระบวนการที่เป็นระบบและมีระเบียบจนเรียกได้ว่าเป็นการวิจัยเชิงประเมินประเภทหนึ่ง สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้อธิบายว่า พัฒนาการของการประเมินความต้องการจำเป็นแบ่งออกเป็น 3 ยุค ได้แก่ ยุคที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์ (Needs Assessment for Goal Setting) อยู่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1930-1960 นักวิชาการที่สำคัญ คือ Tyler และ Bode ยุคที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อวางแผนงาน (Needs Assessment for planning) อยู่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1961-1970 นักวิชาการที่สำคัญ คือ Stufflebeam (1968 อ้างถึงใน (สุบิน ยุระรัช, 2554) ซึ่งเสนอโมเดลการประเมินแบบ CIPP (Context-Input-Process-Product) และ ได้เสนอโมเดลการประเมิน CSE (Center for the Study of Evaluation) และยุคที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผนและการนำไปสู่การปฏิบัติ (Needs Assessment for Planning and Implementing) อยู่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1971-ปัจจุบัน นักวิชาการที่สำคัญ คือ Kaufman (1972 อ้างถึงใน (สุบิน ยุระรัช, 2554) ซึ่งได้เสนอแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) ที่นำมาใช้เป็นโมเดลในการประเมิน

คำว่า ความต้องการจำเป็น (Needs) มีผู้ให้นิยามไว้อย่างหลากหลาย สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้นิยามของความต้องการจำเป็นออกเป็น 2 มุมมอง คือ มุมมองด้านจิตวิทยาและมุมมองด้านการประเมิน ในมุมมองด้านจิตวิทยา Maslow ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการจำเป็น (Maslow's Hierarchy of Needs) ไว้ในปี ค.ศ.1943 บทความที่ชื่อว่า A Theory of Human Motivation (สุบิน ยุระรัช, 2554) โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 ความต้องการจำเป็นทางกายภาพ (Physical Needs) ระดับที่ 2 ความต้องการจำเป็นด้านความปลอดภัย (Safety needs) ระดับที่ 3 ความต้องการจำเป็นด้านความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) ระดับที่ 4 ความต้องการจำเป็นด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (Esteem Needs) และระดับที่ 5 ความต้องการจำเป็นในการบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self-Actualization Needs) โดย สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น 4 อันดับแรก จัดอยู่ในประเภทความต้องการจำเป็นบกพร่อง (Deficit Needs) หมายความว่า หากยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการจำเป็นก็จะยังคงอยู่ในสภาวะที่บกพร่องหรือขาดแคลน สำหรับมุมมองการประเมินแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ มุมมองในมิติด้านความแตกต่าง (Discrepancy) และมุมมองในมิติด้านประโยชน์

ที่ได้รับ (Benefit) สำหรับมุมมองในด้านมิติความแตกต่าง Kaufman & English (1981) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่ปรารถนาจะให้เกิดขึ้นในอนาคต ส่วน Witkin (1984) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสถานภาพที่เป็นอยู่ กับสถานภาพที่ควรจะเป็น ส่วนมุมมองในมิติด้านประโยชน์ที่ได้รับ Scriven (1991 อ้างถึงใน (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็นไม่ควรกำหนดในลักษณะของความแตกต่าง เพราะความต้องการจำเป็นบางอย่างไม่ต้องกำหนดสถานภาพที่ควรจะเป็น เช่น อาหาร น้ำ เป็นต้น ดังนั้น มุมมองของ Scriven (1991 อ้างถึงใน (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) จึงเน้นการกำหนดความต้องการจำเป็นไว้ 2 แบบ คือ แบบที่ 1 นิยามตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) และแบบที่ 2 นิยามตามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution Model)

สำหรับนิยามของคำว่า “การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)” มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย Kaufman (1987) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา การจัดเรียงลำดับความสำคัญ และการเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข ส่วน Witkin (1984) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่มุ่งหวังโดยเน้นความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome gaps) และนำมาจัดเรียงลำดับ และเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับคำนิยามของ Kaufman, Rojas & Mayer (1993) ในขณะที่ Reviere, Berkowitz, Carter & Ferguson (1996) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นอย่างระบบเพื่อค้นหาสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ Witkin & Altschold (1995) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผนการดำเนินงาน (2) การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และ (3) การใช้ประโยชน์จากความต้องการจำเป็น

จากที่กล่าวมาจึงสรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบขั้นตอน เพื่อนำมากำหนดหรือแสดงความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เรียงลำดับความสำคัญมาใช้ในการตัดสินใจ

การจัดประเภทของความต้องการจำเป็น

มีผู้จัดประเภทของความต้องการจำเป็นไว้หลากหลาย สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้จัดประเภทของความต้องการจำเป็น โดยใช้เกณฑ์ในการจัดประเภท ได้แก่ ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานขององค์กร วิธีการที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น องค์กรผู้รับหรือผู้ใช้บริการ การสนองตอบความต้องการจำเป็น ลักษณะของข้อมูล แนวคิดเชิงเหตุและผล สิ่งที่ถูกประเมินลักษณะของข้อมูล ที่มาของข้อมูล สิ่งที่ถูกประเมิน ผลลัพธ์ของการดำเนินงาน สารระเหื่อหา บริบทของความต้องการจำเป็น รายละเอียดของประเภทของความต้องการจำเป็น ดังต่อไปนี้

1. การจัดประเภทตามช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานขององค์กร ตามความคิดของ Roth (1977 อ้างถึงใน (Witkin, 1984) ความต้องการจำเป็นสามารถจำแนกตามช่วงเวลาในการดำเนินงานขององค์กรได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทเตรียมการ (Preparatory Type) ซึ่งดำเนินการเมื่อจะ

วางแผนงานหรือผลผลิต และประเภทย้อนหลัง (Retrospective Type) ดำเนินการเมื่อมีการวางแผนไปปฏิบัติและเกิดผลแล้ว

2. การจัดประเภทตามวิธีการประเมิน Moroney (1977 อ้างถึงใน (Witkin, 1984) จำแนกความต้องการจำเป็นตามวิธีการประเมินออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) ความต้องการจำเป็นปทัสถาน (Normative Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่เปรียบเทียบสภาพที่เป็นอยู่จริงกับมาตรฐาน (Standard) (2) ความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ (Perceived Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่กำหนดหรือนิยามโดยในทัศนะของผู้ถูกประเมิน (3) ความต้องการจำเป็นที่แสดงออก (Expressed Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่แสดงด้วยจำนวนของกลุ่มที่ต้องการได้รับการอย่างแท้จริง และ (4) ความต้องการจำเป็นเชิงสัมพัทธ์ (Relative Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่วัดจากความแตกต่างของบริการที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ที่ต่างกัน เน้นที่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มหรือพื้นที่ ไม่ใช่ความแตกต่างจากมาตรฐานที่ควรจะเป็น

3. การจัดประเภทตามแนวคิดความขาดแคลนหรือการแก้ปัญหา จากความคิดของ Scriven (1991 อ้างถึงใน (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) คือ การจำแนกความต้องการจำเป็นตามแนวคิดเชิงเหตุและผลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับผลงานหรือความสามารถในการปฏิบัติงาน (Performance Needs) และความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับสิ่งทดลอง (Treatment Needs) โดยสรุปการประเมินความต้องการจำเป็นคือการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการทำงานที่ปกติหรือผิดปกติของกลไกหรือระบบต่างๆไม่ใช้การสำรวจความคิดเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายต้องการอะไร เพราะผู้ถูกประเมินจริงๆก็อาจไม่ทราบว่าความต้องการจำเป็นของตนเองที่แท้จริงคืออะไร

4. การจัดประเภทตามผลลัพธ์ของการดำเนินงาน Kaufman (1987) ได้จำแนกระดับของการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับมีการกำหนดประเภทของความต้องการจำเป็นที่ต้องกำหนดดังต่อไปนี้

4.1 ระดับกลาง (Middle) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับปัจจัยป้อน (Inputs) และกระบวนการหรือวิธีการ (Processes) และผลผลิตที่เกิดขึ้นโดยทันที (Immediate Product)

4.2 ระดับรวบยอด (Comprehensive) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับผลผลิต (Outputs) หรือบริการ (Services) เป็นความจำเป็นระดับองค์กร ซึ่งได้ให้บริการกับลูกค้าขององค์กร โดยรวมความต้องการจำเป็นระดับกลางไว้ด้วย

4.3 ระดับกลยุทธ์ (Strategic) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นระดับองค์กรรวม (Holistic Level) โดยรวมความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับผลผลิต (Outputs) ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นระดับรวบยอดและผลลัพธ์ (Outcomes) ซึ่งองค์กรได้ให้บริการที่ส่งผลต่อสังคม

อย่างไรก็ตาม Kaufman, Rojar และ Mayer (1993 อ้างถึงใน (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) ได้จำแนกความต้องการจำเป็นใหม่ตามแนวคิดเชิงระบบได้เป็น 4 ประเภท คือ ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัย (Input Needs) ความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการ (Process Needs) ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ (Outcome Needs) ความต้องการจำเป็นด้านการแก้ปัญหา (Solution Needs) ความคิดของ Kaufman, Rojar และ Mayer (1993 อ้างถึงใน (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) ความ

ต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ ถือเป็น “ความต้องการจำเป็นที่แท้จริง” (Needs) ส่วนความต้องการจำเป็นด้านปัจจัยและด้านกระบวนการถือเป็น “ความต้องการจำเป็นเทียม” (Quasi Needs)

5. การจัดประเภทตามลักษณะของข้อมูล Rossi และ Freeman (1993 อ้างถึงใน (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) ได้กล่าวถึงความต้องการจำเป็นซึ่งสามารถจำแนกตามลักษณะของข้อมูลได้ 2 ประเภท คือ ความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณ (Quantitative Needs) และความต้องการเชิงคุณภาพ (Qualitative Needs) ความต้องการจำเป็นเชิงคุณภาพสามารถเก็บข้อมูลได้จากกลุ่มคนจำนวนน้อย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายไม่มากเท่ากับความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณซึ่งเก็บข้อมูลในวงกว้างกว่า แต่มีข้อดีที่สามารถสรุปอ้างอิงผลการประเมินไปยังประชากรได้ดีกว่าการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากคนกลุ่มเล็ก Rossi และ Freeman เห็นว่าความต้องการจำเป็นเชิงคุณภาพ มีข้อดีที่ทำให้ทราบธรรมชาติของความจำเป็นได้ดี แต่ความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณมีข้อดีที่สามารถบอกความต้องการจำเป็น

6. การจัดประเภทตามแหล่งที่มาของข้อมูล จำแนกความต้องการจำเป็นตามแหล่งที่มาของข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ ความต้องการจำเป็นจริง (Actual หรือ True Needs) กับความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ (Perceived Needs) การประเมินความต้องการจำเป็นส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ เนื่องจากใช้ประสบการณ์ การสังเกต หรือความรู้สึกของผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการจำเป็น ความต้องการจำเป็นแบบนี้เรียกว่าความต้องการจำเป็นที่ได้รับการรายงาน (Reported Needs) ถือเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิที่สำคัญ การกำหนดความต้องการจำเป็นตามการรับรู้อาจไม่เป็นที่ยอมรับมากนักเพราะไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

7. การจัดประเภทตามองค์กรผู้รับหรือผู้ให้บริการ Witkin (1984) จำแนกความต้องการจำเป็นตามองค์กรผู้รับและผู้ให้บริการออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความต้องการจำเป็นระดับปฐมภูมิ (Primary Needs) เป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ (Service Receivers) หรือลูกค้า ในทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นของนักเรียน ความต้องการจำเป็นระดับทุติยภูมิ (Secondary Needs) เป็นความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ (Service Providers) เช่น ความต้องการจำเป็นของบุคลากรในหน่วยงาน ความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร และความต้องการจำเป็นระดับตติยภูมิ (Tertiary Needs) เป็นความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากรและการแก้ปัญหา (Resources Solution) ซึ่งช่วยในการดำเนินงานของหน่วยงาน ในบรรดาความต้องการจำเป็นทั้งหมด Witkin (1984) เห็นว่าความต้องการที่มีความสำคัญที่สุด คือ ความต้องการจำเป็นระดับปฐมภูมิ เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายที่องค์กรต้องรับใช้

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้แบ่งความต้องการจำเป็น 3 ระดับ ความต้องการจำเป็นระดับที่ 1) กลุ่มผู้รับบริการเป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นหัวใจของกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น ความต้องการจำเป็นระดับที่ 2) กลุ่มผู้ให้บริการซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับกลุ่มบุคคลในระดับที่ 1 ได้แก่ การให้ข้อมูล การให้บริการ การฝึกอบรม การวางแผนการดำเนินงาน การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค และการดูแล ความต้องการจำเป็นระดับที่ 3) เป็นทรัพยากรหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่องค์กรต้องจัดเตรียมให้พร้อม

8. การจัดประเภทตามสาระของความต้องการจำเป็น สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้นำเสนอตัวอย่างของสาระการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร จากเอกสาร

“Appraise staff Development needs” ซึ่งจัดทำโดย The National Center for Research in Vocational Education ที่ The Ohio State University (สุวิมล ว่องวานิช, 2531) ความต้องการจำเป็นสามารถจำแนกได้ 4 ประเภทดังนี้ (1) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับบทบาททั่วไปหรือบทบาทเฉพาะ (General Role-Related Needs หรือ Role specific Needs) เป็นความต้องการที่ทั่วไปที่เกิดขึ้นได้กับแต่ละหน้าที่ เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการหรือเลขานุการต้องมีทักษะด้านการพิมพ์ดีด ผู้บริหารต้องมีความรู้ด้านการวางแผน การจัดทำงบประมาณ อาจารย์มีทักษะด้านการเรียนการสอน การประเมินผล (2) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับองค์กร (Organization Related Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ แต่อาจเกิดจากการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานขององค์กร ทำให้ต้องมีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้เพิ่มขึ้น เช่น การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในหน่วยงาน จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะด้านนี้แก่เจ้าหน้าที่ (3) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Needs) เป็นความต้องการจำเป็นทักษะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานซึ่งถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับบุคลากรทุกระดับ เพราะมีผลในการทำงานในหน่วยงานมีความก้าวหน้าคล่องตัวขึ้น (4) ความต้องการจำเป็นส่วนบุคคล (Personal Needs) เป็นความต้องการจำเป็นหรือปัญหาส่วนบุคคลซึ่งบางครั้งคนทั่วไปอาจคิดว่าไม่เกี่ยวกับสถาบัน แต่โดยความจริงปัญหาส่วนตัวที่เกิดขึ้นกับบุคลากรอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานได้ นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกความต้องการจำเป็นตามสาระเนื้อหาในแบบอื่นๆได้อีก เช่น ความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาบุคลากร (Staff Development Needs) ความต้องการจำเป็นด้านการฝึกอบรม (Training Needs) ความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนา (Development Needs) ความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development Needs) เป็นต้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2544)

9. การจัดประเภทตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดความต้องการจำเป็น สุวิมล ว่องวานิช (2544) กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 กลุ่ม การจัดประเภทความต้องการจำเป็นตามเกณฑ์ดังกล่าวนี้ได้จำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ (1) ความต้องการจำเป็นระดับบุคคล (Personal Needs) โดยบุคคลแต่ละคนอาจมีความต้องการจำเป็นไม่เหมือนกัน เช่น ความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน ที่ครูจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามสภาพของแต่ละบุคคล แนวทางที่ใช้ในความสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนอาจไม่เหมือนกัน (2) ความต้องการจำเป็นของกลุ่ม (Group Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่กำหนดจากบุคคลที่รวมกันเป็นกลุ่ม เช่น ความต้องการจำเป็นของครูคณิตศาสตร์ ความต้องการจำเป็นของเด็กพิการ ความต้องการจำเป็นประเภทนี้จะไม่สนใจการนำเสนอข้อมูลเป็นรายบุคคล แต่ใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนากลุ่มบุคคลทั้งหมด แนวทางที่ใช้ในการสนองความต้องการจำเป็นจะเป็นแบบเดียวกัน (3) ความต้องการจำเป็นขององค์กร (Organization Needs) เป็นความต้องการของกลุ่มบุคคลหรือองค์กร เช่น ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูยุคใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับจะสะท้อนภาพรวมขององค์กร การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา มักเป็นการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาองค์กร มากกว่าการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาความต้องการจำเป็นของครูเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

10. การจัดประเภทตามช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น สุวิมล ว่องวานิช (2544) ได้จำแนกความต้องการจำเป็นตามช่วงเวลาที่กำหนดความต้องการจำเป็นออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ (1) ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน (Present หรือ Current Needs) เช่น ความต้องการจำเป็นของครูในปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดของผู้เรียน (2) ความต้องการจำเป็นในอนาคต (Future Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่กำหนดไว้ล่วงหน้าว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพื่อการเตรียมรับมือ หรือป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิด เช่น ความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาในอีก 10 ปีข้างหน้าจะมีลักษณะเช่นใด หากประเทศไทยจะเปลี่ยนผ่านตัวเองเข้าสู่สังคมฐานความรู้ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนากำลังคนในระดับช่างฝีมือเพื่อสร้างขีดสมรรถนะในการแข่งขันของประเทศ

11.การจัดประเภทตามขอบเขตการวิจัย การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Needs Assessment) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ การระบุความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุด (Needs Identification) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) และการกำหนดทางเลือกของการแก้ไขปัญหา (Needs Solution) ดังนั้น ความต้องการจำเป็นสามารถจำแนกตามขอบเขตของการวิจัยได้ 3 กลุ่ม ขึ้นอยู่กับผู้วิจัยต้องการข้อมูลประเภทใด ส่วนใหญ่จะดำเนินการกำหนดความต้องการจำเป็นแบบแรก คือ การระบุความต้องการจำเป็น (Needs) ไม่ได้ดำเนินการถึงขั้นการกำหนดสาเหตุของความต้องการจำเป็น และวิธีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหา

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า จากการจัดประเภทของความต้องการจำเป็น สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดลำดับความต้องการจำเป็นให้กับอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา โดยการวิเคราะห์เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลลัพธ์ที่ปรารถนา มาจัดเรียงลำดับความสำคัญ โดยใช้เกณฑ์ในการจัดประเภท และการเลือกความต้องการมาใช้ในการตัดสินใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

รัชณี ขวัญบุญจัน (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์สมรรถภาพที่พึงประสงค์จากเอกสารหลักสูตร ภาระงานและรายงานการวิจัยแล้ว ตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างและรายการสำคัญของสมรรถภาพที่พึงประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ 31 คน และสำรวจความคิดเห็นของครูพลศึกษาทั่วประเทศ 520 คน และทำการวิเคราะห์ตัวประกอบของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ จากนั้นได้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปได้ของสมรรถภาพที่พึงประสงค์โดยศึกษาภาคสนามด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด คือ แบบประเมินสมรรถภาพ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน และแบบสัมภาษณ์กับครูพลดีเด่น 22 คนและครูพลทั่วไป 22 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แล้วจำแนกความแตกต่างในรายการ สมรรถภาพด้วยสถิติทดสอบค่า

t (t-test) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 8 ด้าน เรียงลำดับคือ ด้านการสอนพลศึกษา และการประเมินผล ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านสุขภาพ ด้านคุณสมบัติและบุคลิกภาพการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านทักษะกีฬา และมีรายการรวมทั้งสิ้น 72 รายการ การตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า สมรรถภาพที่พึงประสงค์ที่นำเสนอสามารถจำแนกกลุ่มครูพลศึกษาได้อย่างถูกต้อง คือ ผลการเปรียบเทียบครูพลศึกษาดีเด่นและครูพลศึกษาทั่วไป พบว่า ครูพลศึกษาดีเด่นมีสมรรถภาพสูงกว่าครูพลศึกษาทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในทุกรายการ

แสวง วิทย์พิทักษ์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2542 โดยได้ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์สมรรถภาพที่พึงประสงค์จากเอกสาร บทความ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบโครงสร้างและรายการสำคัญของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ทำการศึกษาเฉพาะกรณี โดยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์สอนเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้าง จากนั้นทำการศึกษาความคิดเห็นของครูพลศึกษาทั่วประเทศจำนวน 600 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ โดยการสกัดตัวประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์ตัวประกอบหลักหมุนแกนตัวประกอบด้วยวิธีแวนิแมกซ์

ผลการศึกษาพบว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษามีโครงสร้างประกอบด้วยด้านต่างๆ 8 ด้าน คือ ด้านการคิดและการประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ด้านการจัดการพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลพลศึกษา ด้านหลักการและปรัชญาพลศึกษา ด้านคุณธรรมและด้านการวิจัย และมีรายการสำคัญรวมทั้งสิ้น 66 รายการ

สรามณี ทะสุวรรณ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร ครู ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร และครู ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 100 คน และครูผู้สอนจำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t (t-test) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของครูพลศึกษาประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านการจัดกิจกรรมทางพลศึกษา ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการกีฬาและความสามารถทางการกีฬา โดยมีคุณลักษณะด้านการกีฬาและความสามารถทางการกีฬา มากที่สุด และมีคุณลักษณะด้านวิชาการน้อยที่สุด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาควรพัฒนาทุกด้าน โดยด้านที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ ด้านบุคลิกภาพ และด้านที่ควรพัฒนาน้อยที่สุด คือ ด้านการกีฬาและความสามารถทางการกีฬา และคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร และครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนุชิตร์ แพ้สูงเนิน (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในช่วง พ.ศ. 2554 – 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในช่วง พ.ศ. 2554 – 2564 โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตภาพ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) และเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับทางด้าน สุขศึกษาและหรือพลศึกษา จำนวน 17 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม และคู่มือสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐานฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วนำมาสรุปหาอันดับตามติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้คือ สมรรถนะที่พึงประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในช่วง พ.ศ. 2554 – 2564 ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะด้านตนเอง ด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะด้านการวิจัย สมรรถนะด้านเทคโนโลยี สมรรถนะด้านการสื่อสาร สมรรถนะด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษา สมรรถนะด้านการพัฒนาชุมชน และสมรรถนะด้านการเป็นผู้นำ

งานวิจัยต่างประเทศ

Bucher (1972 อ้างถึงใน (รัชณี ขวัญบุญจัน, 2536) ได้วิจัยลักษณะของครูที่ดี และคุณสมบัติการสอนที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ โดยการใช้แบบสอบถาม แบบตรวจคำตอบ (Check List) สำรวจความเห็นของกลุ่มบุคคลที่จะเป็นครูพลศึกษาในอนาคตว่า มีทัศนคติต่อการสอนอย่างไรบ้าง สรุปลักษณะได้ 6 ประการดังนี้

1. ครูอาจประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการสอนได้ ถ้าหากครูสามารถร่วมกิจกรรมได้ เป็นสมาชิกชุมชนต่างๆ รู้จักคน มีความเห็นใจ มีมนุษยสัมพันธ์
2. เป็นนักวิชาการ ชอบศึกษาหาความรู้จากวิชาต่างๆเสมอ ศึกษาหาความรู้ก่อนที่จะสอน
3. มีอารมณ์ขัน ใช้วิธีการแก้ไขปัญหาย่างนุ่มนวลในสถานการณ์ที่ตึงเครียด
4. มีสุขภาพการและจิตดี
5. ชอบช่วยเหลือและบริการผู้อื่น
6. มีคุณสมบัติเป็นผู้นำที่ดี จัดกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นๆ ได้และสามารถสาธิตการเป็นผู้นำให้นักเรียนเห็นเอาเป็นตัวอย่าง

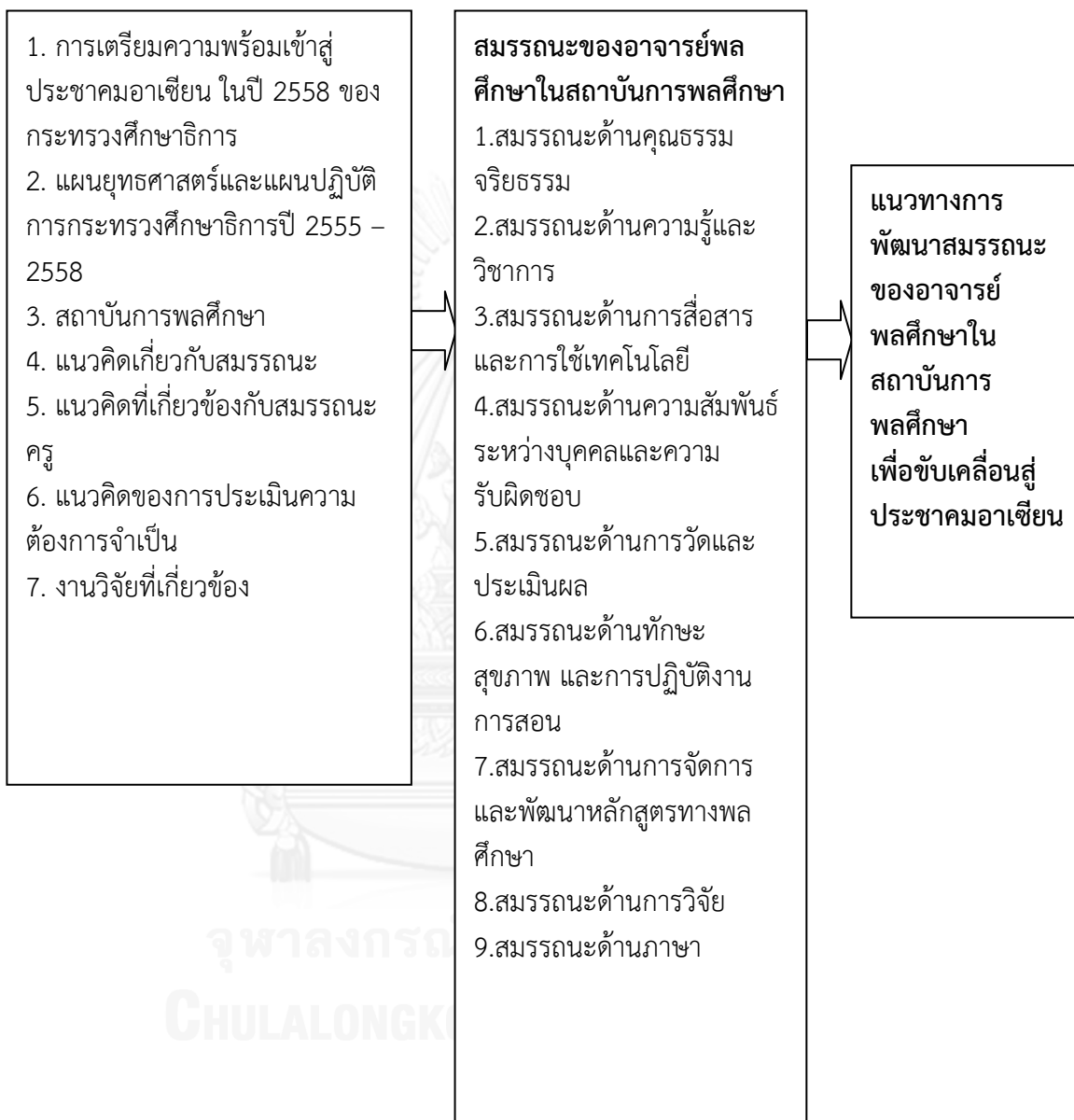
Patterson and other (อ้างถึงใน (รัชณี ขวัญบุญจัน, 2536) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาระหน้าที่เกี่ยวกับการแนะนำสุขภาพสำหรับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาใน เพนซิลวาเนีย โดยแบ่งความรับผิดชอบออก 5 ด้าน 31 สมรรถนะ จากการสำรวจจากครูฝึกหัดที่อยู่ในรัฐ เพนซิลวาเนีย ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันจะมีสมรรถนะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่การสื่อสารเกี่ยวกับการศึกษาด้านสุขภาพและการสอนทักษะทางสุขภาพที่นักเรียนสนใจ และพบว่ามีความประสิทธิผลสอนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ การใช้สื่อการสอน การนำผู้ปกครองมามีส่วนร่วม การเขียนแผนการสอน

Imad Abdel Haq (2004) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการสอนของครูพลศึกษาระดับพื้นฐานเบื้องต้น คณะกรรมการบริหาร Nablus โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบสมรรถนะการ

สอนของครูพลศึกษาระดับพื้นฐานเบื้องต้นในคณะกรรมการบริหาร Nablus เกี่ยวข้องกับความ
คิดเห็นของครูในระดับหัวหน้า (ระดับผู้บริหาร) และครูพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 60 คน
และระดับหัวหน้า (ระดับผู้บริหาร) จำนวน 60 คน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะการสอนด้าน
การวางแผนอยู่ในระดับสูง และด้านการประเมินผลและการประยุกต์ใช้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผล
เพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถนะการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระหว่างครูและความ
สนใจของครูบริหาร เกี่ยวกับการศึกษาข้อค้นพบ ผู้วิจัยเสนอแนะให้เพิ่มความสนใจในการประเมิน
สมรรถนะด้านการเคารพนับถือ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สมรรถนะของอาจารย์หรือครูพลศึกษา
หมายถึง ความสามารถของอาจารย์ในต่างๆ ดังนี้ สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะด้าน
ความรู้และวิชาการสมรรถนะด้านการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสมรรถนะด้านความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล สมรรถนะด้านทักษะ
สุขภาพ และการปฏิบัติงานการสอน สมรรถนะด้านการจัดการและพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา
สมรรถนะด้านการวิจัยโดยอาจารย์จะต้องมีการพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ ระเบียบวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คือ แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ แบบสัมภาษณ์ เริ่มต้นจากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และอาจารย์หรือครูผู้สอนในคณะศึกษาศาสตร์ในสถาบันการพลศึกษา ทั้งสิ้น 17 วิทยาเขตการศึกษา จำนวน 304 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์หรือครูผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ปีการศึกษา 2556 โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane 1973 อ้างถึงใน(ยุทธ ไถยวรรณ, 2545) กำหนดระดับมีนัยสำคัญ เท่ากับ .05 ได้สูตรดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อกำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคาดเคลื่อนของประชากรที่ยอมรับได้ในระดับ .05

$$n = \frac{304}{1+304(.05)^2}$$

$$n = 173$$

จากการคำนวณตามสูตรได้กลุ่มตัวอย่าง 173 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์การวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ได้แก่ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษาส่วนกลาง 1 คน และรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ในสถาบันการพลศึกษา ภูมิภาคละ 1 คน รวม 4 คน จาก 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีจำนวน 5 คน

เครื่องมือในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน 2 ชุด คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งลักษณะของเครื่องมือมีดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา โดยมีลักษณะแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ
3. สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
4. สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล
6. สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน
7. สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร
8. สมรรถนะด้านการวิจัย
9. สมรรถนะด้านภาษา

โดยการสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

กำหนดคะแนน ตามมาตรา (Scale) ดังนี้

สมรรถนะที่มีมากที่สุด	เทียบกับคะแนน	4
สมรรถนะที่มีมาก	เทียบกับคะแนน	3
สมรรถนะที่มีน้อย	เทียบกับคะแนน	2
สมรรถนะที่มีน้อยที่สุด	เทียบกับคะแนน	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน แบบสอบถามมีลักษณะปลายเปิด (Open Ended)

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างให้สอดคล้องกับแบบสำรวจข้อมูล เพื่อศึกษาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ซึ่งแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ดำเนินการเป็นขั้นตอนมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคุณภาพของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1. สร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาสภาพและปัญหาของอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1.2. ศึกษาแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแนวคิดที่ได้จากการศึกษาและสำรวจมาประยุกต์ ปรับปรุง แล้วสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ขึ้นให้เหมาะสม ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัยและตรงตามวัตถุประสงค์ ในด้านต่างๆ ได้แก่

1.3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แก้ไขข้อผิดพลาด หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence; IOC) แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้อง เหมาะสม ก่อนนำไปใช้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าดัชนีเท่ากับ .90

1.4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ในการนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ .98

1.5. ตรวจสอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ปรับแก้ไข ให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

2.1. นำรายการสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาจากการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารพลศึกษาแบบมีโครงสร้าง โดยนำประเด็นที่สำคัญของสมรรถนะสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

2.2. หาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุม

2.3. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้พิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตรงกันหรือไม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งทางไปรษณีย์ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วิทยาเขตต่างๆ ทั้ง 17 วิทยาเขตการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ประจำวิทยาเขตต่างๆ ทั้ง 17 วิทยาเขตการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากทางสถาบันการพลศึกษาแต่ละวิทยาเขตการศึกษา โดยมีหนังสือขอความร่วมมือของบัณฑิตวิทยาลัยไปด้วย โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

4. ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

5. ถ้าสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตใดที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาล่าช้า ผู้วิจัยจะส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และส่งแบบสอบถามไปอีกครั้ง

6. ดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยเดินทางไปสัมภาษณ์คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษาส่วนกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ 4 วิทยาเขต ด้วยตนเองในระหว่างรอการรับคืนแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาตรวจนับคะแนนตามที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติต่างๆโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ช่วยในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบคำถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list) มาวิเคราะห์ด้วยการหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของครูพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 4 อันดับ นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นเฉลี่ยจากแบบวัดสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษา นำคะแนนที่หาค่าเฉลี่ยแล้วแปรความหมายตามหลักของ ประคอง วรรณสูตร (2538) ดังนี้

3.50 – 4.00 หมายถึง ข้อความนั้นมีคะแนนความสำคัญมากที่สุด

2.50 – 3.49 หมายถึง ข้อความนั้นมีคะแนนความสำคัญมาก

1.50 – 2.49 หมายถึง ข้อความนั้นมีคะแนนความสำคัญน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ข้อความนั้นมีคะแนนความสำคัญน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน ในคำถามจากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนำมาสรุป วิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง
สังคมศาสตร์ ช่วยในการวิจัยครั้งนี้ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. ค่าความเที่ยง (Reliability)
2. ค่าความตรง (Validity)
3. ค่าร้อยละ (Percentages)
4. ค่าเฉลี่ย (Mean)
5. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา เพื่อการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียนผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาเพื่อการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบคำถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่

2.1 สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.2 สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ

2.3 สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

2.4 สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.5 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล

2.6 สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน

2.7 สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร

2.8 สมรรถนะด้านการวิจัย

2.9 สมรรถนะด้านภาษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน

สัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

$\bar{X}$ หมายถึงค่าเฉลี่ย (mean)

S.D. หมายถึงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2.1 วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ฐานนิยม (Mode)

2.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการ

พลศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบคำถาม
 ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบคำถาม จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน จำนวน 190 คน

ตัวแปร	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	145	76.30
	หญิง	45	23.70
อายุ	25 ปี	7	3.70
	26 – 30 ปี	15	7.90
	31 – 35 ปี	21	11.10
	36 – 40 ปี	6	3.20
	41 – 45 ปี	12	6.30
	46 – 50 ปี	17	8.90
	สูงกว่า 50 ปี	112	58.90
	ประสบการณ์ในการสอน	0-5 ปี	31
5 ปีขึ้นไป – ไม่เกิน 10 ปี		12	6.30
10 ปีขึ้นไป – ไม่เกิน 15 ปี		15	7.90
15 ปีขึ้นไป – ไม่เกิน 20 ปี		16	8.40
20 ปีขึ้นไป		116	61.10
วุฒิสูงสุด	ปริญญาตรี	24	12.60
	ปริญญาโท	155	81.60
	ปริญญาเอก	11	5.80
	วุฒิทางอื่นที่ไม่ใช่วุฒิทางครู	0	0.00
วิชาเอก	พลศึกษา	156	82.10
	สุขศึกษา	5	2.60
	อื่นๆ	29	15.30

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
วิชาโท	พลศึกษา	40	32.30
	สุขศึกษา	70	56.50
	สุขศึกษาและพลศึกษา	7	4.80
	อื่นๆ	8	6.50
สอนวิชาในด้าน	พลศึกษา	146	76.90
	สุขศึกษา	7	3.70
	สุขศึกษาและพลศึกษา	28	14.70
	อื่นๆ	9	4.70
ชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์	น้อยกว่า 4 ชั่วโมง	1	0.50
	4-10 ชั่วโมง.	45	23.70
	11-17 ชั่วโมง.	100	52.60
	18-24 ชั่วโมง.	42	22.10
	มากกว่า 24 ชั่วโมง	2	1.10
ภาระอื่นนอกจากงานสอน	ไม่มี	63	33.20
	มี	127	66.80
ผลงานวิชาการ	ไม่มี	101	53.20
	มี	89	46.80

จากตารางที่ 4.1 พบว่าอาจารย์พลศึกษาเป็นเพศชาย ร้อยละ 76.3 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 23.7 ช่วงอายุส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในช่วงที่สูงกว่า 50 ปี ร้อยละ 58.9 และช่วงอายุ 31-35 ปี ร้อยละ 11.1 ประสบการณ์สอนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 61.1 และช่วง 0-5 ปี ร้อยละ 16.3 วุฒิการศึกษาสูงสุดพบว่าส่วนใหญ่จบปริญญาโท ร้อยละ 81.6 จบปริญญาตรี ร้อยละ 12.6 และส่วนใหญ่จบวิชาเอกพลศึกษา ร้อยละ 82.1 วิชาเอกสุขศึกษา ร้อยละ 2.6 วิชาโทการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้จบวิชาโทในด้านสุขศึกษา ร้อยละ 36.8 และจบวิชาโทพลศึกษา ร้อยละ 21.1 สอนวิชาในด้านพลศึกษา ร้อยละ 76.9 สอนวิชาในด้านสุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 14.7 จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11-17 ชั่วโมง ร้อยละ 52.6 และจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์อยู่ในช่วง 4-10 ร้อยละ 23.7 ภาระอื่นนอกจากงานสอนพบว่าส่วนใหญ่มีภาระอื่นนอกจากการสอน ร้อยละ 66.8 โดยรายละเอียดของภาระนอกจากการสอน การผลิตผลงานวิชาการ เช่น บทความ เอกสาร

คำสอน ตำรา งานวิจัย ไม่มีภาระอื่นนอกจากการสอน ร้อยละ 33.2 ไม่มีการผลิตผลงานทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 53.2 มีผลงานทางวิชาการ ร้อยละ 46.8

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
1.1 เป็นผู้มีมีความความประพฤติปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา	3.72	0.44	มากที่สุด
1.2 เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับอย่างเคร่งครัด	3.60	0.48	มากที่สุด
1.3 มีความยุติธรรม	3.74		มากที่สุด
1.4 มีจิตเสียสละ	3.69	0.43	มากที่สุด
1.5 มีความเข้าใจผู้อื่น	3.62	0.47	มากที่สุด
1.6 มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน	3.58	0.49	มากที่สุด
1.7 มีความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรมด้านวิชาการอย่างมืออาชีพ	3.38	0.51	มาก
1.8 มีความสามารถในการจัดการคิดแก้ไขปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม	3.45	0.58	มาก
1.9 มีมารยาทในการแต่งกายเคารพต่อสถานศึกษา	3.65		มากที่สุด
1.10 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะแนวให้กับนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง	3.65	0.49	มากที่สุด
1.11 มีความเข้าใจในความแตกต่างวัฒนธรรม การปฏิบัติตนเองประเทศในอาเซียน	3.29	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.58	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียนใน ด้านคุณธรรม จริยธรรม สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.29 และสูงสุดเท่ากับ 3.74 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญอาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

เป็นผู้มีความประพฤติปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา มีจิตเสียสละ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 ตามลำดับ ความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการจัดการคิดแก้ไขปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 มีความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรมด้านวิชาการอย่างมีอาชีพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.38 มีความเข้าใจในความแตกต่างวัฒนธรรม การปฏิบัติตนเองประเทศในอาเซียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความรู้และวิชาการ

2. สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
2.1 มีความรู้สามารถอธิบายเกี่ยวกับหลักการ ปรัชญาและประวัติทางพลศึกษา	3.49	0.57	มาก
2.2 มีความสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	3.53	0.51	มากที่สุด
2.3 มีการเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียน สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	3.12	0.66	มาก
2.4 มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับทั้งใน และต่างประเทศ	3.21	0.65	มาก
2.5 มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีประยุกต์	3.12	0.65	มาก
2.6 มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหว	3.57	0.56	มากที่สุด
2.7 มีความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาการออกกำลังกาย	3.42	0.63	มาก
2.8 มีความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา	3.65	0.55	มากที่สุด
2.9 มีความรู้เกี่ยวกับชีวกลศาสตร์ทางการกีฬา	3.65	0.55	มากที่สุด
2.10 มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาทางการกีฬา	3.16	0.68	มาก
2.11 มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา	3.38	0.62	มาก
	3.48	0.60	มาก
2.12 มีความรู้เกี่ยวกับกฎ กติกา แบบแผนการเล่นกีฬาต่างๆ			
2.13 มีความสามารถในการคิดเชิงตรรกะ	3.56	0.59	มากที่สุด
2.14 มีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพลศึกษา	3.28	0.65	มาก
2.15 มีความรู้ในเรื่อง บรรดิกการทางพลศึกษา	2.97	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.35	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความรู้และวิชาการ สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.97 และสูงสุดเท่ากับ 3.65 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหว อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 มีความรู้เกี่ยวกับกฎ กติกา แบบแผนการเล่นกีฬาต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ตามลำดับ ส่วนตัวความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับชีวกลศาสตร์ทางการกีฬา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 มีการเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีประยุกต์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 มีความรู้ในเรื่อง บรรดิกการทางพลศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

3. สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
3.1 การสื่อสาร			
3.1.1 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา	3.36	0.61	มาก
3.1.2 มีความสามารถในการประดิษฐ์สื่อทางการเรียนการสอนทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ สื่ออุปกรณ์ในการประกอบการเรียนการสอนพลศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ	3.17	0.61	มาก
3.1.3 มีความสามารถในการใช้ internet สืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนการสอนพลศึกษา	3.38	0.63	มาก
3.1.4 มีความสามารถเตรียมข้อมูลการสื่อสารให้พร้อมอยู่เสมอ	3.34	0.55	มาก
3.1.5 มีความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์	3.25	0.57	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.22	0.49	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

3. สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
3.2 การใช้เทคโนโลยี			
3.2.1 มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมายจากคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา	3.13	0.63	มาก
3.2.2 มีความสามารถในการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	3.30	0.61	มาก
3.2.3 มีความสามารถในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี	3.20	0.64	มาก
3.2.4 มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่ภูมิภาคอาเซียนในระบบ internet ออนไลน์	2.97	0.75	มาก
3.2.5 มีความสามารถในการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสอนพลศึกษา	3.09	0.74	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.22	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.97 และสูงสุดเท่ากับ 3.38 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ internet สืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนการสอนพลศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 มีความสามารถในการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ตามลำดับ ส่วนความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในประดิษฐ์สื่อทางการเรียนการสอนทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ สื่ออุปกรณ์ในการประกอบการเรียนการสอนพลศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมายจากคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่ภูมิภาคอาเซียนในระบบ internet ออนไลน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4. สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล			
4.1.1 มีการปรับตัวเข้าหาบุคคลอื่นๆได้	3.68	0.48	มากที่สุด
4.1.2 มีความสามารถในการสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมระหว่างในสถาบันการศึกษา อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน	3.52	0.52	มากที่สุด
4.1.3 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.62	0.51	มากที่สุด
4.1.4 มีความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาที่ดี	3.59	0.51	มากที่สุด
4.1.5 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน	3.70	0.50	มากที่สุด
4.1.6 สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาเพื่อน อาจารย์ ผู้ปกครอง บุคลากรในสถาบัน และชุมชน	3.60	0.54	มากที่สุด
4.2 ความรับผิดชอบ			
4.2.1 มีความสามารถในการสร้างทีมงาน	3.47	0.57	มาก
4.2.2 มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่	3.67	0.48	มากที่สุด
4.2.3 มีความตรงต่อเวลา	3.68	0.52	มากที่สุด
4.2.4 มีความขยันหมั่นเพียร	3.62	0.52	มากที่สุด
4.2.5 มุ่งมั่นในหน้าที่	3.68	0.47	มากที่สุด
4.2.6 มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม	3.69	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.66	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.47 และสูงสุดเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 มีความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 มีการปรับตัวเข้าหาบุคคลอื่นๆ ได้มีความตรงต่อเวลาและมีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ตามลำดับ ส่วนความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 มี

ความสามารถในการสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมระหว่างในสถาบันการศึกษา อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 มีความสามารถในการสร้างทีมงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการวัดและประเมินผล

5. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
5.1 มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดย การสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา ได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ (1) ด้านสมรรถภาพทางกาย (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะ (4) ด้านคุณธรรม (5) ด้านเจตคติ			
5.2 มีความสามารถในแจกแจงอัตราส่วนการให้คะแนนใน วัตถุประสงค์แต่ละด้าน (สมรรถภาพทางกาย ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และเจตคติ)	3.52	0.56	มากที่สุด
5.3 มีความสามารถในการกำหนดเกณฑ์การวัดการ ประเมินผลตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านได้อย่าง ครอบคลุมถูกต้อง	3.46	0.54	มาก
5.4 มีความสามารถในการดำเนินการวัดและประเมินผล ในแต่ละวัตถุประสงค์ ตามการเข้าร่วมกิจกรรม และ การพัฒนาที่เป็นจริงของผู้เรียน	3.52	0.52	มากที่สุด
5.5 มีความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขผลของการ ประเมินเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป	3.46	0.57	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.52	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการวัดและประเมินผล สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.39 และสูงสุดเท่ากับ 3.65 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านทักษะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ด้านความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ตามลำดับ ส่วนความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านเจตคติและมีความสามารถในการดำเนินการวัดและประเมินผลในแต่ละวัตถุประสงค์ ตามการเข้าร่วมกิจกรรม และการพัฒนาที่เป็นจริงของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 มีความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขผลของการประเมินเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไปและมีความสามารถในการกำหนดเกณฑ์การวัดการประเมินผลตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านได้อย่างครอบคลุมถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 มีความสามารถในแจกแจงอัตราส่วนการให้คะแนนในวัตถุประสงค์แต่ละด้าน (สมรรถภาพทางกาย ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และเจตคติ) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน

6. สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
6.1 ทักษะสุขภาพ			
6.1.1 มีความสามารถในการรักษาสุขภาพทางด้านร่างกายอยู่เสมอ	3.58	0.52	มากที่สุด
6.1.2 มีสามารถในการออกกำลังกาย	3.60	0.54	มากที่สุด
6.1.3 มีความสามารถในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ	3.52	0.55	มากที่สุด
6.1.4 สามารถปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลเรื่องสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	3.48	0.57	มาก
6.2 การปฏิบัติงานการสอน			
6.2.1 มีความรู้ความสามารถในการจัดและดำเนินการสอน สามารถเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีได้	3.60	0.56	มากที่สุด
6.2.2 มีความสามารถในการอธิบายและสาธิตการสอนพลศึกษา	3.64	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

6. สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
6.2 การปฏิบัติงานการสอน			
6.2.3 มีสามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการสอน	3.67	0.49	มากที่สุด
6.2.4 มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้	3.58	0.56	มากที่สุด
6.2.5 มีความสามารถในการวางแผนการเรียนการสอน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว	3.54	0.56	มากที่สุด
6.2.6 มีความสามารถในการเลือกเครื่องมือการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์	3.55	0.53	มากที่สุด
6.2.7 มีความสามารถในการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น	3.54	0.53	มากที่สุด
6.2.8 มีความสามารถในการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	3.68	0.46	มากที่สุด
6.2.9 มีความสามารถในการช่วยกระตุ้นการสอนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน	3.54	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.58	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.48 และสูงสุดเท่ากับ 3.68 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 มีสามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 มีความสามารถในการอธิบายและสาธิตการสอนพลศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ตามลำดับ ส่วนความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการวางแผนการเรียนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีความสามารถในการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้นและมีความสามารถในการช่วยกระตุ้นการสอนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 มีความสามารถในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 มีสามารถในการออกกำลังกาย

สามารถปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลเรื่องสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา

7. สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
7.1 การจัดการ			
7.1.1 มีความสามารถในการคิดวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาต่างๆ	3.51	0.57	มากที่สุด
7.1.2 มีความสามารถในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในชั้นเรียนได้	3.40	0.60	มาก
7.1.3 มีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันการพลศึกษาให้กับ			
(1) เด็กปกติ	3.60	0.59	มากที่สุด
(2) เด็กพิเศษ	2.95	0.96	มาก
7.1.4 มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการพลศึกษาได้			
(1) เด็กปกติ	3.52	0.63	มากที่สุด
(2) เด็กพิเศษ	2.89	0.96	มาก
7.1.5 มีความสามารถในการให้บริการชุมชนในการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาได้	3.54	0.62	มากที่สุด
7.1.6 มีความสามารถในการประเมินการทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	3.50	0.57	มากที่สุด
7.2 การพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา			
7.2.1 มีความสามารถในการออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและพัฒนากระบวนการกำหนดหลักสูตร	3.16	0.68	มาก
7.2.2 มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ของการสอน	3.48	0.55	มาก
7.2.3 มีความสามารถในการเขียนแผนการสอนพลศึกษารายปี/รายภาคได้	3.50	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

7. สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทาง พลศึกษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
7.2 การพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา			
7.2.4 มีความสามารถในการจัดหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา	3.48	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.36	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.88 และสูงสุดเท่ากับ 3.60 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันการพลศึกษาให้กับเด็กปกติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 มีความสามารถในการให้บริการชุมชนในการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการพลศึกษาเด็กปกติได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ตามลำดับ ส่วนความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน และพัฒนากระบวนการกำหนดหลักสูตร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 มีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันการพลศึกษาให้กับเด็กพิเศษ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการพลศึกษาได้ (เด็กพิเศษ) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการวิจัย

8. สมรรถนะด้านการวิจัย	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
8.1 มีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า และเข้าร่วมงานวิชาการอยู่เสมอ	3.23	0.63	มาก
8.2 มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา สร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ	3.09	0.74	มาก
8.3 มีความสามารถในการบรรยายและอธิบายของความหมายและระเบียบวิธีการวิจัยได้อย่างถูกต้อง	3.09	0.71	มาก
8.4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่าองค์ความรู้	3.10	0.64	มาก
8.5 มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	3.15	0.69	มาก
8.6 มีความสามารถในการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ทักษะ นำมาสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย	3.12	0.69	มาก
8.7 มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ประชาคมอาเซียน	2.86	0.83	มาก
8.8 มีความสามารถในการแนะนำการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย	3.05	0.67	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.09	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการวิจัย สรุปได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.05 และสูงสุดเท่ากับ 3.23 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า และเข้าร่วมงานวิชาการอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 มีความสามารถในการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ทักษะ นำมาสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ตามลำดับ ส่วนความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3

อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา สร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ และมีความสามารถในการบรรยายและอธิบายของความหมายและระเบียบวิธีการวิจัยได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 มีความสามารถในการแนะนำการศึกษาค้นคว้าและวิจัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียนด้านภาษา

9. สมรรถนะด้านภาษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญ
9.1 มีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และมีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	2.74	0.75	มาก
9.2 มีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาประเทศเพื่อนบ้าน(อาเซียน) เช่น ภาษามาลาเลย์ ภาษากัมพูชา	2.19	0.86	น้อย
9.3 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการเรียนรู้	3.35	0.66	มาก
9.4 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการเรียนรู้	2.51	0.76	มาก
9.5 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยนำเสนอผลงานทางวิชาการด้วยรูปแบบที่เหมาะสม	3.24	0.66	มาก
9.6 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษนำเสนอผลงานทางวิชาการด้วยรูปแบบที่เหมาะสม	2.36	0.78	น้อย
9.7 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการศึกษา ค้นคว้างานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสาร วิชาการต่างๆ)	3.34	0.67	มาก
9.8 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา ค้นคว้างานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสาร วิชาการต่างๆ)	2.47	.84	น้อย
9.9 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการเขียน งาน วิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ)	3.25	0.67	มาก
9.10 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเขียน งานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ)	2.33	0.84	น้อย
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	2.78	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ด้านภาษาสรุป ได้ดังนี้

อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญต่อความสามารถในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.19 และสูงสุดเท่ากับ 3.35 เมื่อพิจารณาตามความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการศึกษาค้นคว้างานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการต่างๆ) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการเขียน งานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ตามลำดับความสำคัญที่อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญใน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษนำเสนอผลงานทางวิชาการด้วยรูปแบบที่เหมาะสม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเขียนงานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ) อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 มีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาประเทศเพื่อนบ้าน (อาเซียน) เช่น ภาษามาลาเซีย ภาษากัมพูชา อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.19

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน จากแบบสอบถามปลายเปิด

(1) ควรให้สถาบันการพลศึกษาได้มีการพัฒนาอาจารย์พลศึกษาอย่างจริงจัง หากเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยภายในประเทศอาจจะมีจุดด้อยที่จำเป็นต้องมีการพัฒนา

(2) ควรพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพพลศึกษา ให้ก้าวหน้าตามสถานการณ์ปัจจุบัน

(3) ควรพัฒนาความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาไปใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาและฝึกกีฬา

(4) ควรพัฒนาสมรรถนะในด้านการสอน ให้เป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้และทางปฏิบัติแก่ผู้เรียน มีวิธีการถ่ายทอดการสอนให้เป็นลำดับขั้นตอน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรม ด้านเจตคติ และการเขียนแผนการสอน

(5) ควรให้คณาจารย์พลศึกษาได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตนในด้านด้านคุณธรรมและจริยธรรม

(6) ควรจัดให้มีการอบรมเสริมความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาของแต่ละประเทศในประชาคมอาเซียนให้กับอาจารย์พลศึกษา โดยเฉพาะครู-อาจารย์ ที่ยังมีเวลาราชการเหลืออยู่ 10 ปีขึ้นไป

(7) ควรให้สถาบันการพลศึกษาคัดสรรคณาจารย์ให้ครบทุกสาขาวิชา ที่เปิดสอนใน 3 คณะ คือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศิลปศาสตร์ เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา และบรรจ้อาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถทางทักษะ จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพอย่างจริงจัง

(8) ควรจัดการอบรมให้มีการพัฒนาการทำผลงานทางวิชาการ งานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษาส่วนกลาง และรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 คน จาก 4 ภูมิภาค เกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ปรากฏสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา ที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อม เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน มีดังนี้

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา กระบวนการในการพัฒนาแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการพัฒนาอาจารย์ประจำการและบุคลากรที่จะเป็นครูสำหรับอาจารย์ประจำการ นั้นควรมีการจัดอบรมตามบริบทของปัญหา ความจำเป็นและความต้องการของแต่ละวิทยาเขตเนื่องจากแต่ละแห่งมีปัญหาและความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน อาจไม่จำเป็นต้องจัดอบรมในทุกด้าน สำหรับบุคลากรที่จะเป็นครูทางพลศึกษาควรส่งเสริมให้มีหลักสูตรผลิตครูให้มีการพัฒนาสมรรถนะ ครบทั้ง 9 ด้าน ดังนี้

(1) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม

สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมของอาจารย์พลศึกษาที่ควรจะมีได้แก่ ความประพฤติปฏิบัติที่ดีเป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา มีจิตเสียสละ มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม มีความเมตตา กรุณาต่อนักศึกษา สามารถให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้ มีจรรยาบรรณครู มีน้ำใจ นักกีฬา เคารพกฎและกติกา แต่งกายเคารพต่อสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 ได้กล่าวว่า “อาจารย์พลศึกษาควรมีจรรยาบรรณความเป็นครู”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้กล่าวว่า “อาจารย์พลศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดี มีน้ำใจนักกีฬามีความซื่อสัตย์ เมตตา กรุณา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้กล่าวว่า “ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์มีความเมตตา กรุณา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้กล่าวว่า “มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีความเมตตาต่อศิษย์”

ผู้ให้สัมภาษณ์กับคนที่ 5 กล่าวว่า “อาจารย์พลศึกษาควรมีความรับผิดชอบ”

อาจารย์พลศึกษาต้องมีจรรยาบรรณทั้งต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้เรียน ผู้รับบริการ และต่อผู้ร่วมอาชีพ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการพลศึกษาจะนำแบบอย่างในการปฏิบัติการสอนของอาจารย์พลศึกษา มาเป็นต้นแบบในการสอน หลังจากที่ได้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานในสถาบันการพลศึกษาอาจารย์พลศึกษาต้องมีหน้าที่นอกจากการเรียนการสอนภายในแล้วยังมีภาระงานนอกเหนือจากการเรียนการสอนนั่นก็คือ การเป็นผู้ฝึกสอนทางด้านกีฬาและการบริการชุมชน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาต้องแสดงออกถึงการมีความรับผิดชอบต่อในงานดังกล่าวมานี้เช่นกัน

(2) สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ

ในด้านความรู้และวิชาการมีความสำคัญมากเนื่องจากมีในโลกปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงความรู้อยู่ตลอดเวลา อาจารย์พลศึกษาควรจะมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า อาจารย์พลศึกษาควรมีการปรับปรุงความรู้ใหม่ๆ โดยอาจารย์พลศึกษาจำเป็นต้องนำเอาความรู้เกี่ยวกับ หลักการ และปรัชญาทางพลศึกษา มาบูรณาการกับศาสตร์ในแขนงต่างๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยี การฝึกนักกีฬา ความรู้ในด้านการป้องกันและการฟื้นฟูนักกีฬา สามารถนำองค์ความรู้เหล่านี้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางด้านวิชาการเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ มีการเตรียมตัวพัฒนาวิชาชีพครู

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 ได้กล่าวว่า “ควรส่งเสริมจัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้กล่าวว่า “ควรมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับประเทศเพื่อนบ้าน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้กล่าวว่า “การส่งเสริมคณาจารย์ไปอบรมความรู้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้กล่าวว่า “ควรมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับประเทศเพื่อนบ้าน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้กล่าวว่า “ควรมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับประเทศเพื่อนบ้าน”

ควรมีการจัดอบรมเสริมความรู้ในบริบทของอาเซียน ในการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญ ในการรวมกลุ่มในสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ควรมีการจัดหรืออบรมเรื่องของภาษา วัฒนธรรม และกีฬาพื้นบ้านของแต่ละประเทศในสมาชิกอาเซียน อาจจะเป็นในรูปแบบของการแบ่งภาค เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการจัดอบรมเรื่องของภาษากัมพูชา เรียนรู้วัฒนธรรมและกีฬาพื้นบ้านของกัมพูชา จัดให้มีการพัฒนาความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ไปใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาและฝึกกีฬา โดยการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาจัดการให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ เพื่ออาจารย์พลศึกษาสามารถนำหลักการต่างๆ ไปใช้ได้จริง

(3) สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ในโลกปัจจุบันการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีมีส่วนสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอน อาจารย์พลศึกษาจึงจำเป็นต้องมีพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ เนื่องจากปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถสืบค้นข้อมูลทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว การสืบค้นข้อมูลที่ผ่านการเชื่อมต่อในระบบ Internet โดยการใช้เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล พัฒนาความรู้วิชาการ และสามารถเข้าไปศึกษาเทคนิควิธีการทางการสอน สืบค้นเอกสารการสอน เพื่อเป็นการดึงความรู้และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางพลศึกษา การใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร และเป็นการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ สร้างนวัตกรรมการสอน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ซึ่งทางสถาบันการพลศึกษาก็มีการพัฒนาในด้านของสื่อและอุปกรณ์ แต่ก็ยังขาดปัจจัยสนับสนุนในเรื่องของอุปกรณ์และสื่อ อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่มีอายุเกิน 50 ปีขึ้นไป ขาดความกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 ได้กล่าวว่า “ความรับผิดชอบเป็นอันดับหนึ่ง สามารถช่วยทำงานประสบความสำเร็จได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้กล่าวว่า “การทำงานเป็นทีม การทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นความสามัคคี”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้กล่าวว่า “การมีความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้งานบรรลุเป้าหมาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้กล่าวว่า “มีความสำคัญมากๆ เพราะการทำงานร่วมกันจะทำให้งานสำเร็จได้เร็วขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้กล่าวว่า “การทำงานแบบ Team Work จะช่วยให้อาจารย์ทำงานได้บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ”

ดังนั้น ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบจึงเป็นด้านที่อาจารย์พลศึกษา สามารถสร้างทีมงานในการปฏิบัติงานเพื่อให้การทำงานมีความราบรื่น กระบวนการพัฒนาการจัดการพัฒนาอาจจะจัดกิจกรรม Team Building คือ เป็นการทำกิจกรรมกันเป็นกลุ่มจุดประสงค์ เพื่อเน้นการทำงานกันเป็นทีม

(4) สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สำหรับสมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและในหน้าที่งาน สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น มีความตรงต่อเวลา มีความสามัคคี สิ่งเหล่านี้มีส่วนในการช่วยให้การปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษามีความราบรื่น มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน หากขาดความรับผิดชอบงานต่างๆ แล้วจะทำให้งานที่ปฏิบัติร่วมกันไม่ประสบความสำเร็จ

(5) สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลอาจารย์พลศึกษามีการออกแบบการประเมินผู้เรียนครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน มีการแจ้งวัตถุประสงค์ เกณฑ์การวัดผลก่อนและหลังการเรียนการสอนอยู่เสมอ แต่ส่วนใหญ่อาจารย์พลศึกษามีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเดิมเพียงด้านเดียว คือ การวัดแบบอิงกลุ่ม การใช้เทคนิคยังไม่หลากหลาย ต้องมีการอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผล โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ทางการวัดและประเมินผลมาถ่ายทอดความรู้ หรือส่งบุคลากรที่เป็นตัวแทนของแต่ละวิทยาเขตไปอบรมและนำความรู้ที่ได้กลับมาเผยแพร่ยังวิทยาเขตต่างๆ ตามที่ตัวแทนในแต่ละภาคเข้ารับการอบรม มีการใช้เครื่องมือมากขึ้น มีการวัดผลครบทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 ได้กล่าวว่า “ในการวัดและประเมินผล อาจารย์พลศึกษามีการใช้การวัดผลมีเพียงด้านเดียว (อิงกลุ่ม) ควรที่จะใช้เทคนิคที่หลากหลายเพื่อวัดผลให้ครบสมรรถนะ ทั้ง 5 ด้าน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้กล่าวว่า “มีการแจ้งวัตถุประสงค์ก่อน และแจ้งเกณฑ์การประเมินให้ทราบ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้กล่าวว่า “ในการวัดนั้นสถาบันการพลศึกษาได้ใช้มาตรฐานตามมคอ.3 เป็นตัวชี้วัด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้กล่าวว่า “ในการวัดนั้นสถาบันการพลศึกษาได้ใช้มาตรฐานตาม มคอ.3 เป็นตัวชี้วัด”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้กล่าวว่า “มีการแจ้งให้นักศึกษาได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเรียน และแจ้งเกณฑ์การวัดให้ทราบ”

การอบรมพัฒนาการวัดและการประเมินผล กระบวนการพัฒนา ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยน ความรู้ โดยการถ่ายทอดการจัดประชุมทางไกล (VDO Conference) การเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความ เชี่ยวชาญทางด้าน การวัดและประเมินผลมาถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน

(6) สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน

อาจารย์พลศึกษาควรทำตัวเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนในด้านการรักษาสุขภาพ คือ การออกกำลังกายอยู่เสมอเพื่อเป็นการดูแลสุขภาพตัวผู้สอนเองและเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย ส่วนใหญ่อาจารย์พลศึกษาเองมีการออกกำลังกายแบบตามวัย มีการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการ ดูแลเรื่องสุขภาพ มีการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค นอกจากนี้ส่วนใหญ่อาจารย์พลศึกษาจะไม่ค่อยมีปัญหาการสอนในทางด้านทักษะทางการปฏิบัติ เนื่องจากอาจารย์พลศึกษามีทักษะในการ ปฏิบัติค่อนข้างสูงเป็นที่ยอมรับ เป็นบุคลากรในหน่วยงานสังกัดทางด้านการกีฬาเกือบทั้งหมด มีการ บริการชุมชน ส่วนการปฏิบัติงานทางด้านการสอนในทางทฤษฎี อาจารย์พลศึกษาควรมีการเรียนรู้ เทคนิคทางการสอน และการใช้สื่อในการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ควรมี การจัดอบรมเทคนิคการสอน ศึกษาดูงาน หรืออาจจะเป็นการเชิญบุคลากรภายนอกมาอบรม การ จัดส่งอาจารย์ภายในไปอบรมและนำกลับมาเผยแพร่ถ่ายทอดให้กับคณาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ และมีการทำข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนทางด้านกีฬา และวัฒนธรรม

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “ด้านสุขภาพคือการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายสม่ำเสมอ และต้องผ่านเกณฑ์สมรรถภาพทางกาย Fit & Firm”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “ด้านสุขภาพคือการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายสม่ำเสมอ ส่วนการสอนผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการสอน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “ด้านสุขภาพคือการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย การสอน ผู้สอนสอนตามรายวิชา ตามเนื้อหาที่ได้รับมอบหมาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “ด้านสุขภาพคือการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้กล่าวว่า “อาจารย์พลศึกษาต้องออกกำลังกายอยู่เสมอ เพื่อแสดงให้ ผู้เรียน และการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ สอนตามรายวิชาที่ได้รับ”

ด้านทักษะสุขภาพอาจารย์พลศึกษาควรออกกำลังกายอยู่เสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับ ผู้เรียน กระบวนการพัฒนา ด้านการสอนคือการจัดอบรมพัฒนาเทคนิคการสอนและการทำวิจัยเพื่อ พัฒนาหลักสูตรและผู้เรียน โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรใน หน่วยงานและส่งบุคลากรอบรมศึกษาดูงาน ควรพัฒนาในด้านการสอนให้เป็นไปตามกระบวนการ เรียนรู้และทางปฏิบัติแก่ผู้เรียน มีวิธีการถ่ายทอดการสอนให้เป็นลำดับขั้นตอน คือ ด้านสมรรถภาพ ทางกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรม ด้านเจตคติ และการเขียนแผนการสอน

(7) สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร

ในด้านการจัดการอาจารย์พลศึกษาเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนการวางแผนการสอนโดยใช้สถานที่และอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม ในด้านการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์พลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่จบทางด้านหลักสูตรและการสอน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาเองจะเป็นเพียงผู้รับนโยบายและสอนตามหลักสูตรที่ได้รับมอบหมาย และมีการบูรณาการทางการสอน การพัฒนาอาจารย์ การประเมินหลักสูตรอาจารย์ผู้สอน และมีการบริการวิชาการทางด้านกีฬา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “จะมีการจัดการอบรมพัฒนาบุคลากรในเรื่องของเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลและการทำวิจัย และจัดวิทยากรมาอบรมและส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานในประเทศใกล้เคียง และจัดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ภายในคณะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “จัดการอบรมศึกษาดูงาน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “จัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรและเชิญวิทยากรผู้มีความรู้”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “จัดการอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตร พัฒนาผู้เรียน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “จัดการอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตร เชิญผู้รู้จากมหาวิทยาลัยใหญ่ๆ มาถ่ายทอดความรู้”

การพัฒนาหลักสูตรอาจารย์พลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่จบทางด้านหลักสูตรและการสอน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาเองจะเป็นเพียงผู้รับนโยบายและสอนตามหลักสูตรที่ได้รับมอบหมาย

(8) สมรรถนะด้านการวิจัย

ด้านการวิจัย เป็นสิ่งจำเป็นที่อาจารย์พลศึกษาจะต้องใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน โดยการใช้วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาตัวเอง และนำเอาองค์ความรู้ที่ได้มาต่อยอดสร้างสรรค์นวัตกรรม สื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ ปัจจุบันอาจารย์พลศึกษามีการผลิตผลงานทางด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในภาพรวมเริ่มดีขึ้นทั้ง 17 วิทยาเขต มีการพัฒนาองค์ความรู้มากขึ้น มีการทำวิจัยเชิงทดลองมากขึ้น เฉลี่ยปีละ 4 เรื่อง แต่ในการทำวิจัยเองนั้นก็มีส่วนในการผลิตผลงานทางการวิจัยค่อนข้างสูง และอาจารย์พลศึกษาเองก็ยังขาดปัจจัยสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณเพื่อสร้างผลงานทางวิชาการ การทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นการทำวิจัยเพื่อเพื่อทำผลงานทางวิชาการ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “จัดการการอบรมการทำวิจัยให้กับบุคลากรในสถาบัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “แรงจูงใจในการทำวิจัยไม่มีเนื่องจากภาระงานเยอะและบุคลากรน้อย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “ภาระงานมีเยอะ งานวิจัยในชั้นเรียนยังมีน้อย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “งบประมาณในการทำวิจัยค่อนข้างสูง และภาระงานอาจารย์เยอะ ขาดแคลนบุคลากรแนวทางพัฒนาคือสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยและจัดสรรอัตราบุคลากรให้เพียงพอ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้กล่าวว่า “การผลิตผลงานทางด้านการวิจัยของอาจารย์พลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา อยู่ในระดับน้อย เพราะบุคลากรส่วนใหญ่ไม่สนใจทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา”

แนวทางการพัฒนา คือ สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาอาจจะให้ค่าตอบแทนใน การทำผลงานการวิจัย จัดให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพิ่มบุคลากรฝ่ายสนับสนุนเมื่อลดภาระงานของอาจารย์ ควรจัดการอบรมให้มีการพัฒนาการทำ ผลงานทางวิชาการ อบรมการทำงานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอน

(9) สมรรถนะด้านภาษา

ประสิทธิภาพในการใช้ทักษะทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและวิชาการของอาจารย์ พลศึกษา อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียนในระดับอยู่ที่ค่อนข้างต่ำ การอยู่ใน กลุ่มอาเซียนจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อาจารย์พลศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้อง พัฒนาสมรรถนะทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นการช่วยให้อาจารย์พลศึกษาในสถาบันการ พลศึกษาสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารความรู้ทางวิชาการ มีการจัดทำผลงานทางด้านวิชาการเพื่อ เผยแพร่ความรู้ทางปัญญา และใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้จากอาจารย์ที่สอนพลศึกษาในอาเซียน และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารในการเรียนการสอน ดังนั้นการพัฒนา อาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา คือ การจัดส่งอาจารย์ไปศึกษาและอบรมในด้านการสื่อสาร ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาทางการที่ใช้ในการสื่อสาร และให้อาจารย์ที่ไปศึกษาและอบรมความรู้ที่นำมา จัดการสอนเพื่อพัฒนาทั้งครูและนักศึกษาต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า “ด้านภาษาทางด้านการสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแต่ภาษาเชิง วิชาการและการวิจัยต้องพัฒนาอีกเยอะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 กล่าวว่า “ยังสู้ประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้ยังคงต้องมีการพัฒนาอีกเยอะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 กล่าวว่า “ภาษาอังกฤษยังสู้ประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้ด้านการสื่อสาร ทางด้านกีฬา ศัพท์เทคนิคต่างๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 กล่าวว่า “ด้านภาษาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนา”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 กล่าวว่า “ด้านภาษาต้องพัฒนาเพื่อให้สามารถแข่งขันได้”

แนวทางการพัฒนา คือ มีนโยบายให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษา ไปเรียนในสถาบันพัฒนาการเรียนรู้อาสาสมัครให้กับบุคลากร และภาษาของแต่ละประเทศใน ประชาคมอาเซียนให้กับอาจารย์พลศึกษา โดยเฉพาะครู-อาจารย์ ที่ยังมีเวลาราชการเหลืออยู่ 10 ปี ขึ้นไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ นำเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษา ในสถาบันการพลศึกษา เพื่อการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น อาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา จำนวน 200 คน จากทั้งหมด 17 วิทยาเขต ได้ แบบสอบถามกลับมา 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อการขับเคลื่อนสู่ ประชาคมอาเซียน จากข้อเสนอแนะของอาจารย์พลศึกษาในการตอบแบบสอบถามและข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ผู้บริหาร ได้แก่ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ในสถาบันการพลศึกษาส่วนกลาง 1 คน และรอง คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ในสถาบันการพลศึกษา ภูมิภาคละ 1 คน รวม 4 คน จาก 4 ภูมิภาค ได้แก่ รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตสุพรรณบุรี รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขต มหาสารคาม รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตลำปาง และรองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตชุมพร

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน” โดยการใช้ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สรุปได้ 9 ด้าน โดย ผู้วิจัยสรุปด้านรายการทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ผลสรุปการวิจัยดังนี้

1) ผลสรุปการวิจัยจากแบบสอบถามแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า และข้อเสนอแนะแบบ ปลายเปิด

1.1 ผลสรุปจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการ พลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด จำนวน 10 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีความยุติธรรม 2) เป็นผู้มีความความประพฤติปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา 3) มีจิตเสียสละ 4) มี มารยาทในการแต่งกายเคารพต่อสถานศึกษาและมีความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะแนวให้กับ นักศึกษาได้อย่างถูกต้อง 5) มีความเข้าใจผู้อื่น 6) เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับอย่าง เคร่งครัด 7) มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน 8) มีความสามารถในการจัดการคิดแก้ไข ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม 9) มีความสามารถในการแสดงออกถึง พฤติกรรมด้านวิชาการอย่างมีอาชีพ 10) มีความเข้าใจในความแตกต่างวัฒนธรรม การปฏิบัติ ตนเองประเทศในอาเซียน

ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 14 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา 2) มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหว 3) มีความรู้เกี่ยวกับกฎกติกา แบบแผนการเล่นกีฬาต่างๆ 4) มีความสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง 5) มีความรู้สามารถอธิบายเกี่ยวกับหลักการ ปรัชญาและประวัติทางพลศึกษา 6) มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา 7) มีความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาการออกกำลังกาย 8) มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาทางการกีฬา 9) มีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพลศึกษา 10) มีความสามารถในการคิดเชิงตรรกะ 11) มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับทั้งในและต่างประเทศ 12) มีความรู้เกี่ยวกับชีวกลศาสตร์ทางการกีฬา 13) มีความตระหนักถึงหลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีประยุกต์และมีการเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน 14) มีความรู้ในเรื่อง บรรดิกการทางพลศึกษา

ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) มีความสามารถในการใช้ Internet สืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนการสอนพลศึกษา 2) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา 3) มีความสามารถเตรียมข้อมูลการสื่อสารให้พร้อมอยู่เสมอ 4) มีความสามารถในการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม 5) มีความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ 6) มีความสามารถในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี 7) มีความสามารถในประดิษฐ์สื่อทางการเรียนการสอนทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ สื่ออุปกรณ์ในการประกอบการเรียนการสอนพลศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ 8) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผลแปลความหมายจากคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา 9) มีความสามารถในการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสอนพลศึกษา 10) มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่ภูมิภาคอาเซียนในระบบ Internet ออนไลน์

ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในมากที่สุด จำนวน 9 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน 2) มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม 3) มีการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน 4) มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ 5) มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีมีความตรงต่อเวลาและมีความขยันหมั่นเพียร 6) สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาเพื่อนอาจารย์ ผู้ปกครอง บุคลากรในสถาบัน และชุมชน 7) มีความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาที่ดี 8) มีความสามารถในการสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมระหว่างในสถาบันการศึกษา อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน 9) มีความสามารถในการสร้างทีมงาน

ด้านที่ 5 สมรรถนะด้านการวัดและการประเมินผล

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านทักษะ 2) มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านความรู้ 3) มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านคุณธรรม 4) มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย 5) มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านเจตคติ และมีความสามารถในการดำเนินการวัดและประเมินผลในแต่ละวัตถุประสงค์ ตามการเข้าร่วมกิจกรรม และการพัฒนาที่เป็นจริงของผู้เรียน 6) มีความสามารถในการกำหนดเกณฑ์การวัดการประเมินผลตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านได้อย่างครอบคลุมถูกต้องและมีความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขผลของการประเมินเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป 7) มีความสามารถในแจกแจงอัตราส่วนการให้คะแนนในวัตถุประสงค์แต่ละด้าน (สมรรถภาพทางกาย ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และเจตคติ)

ด้านที่ 6 สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติการสอน

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในมากที่สุดจำนวน 9 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีความสามารถในการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง 2) มีสามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการสอน 3) มีความสามารถในการอธิบายและสาธิตการสอนพลศึกษา 4) มีสามารถในการออกกำลังกายและมีความรู้ความสามารถในการจัดและดำเนินการสอน สามารถเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีได้ 5) มีความสามารถในการรักษาสุขภาพทางด้านร่างกายอยู่เสมอและมีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ 6) มีความสามารถในการเลือกเครื่องมือการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ 7) มีความสามารถในการวางแผนการเรียนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาวมีความสามารถในการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้นและมีความสามารถในการช่วยกระตุ้นการสอนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน 8) มีความสามารถในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ 9) สามารถปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลเรื่องสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

ด้านที่ 7 สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในมากที่สุดจำนวน 9 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬากลางในสถาบันการพลศึกษาให้กับเด็กปกติ 2) มีความสามารถในการให้บริการชุมชนในการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาได้ 3) มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการพลศึกษาเด็กปกติได้ 4) มีความสามารถในการคิดวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาต่างๆมีความสามารถในการประเมินการทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการเขียนแผนการสอนพลศึกษารายปี/รายภาคได้ 5) มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ของการสอนและมีความสามารถในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา 6) มีความสามารถในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในชั้นเรียนได้ 7) มีความสามารถในการออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและพัฒนากระบวนการกำหนดหลักสูตร 8) มีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันการพลศึกษาให้กับเด็กพิเศษ 9) มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการพลศึกษาเด็กพิเศษได้

ด้านที่ 8 สมรรถนะด้านการวิจัย

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในมาก จำนวน 7 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า และเข้าร่วมงานวิชาการอยู่เสมอ 2) มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ 3) มีความสามารถในการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ทักษะ นำมาสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย 4) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ 5) มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา สร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ และมีความสามารถในการบรรยายและอธิบายของความหมายและระเบียบวิธีการวิจัยได้อย่างถูกต้อง 6) มีความสามารถในการแนะนำการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย 7) มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ประชาคมอาเซียน

ด้านที่ 9 สมรรถนะด้านภาษา

พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้รับจากอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยเฉลี่ยอยู่ในมาก จำนวน 6 ข้อ โดยการเรียงลำดับจากคะแนนค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ 2) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการศึกษา ค้นคว้า งานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการต่างๆ) 3) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการเขียน งานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ) 4) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยนำเสนอผลงานทางวิชาการด้วยรูปแบบที่เหมาะสม 5) มีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และมีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) 6) มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการเรียนรู้

1.2 ผลการผลข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด

พบว่า (1) ควรให้สถาบันการพลศึกษาได้มีการพัฒนาอาจารย์พลศึกษาอย่างจริงจัง หากเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยภายในประเทศอาจจะมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนา (2) ควรพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพพลศึกษา (3) ควรพัฒนาการบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาไปใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาและฝึกกีฬา (4) ควรพัฒนาสมรรถนะในด้านการสอน ให้เป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้และทางปฏิบัติแก่ผู้เรียน (5) ควรให้คณาจารย์พลศึกษาได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตนในด้าน ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (6) ควรจัดให้มีการอบรมเสริมความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาของแต่ละประเทศให้กับอาจารย์พลศึกษา โดยเฉพาะครู-อาจารย์ ที่ยังมีเวลาราชการเหลืออยู่ 10 ปีขึ้นไป (7) ควรให้สถาบันการพลศึกษาคัดสรรคณาจารย์ให้ครบตรง

สาขาวิชา เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา บรรจุอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถทางทักษะ (8) ควรจัดการอบรมให้มีการพัฒนาการทำผลงานทางวิชาการ งานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอน

2) สรุปผลการวิจัย จากการสัมภาษณ์

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ให้อาจารย์พลศึกษาได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตนในด้าน คุณธรรมจริยธรรม อาจารย์พลศึกษาควรมีจรรยาบรรณความเป็นครู เป็นแบบอย่างที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ เมตตากรุณา มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณทั้งต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้เรียน ผู้รับบริการ และต่อผู้ร่วมอาชีพ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการพลศึกษาจะนำแบบอย่างในการปฏิบัติการสอนของอาจารย์พลศึกษา มาเป็นต้นแบบในการสอน หลังจากที่ได้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา การปฏิบัติงานในสถาบันการพลศึกษาอาจารย์พลศึกษานอกจากมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนภายในแล้ว ยังมีภาระงานนอกเหนือจากการเรียนการสอนนั่นก็คือ การเป็นผู้ฝึกสอนทางด้านกีฬาและการบริการชุมชน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาต้องแสดงออกถึงการมีความรับผิดชอบในงานดังกล่าวมานี้เช่นกัน

2. ด้านความรู้และวิชาการ

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ในด้านความรู้และวิชาการมีความสำคัญมาก ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงความรู้อยู่ตลอดเวลา อาจารย์พลศึกษาจึงควรจะมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีการปรับปรุงความรู้ใหม่ๆ มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางด้านวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ ควรส่งเสริมจัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ทราบถึงความ เป็นมาและความสำคัญ ในการรวมกลุ่มในสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการจัดหรืออบรมเรื่อง ของภาษา วัฒนธรรม และกีฬาพื้นบ้านของแต่ละประเทศในสมาชิกอาเซียน อาจจะเป็นในรูปแบบ ของการแบ่งภาค จัดอบรมพัฒนาความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ไปใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาและฝึกกีฬา โดยการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาจัดการให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ เพื่ออาจารย์พลศึกษาสามารถนำหลักการต่างๆ ไปใช้ได้จริง

3. ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ปัจจุบันการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีมีส่วน ในการจัดการเรียนการสอน อาจารย์พลศึกษาจำเป็นจะต้องมีพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่ เสมอ จากการใช้เทคโนโลยีสามารถสืบค้นข้อมูลและความรู้ใหม่ๆทางการศึกษา เอกสารการสอน ดึง ความรู้และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางพลศึกษา ได้สะดวก และรวดเร็ว แนวทางการพัฒนาควรมีการพัฒนาการจัดฝึกอบรมการสื่อสารให้กับอาจารย์พลศึกษาใน การถ่ายทอดการเรียนรู้

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ในสมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อาจารย์พลศึกษาควรมีความรับผิดชอบซึ่งเป็นส่วนสำคัญมาก ที่จะส่วนในการช่วยให้การปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาให้มีความราบรื่น สามารถช่วยทำงานประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบจึงเป็นด้านที่อาจารย์พลศึกษา สามารถสร้างทีมงานในการปฏิบัติงานเพื่อให้การทำงานมีความราบรื่น กระบวนการพัฒนา การจัดการพัฒนาอาจจะจัดกิจกรรม Team Building คือ เป็นการทำกิจกรรมกันเป็นกลุ่ม จุดประสงค์ เพื่อเน้นการทำงานกันเป็นทีม

5. ด้านการวัดและการประเมินผล

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า การวัดและประเมินผลอาจารย์พลศึกษามีการออกแบบการประเมินผู้เรียนครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน มีการแจ้งวัตถุประสงค์ เกณฑ์การวัดผลก่อนและหลังการเรียนการสอนอยู่เสมอ ส่วนใหญ่อาจารย์พลศึกษามีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเดิมเพียงด้านเดียว คือ การวัดแบบอิงกลุ่ม การใช้เทคนิคยังไม่หลากหลาย ต้องมีการอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผล โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ทางด้าน การวัดและประเมินผลมาถ่ายทอดความรู้ หรือมีนโยบายในการจัดส่งเสริมบุคลากรที่เป็นตัวแทนของแต่ละวิทยาเขตไปอบรมและนำความรู้ที่ได้กลับมาเผยแพร่ยังวิทยาเขตต่างๆ ตามที่ตัวแทนในแต่ละภาคเข้ารับการอบรม มีการใช้เครื่องมือมากขึ้น มีการวัดผลครบทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติ ในการวัดและประเมินผล อาจารย์พลศึกษามีการใช้การวัดผลมีเพียงด้านเดียว (อิงกลุ่ม) ควรที่จะใช้เทคนิคที่หลากหลายเพื่อวัดผลให้ครบสมรรถนะ ทั้ง 5 ด้าน ในการวัดนั้นสถาบันการพลศึกษาได้ใช้มาตรฐาน การอบรมพัฒนาการวัดและการประเมินผล กระบวนการพัฒนา ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยการถ่ายทอดการจัดประชุมทางไกล (VDO Conference) การเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญทางด้าน การวัดและประเมินผลมาถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน

6. ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า อาจารย์พลศึกษาควรทำตัวเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน ในด้านการรักษาสุขภาพ ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลเรื่องสุขภาพ การใช้สื่อในการสอน เทคนิคทางการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ด้านสุขภาพคือการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายสม่ำเสมอ และต้องผ่านเกณฑ์สมรรถภาพทางกาย Fit & Firm อาจารย์พลศึกษาต้องออกกำลังกายอยู่เสมอ เพื่อแสดงให้ผู้เรียน และการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ กระบวนการพัฒนา ด้านการสอนคือการจัดอบรมพัฒนาเทคนิคการสอนและการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและผู้เรียน โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรในหน่วยงานและส่งบุคลากรอบรมศึกษาดูงาน ควรพัฒนาในด้านการสอนให้เป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้และทางปฏิบัติแก่ผู้เรียน มีวิธีการถ่ายทอดการสอนให้เป็นลำดับขั้นตอน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรม ด้านเจตคติ และการเขียนแผนการสอน

7. ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ในด้านการจัดการอาจารย์พลศึกษาเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนการวางแผนการสอนโดยใช้สถานที่และอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม ด้านการพัฒนาหลักสูตรอาจารย์พลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่จบทางด้านหลักสูตรและการสอน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาเองจะเป็นเพียงผู้รับนโยบายและสอนตามหลักสูตรที่ได้รับมอบหมาย อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่เน้นการบริการวิชาการทางด้านกีฬาให้กับชุมชน จึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรน้อย จะมีการจัดการอบรมพัฒนาบุคลากรในเรื่องของเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลและการทำวิจัย แนวทางการพัฒนา คือ จัดอบรมโดยการเชิญวิทยากรมาอบรม หรือ อาจส่งบุคลากรไปศึกษาดูงาน จัดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ภายในคณะจัดการอบรมศึกษาดูงาน

8. ด้านการวิจัย

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ด้านการวิจัย เป็นสิ่งจำเป็นที่อาจารย์พลศึกษาจะต้องใช้เพื่อการพัฒนาทั้งผู้เรียน และการพัฒนาตัวเอง นำเอาองค์ความรู้ที่ได้มาต่อยอดสร้างสรรค์นวัตกรรม แต่ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ยังมีน้อยอยู่และคุณภาพของงานวิจัยยังอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากอาจจะมีปัจจัยหลายสาเหตุ เช่น บุคลากรส่วนใหญ่ไม่สนใจทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แรงจูงใจในการทำวิจัยไม่มีเนื่องจากภาระงานเยอะและบุคลากรน้อย ภาระงานมีเยอะ งบประมาณในการทำวิจัยค่อนข้างสูง ขาดแคลนบุคลากร แนวทางพัฒนา คือ สนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยและจัดสรรอัตราบุคลากรให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน จัดอบรมการทำวิจัย การผลิตผลงานทางด้านวิชาการ ให้กับบุคลากรในสถาบันการพลศึกษา สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยอาจจะเป็นค่าตอบแทนในการทำผลงานการวิจัย จัดให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพิ่มบุคลากรฝ่ายสนับสนุนเพื่อลดภาระงานของอาจารย์ จัดการอบรมให้มีการพัฒนาการทำผลงานทางวิชาการ อบรมการทำงานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอน

9. ด้านภาษา

ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ประสิทธิภาพในการใช้ทักษะทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและวิชาการของอาจารย์พลศึกษา อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ภาษาที่ใช้ในเชิงวิชาการและการวิจัยต้องพัฒนาอีก ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการเขียนยังไม่ทัดเทียมกับประเทศในสมาชิกอาเซียนได้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนา ส่วนการสื่อสารทางด้านกีฬา ศัพท์เทคนิคต่างๆ อาจจะมีพอสื่อสารได้ แนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสากลให้กับอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาในสถาบันพัฒนาทางภาษา และส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของแต่ละประเทศในประชาคมอาเซียนให้กับอาจารย์พลศึกษา โดยเฉพาะครู-อาจารย์ ที่ยังมีเวลาราชการเหลืออยู่ 10 ปีขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาเพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1) อภิปรายผลจากแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะการวิจัย

1.1 แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า

1. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม

จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม แสดงให้เห็นว่า อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมากที่สุดถึงระดับมาก ได้แก่ มีความยุติธรรมเป็นผู้มีความความประพฤติปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา มีจิตเสียสละ มีมารยาทในการแต่งกายเคารพต่อสถานศึกษา และมีความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะนำให้กับนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจผู้อื่นเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับอย่างเคร่งครัดมีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสามารถในการจัดการคิดแก้ไขปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรมด้านวิชาการอย่างมืออาชีพ มีความเข้าใจในความแตกต่างวัฒนธรรม การปฏิบัติตนเองประเทศในอาเซียน จากข้อค้นพบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ขวัญบุญจัน (2536) ; วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2543) จะเห็นได้ว่าจจะเห็นได้ว่า จากข้อเสนอแนะแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเนื่องจากว่าในแต่ละข้อมีความในแต่ละข้อนั้นจะมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีความยุติธรรม เป็นผู้มีความความประพฤติปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา มีจิตเสียสละ ซึ่งจะสอดคล้องกับความเห็นของ รัชณี ขวัญบุญจัน (2553)

2. สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ แสดงให้เห็นว่า อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับมากที่สุดถึงระดับมาก ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหวมีความรู้เกี่ยวกับกฎ กติกา แบบแผนการเล่นกีฬาต่างๆ มีความสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องมีความรู้สามารถอธิบายเกี่ยวกับหลักการ ปรัชญาและประวัติทางพลศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาที่มีความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาการออกกำลังกายมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาทางการกีฬามีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพลศึกษามีความสามารถในการคิดเชิงตรรกะมีความรู้ที่ทันเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับทั้งใน และต่างประเทศ มีความรู้เกี่ยวกับชีวกลศาสตร์ทางการกีฬามีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีประยุกต์และมีการเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมีความรู้ในเรื่องบรรดิกการทางพลศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Imad Abdel Haq (2004);

อนุชิตร์ แพ้สูงเนิน (2554) จะเห็นได้ว่าจะเห็นได้ว่า จากข้อเสนอแนะแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารคือรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเนื่องจากว่าในแต่ละข้อมีความในแต่ละข้อนั้นจะมีความสอดคล้องกัน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่อยู่ตลอดเวลาในโลกปัจจุบัน อาจารย์พลศึกษาควรมีการปรับปรุงความรู้ใหม่ๆ โดยอาจารย์พลศึกษาจำเป็นต้องนำเอาความรู้เกี่ยวกับหลักการและปรัชญาทางพลศึกษา มาบูรณาการกับศาสตร์ในต่างๆ ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา การศึกษาการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาตนเอง ค้นหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนทางพลศึกษา การฝึกนักกีฬา ความรู้ในด้านการป้องกันและการฟื้นฟูนักกีฬา สามารถนำองค์ความรู้เหล่านี้มาบูรณาการ ในการจัดการเรียนการสอนสร้างสรรค์ผลงานทางด้านวิชาการเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ

3. สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี แสดงให้เห็นว่าอาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ Internet สืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนการสอนพลศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษามีความสามารถเตรียมข้อมูลการสื่อสารให้พร้อมอยู่เสมอมีความสามารถในการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมมีความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์มีความสามารถในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีมีความสามารถในการประดิษฐ์สื่อทางการเรียนการสอนทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ สื่ออุปกรณ์ในการประกอบการเรียนการสอนพลศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพมีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมายจากคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษามีความสามารถในการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสอนพลศึกษามีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการสู่ภูมิภาคอาเซียนในระบบ internet ออนไลน์

ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ มลิวัดย์ ผิวดราม (2551) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2555) จากข้อค้นพบ ด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีนอกจากนี้จากข้อมูลทางด้านคุณภาพเสนอแนะแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเนื่องจากว่าในแต่ละข้อมีความในแต่ละข้อนั้นจะมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี เป็นสิ่งที่อาจารย์พลศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเนื่องจากปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถสืบค้นข้อมูลทางการศึกษาได้รวดเร็วผ่านการเชื่อมต่อข้อมูลผ่านระบบ Internet โดยการใช้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสาร สืบค้นข้อมูลเพื่อพัฒนาความรู้วิชาการ เพื่อการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ สร้างนวัตกรรมการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ซึ่งจะช่วยให้การเผยแพร่ผลงานทางด้านวิชาการอาจารย์พลศึกษาได้รับการยอมรับมากขึ้นอีกด้วย

4. สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ แสดงให้เห็นว่าอาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมากที่สุดถึงระดับมาก ได้แก่ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมมีการปรับตัวเข้าหาบุคคลอื่น ๆ ได้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีมีความตรงต่อเวลาและมีความขยันหมั่นเพียรสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาเพื่อนอาจารย์ ผู้ปกครอง บุคลากรในสถาบัน และชุมชนมีความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาที่ดีมีความสามารถในการสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมระหว่างในสถาบันการศึกษา อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีความสามารถในการสร้างทีมงาน จากข้อค้นพบ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อ

ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Qin and Qiuyan (2006) ; สานิตย์ หนูนิล (2549) ได้นำเสนอ โครงสร้างรูปแบบสมรรถนะของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาส่วนกล่าวคือ ความสามารถด้านการร่วมมือ มีองค์ประกอบสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์ การสร้างทีมงาน การบริการสังคม จะเห็นได้ว่าจะเห็นได้ว่า จากข้อเสนอแนะแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเนื่องจากว่าในแต่ละข้อมีความในแต่ละข้อนั้นจะมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาจำเป็นต้องผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและในหน้าที่งาน สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น มีความตรงต่อเวลา สิ่งเหล่านี้จะทำให้การปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษามีความราบรื่นมีการพึงพาอาศัยซึ่งกันและกัน

5. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ แสดงให้เห็นว่า อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมากที่สุดถึงระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านทักษะ มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านความรู้ มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านคุณธรรม มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านเจตคติ และมีความสามารถในการดำเนินการวัดและประเมินผลในแต่ละวัตถุประสงค์ ตามการเข้าร่วมกิจกรรม และการพัฒนาที่เป็นจริงของผู้เรียนมีความสามารถในการกำหนดเกณฑ์การวัดการประเมินผลตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านได้อย่างครอบคลุมถูกต้องและมีความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขผลของการประเมินเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไปมีความสามารถในการแจกแจงอัตราส่วนการให้คะแนนในวัตถุประสงค์แต่ละด้าน (สมรรถภาพทางกาย ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และเจตคติ) จากข้อค้นพบ ด้านการวัดและประเมินผล

ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ มลิวัลย์ ผิวคราม (2551); (Qin and Qiuyan, 2006); สานิตย์ หนูนิล (2549) นอกจากนี้ จากข้อค้นพบข้อมูลทางด้านคุณภาพข้อเสนอแนะแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเนื่องจากว่าในแต่ละข้อมีความในแต่ละข้อนั้นจะมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล ส่วนใหญ่อาจารย์พลศึกษามีการวัดผลมีเพียงด้านเดียว (อิงกลุ่ม) การใช้เทคนิคยังไม่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชิตร์ แท้สูงเนิน (2554) ต้องมีการอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน การวัดและประเมิน ควรจัดการอบรมให้มีการพัฒนาการทำผลงานทางวิชาการ งานวิจัย การเขียนตำรา และเอกสารประกอบการสอน

6. สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติการสอน

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ แสดงให้เห็นว่า อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมากที่สุดถึงระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถในการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีสามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการสอน มีความสามารถในการอธิบายและสาธิตการสอนพลศึกษา มีสามารถในการออกกำลังกายและมีความรู้ความสามารถในการจัดและดำเนินการสอน สามารถเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีได้ มีความสามารถในการรักษาสุขภาพทางด้านร่างกาย อยู่เสมอและมีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการเลือกเครื่องมือการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ มีความสามารถในการวางแผนการเรียนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีความสามารถในการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้นและมีความสามารถในการช่วยกระตุ้นการสอนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีความสามารถในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะสามารถปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลเรื่องสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) นอกจากนี้ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2543) ยังได้สรุปถึงสมรรถนะเฉพาะครูพลศึกษาไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งเน้นการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาสุขภาพองค์รวม (Holistic Health) ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณไปพร้อมกัน โดยให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาอย่างหลากหลายทั้งของไทยและของสากล ตามความถนัดและความสนใจ เกิดการพัฒนาทักษะกลไกได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเองตามกฎ กติกา และหลักการทางวิทยาศาสตร์ ได้แข่งขัน และได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย รู้จักความสามารถของตนเอง และรักการออกกำลังกาย โดยการบูรณาการสาระ (Strands) และมาตรฐาน (Standards) จากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และหรือบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ตลอดจนการนำไปจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาสุขภาพผู้เรียน เพื่อการเติมเต็มให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากข้อค้นพบ ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติการสอน จะเห็นได้ว่า จะเห็นได้ว่า จากข้อเสนอแนะแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ รองคณบดีคณะ

ศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเนื่องจากว่าในแต่ละข้อมีความในแต่ละข้อนั้นจะมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาจำเป็นต้อง มีสมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอนควรมีประกอบด้วย มีการออกกำลังกายอยู่เสมอ ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลเรื่องสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ นักศึกษาในสถาบันการพลศึกษาด้วย

7. สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ แสดงให้เห็นว่า อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมากที่สุดถึงระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันการพลศึกษาให้กับเด็กปกติ มีความสามารถในการให้บริการชุมชนในการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาได้ มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการพลศึกษาเด็กปกติได้มีความสามารถในการคิดวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาต่างๆ มีความสามารถในการประเมินการทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการเขียนแผนการสอนพลศึกษารายปีหรือรายภาคได้มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ของการสอนและมีความสามารถในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษามีความสามารถในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในชั้นเรียนได้มีความสามารถในการออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและพัฒนากระบวนการกำหนดหลักสูตรมีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันการพลศึกษาให้กับเด็กพิเศษ มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันการพลศึกษาเด็กพิเศษได้

ซึ่งสอดคล้องกับ เอ็มอัชมา วัฒนบุรานนท์ (2550) ว่าครูพลศึกษาควรมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน การจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดกิจกรรมนันทนาการและการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ จากข้อค้นพบ ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Imad Abdel Haq (2004) จะเห็นได้ว่า จะเห็นได้ว่า จากข้อเสนอแนะ แบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกันอาจเนื่องจากว่าในแต่ละข้อมีความในแต่ละข้อนั้นจะมีความสอดคล้องกันในการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาอาจารย์พลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ขวัญบุญจัน (2536) ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่จับทางด้านหลักสูตรและการสอน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาเองจะเป็นเพียงผู้รับนโยบายและสอนตามหลักสูตรที่ได้รับมอบหมาย

8. สมรรถนะด้านการวิจัย

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ แสดงให้เห็นว่า อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมาก ได้แก่มีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า และเข้าร่วมงานวิชาการอยู่เสมอ มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอมีความสามารถในการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ทักษะ นำมาสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่าองค์ความรู้ มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา สร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาความรู้ใหม่ๆและมีความสามารถในการบรรยายและอธิบายของความหมายและระเบียบวิธีการวิจัยได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการแนะนำการศึกษาค้นคว้าและวิจัย มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ประชาคมอาเซียนอาจเป็นเพราะอาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ มีความสามารถในการทำวิจัยได้

โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) นักวิทยาศาสตร์ และบุคลากรทางด้านวิชาชีพทางการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมรวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชิตร์ แท้สูงเนิน (2554) และแสง วิทย์พิทักษ์ (2547)

นอกจากนี้จากข้อค้นพบข้อมูลทางด้านคุณภาพจากข้อเสนอแนะแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกันสมรรถนะด้านการวิจัยควรจัดการอบรมให้มีการพัฒนาการทำผลงานทางวิชาการ งานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอน เพราะการวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นที่อาจารย์พลศึกษาจะต้องใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาตัวเอง และนำเอาองค์ความรู้ที่ได้มาต่อยอดสร้างสรรค์นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษายังมีผลงานทางด้านวิชาการอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของสถาบันการพลศึกษา (สถาบันการพลศึกษา, 2555) พบว่า อาจารย์หรือบุคลากรทางการศึกษามีจุดอ่อน อาจารย์มีภาระงานอื่นๆ เช่น การทำงานสนับสนุนการบริการชุมชนมากเกินไป ทำให้ไม่มีโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการสอนและการทำวิจัย ขาดความรู้ความชำนาญในการวิจัยและบทความทางวิชาการ ทำให้จำนวนงานวิจัยและบทความทางวิชาการของสถาบันการพลศึกษามีการเผยแพร่น้อย

9. สมรรถนะด้านภาษา

จากผลวิเคราะห์จากแบบสอบถามในสมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ แสดงให้เห็นว่า อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญโดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้ อาจารย์พลศึกษาให้ความสำคัญจากการเรียงลำดับระดับมากถึงระดับน้อย ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการเรียนรู้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการศึกษาค้นคว้างานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการต่างๆ)มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการเขียน งานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ)มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยนำเสนอผลงานทางวิชาการด้วยรูปแบบที่เหมาะสมมีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และมีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ สมรรถนะด้านภาษา มีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารในการการเรียนการสอน การจัดทำผลงานทางด้านวิชาการ การเผยแพร่ความรู้ทางปัญญา และใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้จากอาจารย์ที่สอนพลศึกษาในประชาคมอาเซียน

ซึ่งสอดคล้องกับอนุชิตร์ แท้สูงเนิน (2554) การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ กำจร ตติยกวี (2554) กล่าวว่า การผลิตบัณฑิตในขณะนี้ต้องเผชิญทั้งปัจจัยภายนอก ภายใน ที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งจะส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายเพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์และนักวิจัย ได้โดยสะดวกเพราะเป็นการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาที่นำไปสู่การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และภาษา นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ เพื่อดำเนินการภายในปี 2555-2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน คือ การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) นอกจากนี้อาจารย์พลศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตนในด้าน ภาษา จากข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารคือรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จะเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือสมรรถนะด้านภาษา มีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารในการการเรียนการสอน การจัดทำผลงานทางด้านวิชาการ การเผยแพร่ความรู้ทางปัญญา และใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้จากอาจารย์ที่สอนพลศึกษาในประชาคมอาเซียน

1.2 ข้อเสนอแนะ แบบปลายเปิด

- (1) ควรให้สถาบันการพลศึกษาได้มีการพัฒนาอาจารย์พลศึกษาอย่างจริงจัง หากเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยภายในประเทศอาจจะมีจุดด้อยที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2555) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ และบุคลากรทางด้านวิชาชีพทางด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมรวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา
- (2) ควรพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพพลศึกษาสอดคล้องกับเอ็มอัชมา วัฒนธรรม (2550) มาตรฐาน

ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คือ มีความรู้ ด้านสุขภาพและสมรรถภาพ (การดูแลสุขภาพและสมรรถภาพ การป้องกันโรคการสร้างเสริมสุขภาพ และสมรรถภาพทางกาย) จบการศึกษามีคุณวุฒิทางด้านสุขศึกษาและพลศึกษา (ถ้าจบมาทางด้าน การสาธารณสุขวิทยาศาสตร์สุขภาพหรือ วิทยาศาสตร์การกีฬา จะต้องเรียนวิชาครูเพิ่มเติมอีก 20 หน่วย กิต) มีประสบการณ์วิชาชีพ โดยผ่านการปฏิบัติการสอนหรือฝึกงานระหว่างศึกษาหรือประสบการณ์ ด้านการปฏิบัติงานสาขาวิชาสุขศึกษา พลศึกษา ในสถานศึกษา (อย่างน้อย 1 ปี) (3) ควรพัฒนา การบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาไปใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาและฝึกกีฬา สอดคล้องกับวาทนา คุณาอภิสิทธิ์ (2549) กล่าวคือ จัดการเรียนรู้ในแต่ละชนิดของการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและหรือกีฬาสากล โดยผสมผสานหลักการออกกำลังกาย และหลักวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (4) ควร พัฒนาสมรรถนะในด้านการสอน ให้เป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้และทางปฏิบัติแก่ผู้เรียนสอดคล้อง กับเอมอชมา วัฒนบูรานนท์ (2550) กล่าวคือ ใช้รูปแบบการเรียนการสอนและวิธีการสอนหรือ กิจกรรมที่หลากหลาย สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (5) ควรให้ คณาจารย์พลศึกษาได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตนในด้าน ด้านคุณธรรมและ จริยธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนี ขวัญบุญจัน (2536) (6) ควรจัดให้มีการอบรมเสริมความรู้ ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาของแต่ละประเทศให้กับอาจารย์พลศึกษา โดยเฉพาะครู-อาจารย์ ที่ยังมี เวลาราชการเหลืออยู่ 10 ปีขึ้นไปสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2555) ส่งเสริมการสอน ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา (7) ควรให้สถาบันการพลศึกษาคัดสรรคณาจารย์ให้ครบตรงสาขาวิชา เพื่อพัฒนาคุณภาพ ของนักศึกษา บรรณาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถทางทักษะ (8) ควรจัดการอบรมให้มีการ พัฒนาการทำผลงานทางวิชาการ งานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2555)

2) อภิปรายผลจากการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา กระบวนการใน การพัฒนาแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการพัฒนาอาจารย์ประจำการและบุคลากรที่จะเป็นครู ทางพลศึกษา สำหรับอาจารย์ประจำการ นั้นควรมีการจัดอบรมตามบริบทของปัญหาสอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2548) ว่า การพัฒนาต้องเกิดจากความ ต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา ความจำเป็นและความต้องการของแต่ละวิทยาเขต สอดคล้องกับสุวิมล ว่องวานิช (2548) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผนการดำเนินงาน (2) การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และ (3) การใช้ประโยชน์จากความต้องการจำเป็น แต่เนื่องจากละแห่งมีปัญหาและความต้องการ จำเป็นที่แตกต่างกัน อาจไม่จำเป็นต้องจัดอบรมในทุกด้าน สำหรับบุคลากรที่จะเป็นครูทางพลศึกษา ควรส่งเสริมให้มีหลักสูตรผลิตครูให้มีการพัฒนาสมรรถนะ ครบทั้ง 9 ด้าน สอดคล้องกับวุฒิสกดิ์ โกษ นุกูล (ม.ป.ป) กล่าวว่า การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษามุ่งเน้นให้มีสมรรถนะตามมาตรฐาน ตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะการปฏิบัติงานใน

หน้าที่ (Functional Competency) และสมรรถนะเฉพาะกลุ่มสาระ (Specificational Competency)

1. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม

อาจารย์พลศึกษาควรมีจรรยาบรรณความเป็นครู เป็นแบบอย่างที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ เมตตา กรุณา มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณทั้งต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้เรียน ผู้รับบริการ และต่อผู้ร่วมอาชีพซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน (เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์, 2550) กล่าวคือ อาจารย์ พลศึกษาต้องมีจรรยาบรรณทั้งต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้เรียน ผู้รับบริการ และต่อผู้ร่วมอาชีพ อาจารย์พลศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา มีความซื่อสัตย์ เมตตา กรุณา นอกจากนี้ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการพลศึกษาจะนำแบบอย่างในการปฏิบัติการสอนของอาจารย์พลศึกษา มาเป็นต้นแบบในการสอน หลังจากที่ได้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548 อ้างถึงใน(อนุชิตร์ แท้สูงเนิน, 2554) ดังนี้ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ อาจารย์พลศึกษาควรมีความรับผิดชอบ ซึ่งในการปฏิบัติงานในสถาบันการพลศึกษา อาจารย์พลศึกษาเองต้องมีหน้าที่นอกจากการเรียนการสอนภายในแล้ว ยังมีภาระงานนอกเหนือจากการเรียนการสอนนั่นก็คือ การเป็นผู้ฝึกสอนทางด้านกีฬาและการบริการชุมชน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาต้องแสดงออกถึงการมีความรับผิดชอบในงานดังกล่าวมานี้เช่นกัน

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม คือ จัดอบรมในหัวข้อคุณธรรม จริยธรรมเสริมความเป็นครู เพื่อให้อาจารย์พลศึกษาได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาตน อาจารย์พลศึกษาควรมีจรรยาบรรณความเป็นครู

2. สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ

สมรรถนะในด้านความรู้และวิชาการก็มีความสำคัญในการพัฒนาตัวของอาจารย์พลศึกษา เนื่องจากปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงความรู้ต่างๆเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา อาจารย์พลศึกษาควรมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า มีการปรับปรุงความรู้ใหม่ๆ โดยอาจารย์พลศึกษาจำเป็นต้องนำความรู้เกี่ยวกับ หลักการ และปรัชญาทางพลศึกษา ซึ่งตัวของอาจารย์พลศึกษามีความรู้อยู่แล้วมาบูรณาการกับศาสตร์ในแขนงต่างๆทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา สอดคล้องกับกับงานวิจัยของรัชณี ขวัญบุญจัน (2536) เทคโนโลยี การฝึกนักกีฬา ความรู้ในด้านการป้องกันและการฟื้นฟูนักกีฬา และนำองค์ความรู้เหล่านั้นมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน สร้างสรรค์ผลงานทางด้านวิชาการเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชิตร์ แท้สูงเนิน (2554)

แนวทางการพัฒนา คือ การจัดอบรมเสริมความรู้ในบริบทของอาเซียน ซึ่งอาจารย์พลศึกษามีความรู้ในเฉพาะด้านเกี่ยวกับทางด้านการศึกษาอยู่แล้ว แต่อาจจะขาดความรู้ในด้านอาเซียนว่าอาเซียนมีผลอย่างไรต่อการทำงานในอนาคต รูปแบบการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญ ในการรวมกลุ่มในสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การจัดหรืออบรมเรื่องของภาษา วัฒนธรรม และกีฬาพื้นบ้านของแต่ละประเทศในสมาชิกอาเซียน อาจจะเป็นในรูปแบบของการแบ่งภาค เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการจัดอบรมเรื่องของภาษากัมพูชา เรียนรู้วัฒนธรรมและกีฬาพื้นบ้านของกัมพูชา จัดให้มีการพัฒนาความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ไปใช้ในการสอนวิชาพลศึกษาและฝึกกีฬา โดยการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาจัดการให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ เพื่ออาจารย์พลศึกษาสามารถนำหลักการต่างๆ ไปใช้ได้จริง

3. สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

ปัจจุบันการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาจำเป็นจะต้องมีพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ เนื่องจากปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสามารถสืบค้นข้อมูลทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็วสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2555) ไว้ตอนหนึ่งว่า การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศโดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชาและระดับชั้น การสืบค้นข้อมูลผ่านการเชื่อมต่อในระบบ Internet การใช้เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล เป็นการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ สามารถเข้าไปศึกษาเทคนิค วิธีการทางการสอน สืบค้นเอกสาร การสอน เป็นการดึงความรู้และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนทาง พลศึกษา (เอมอชมา วัฒนบูรานนท์, 2550) เป็นการพัฒนาต่อและยอดองค์ความรู้ สร้างนวัตกรรมการสอน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวช่วยในการสร้างสรรค์ผลงาน

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี การพัฒนาการจัดฝึกอบรมการสื่อสารให้กับอาจารย์พลศึกษาในการถ่ายทอดการเรียนรู้ จัดฝึกอบรมการสื่อสารให้ อาจารย์พลศึกษาสามารถการสื่อสารให้กับผู้เรียนได้เข้าใจในตัวเนื้อหา และยังเป็น การช่วยถ่ายทอด ความรู้กับผู้เรียน การใช้เทคโนโลยี จัดฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีให้กับอาจารย์พลศึกษา เทคโนโลยีมีส่วนในการพัฒนาอาจารย์พลศึกษาให้สามารถค้นคว้าข้อมูล การจัดรูปแบบการเรียนการสอน สำเร็จรูปโดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อการจัดการเรียนรู้

4. สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของอาจารย์พลศึกษา ควรจะมีความรับผิดชอบเป็นอันดับแรก เพราะการรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและในหน้าที่งานมีส่วนในการช่วยให้การปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษามีความราบรื่นในการปฏิบัติงาน หากขาดความรับผิดชอบต่องานต่างๆ แล้วจะทำให้งานที่ปฏิบัติร่วมกันไม่ประสบความสำเร็จการปรับตัวให้เข้าปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นเป็นการพึ่งพาอาศัยกันในที่ทำงานการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความตรงต่อเวลาต่อหน้าที่ที่ปฏิบัติ มีความสามัคคีในหมู่คณะสอดคล้องกับสันติย์ หนูนิล (2549) ไว้ในรูปแบบสมรรถนะความสามารถด้านความร่วมมือ การสร้างความสัมพันธ์ การเป็นที่ปรึกษา สิ่งเหล่านี้มีส่วนในการสนับสนุนการทำงานของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาให้สำเร็จได้

แนวทางในการพัฒนา คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคี รูปแบบของกิจกรรมเป็นการทำกิจกรรมกันเป็นกลุ่ม จุดประสงค์ เพื่อเน้นการทำงานกันเป็นทีม สร้างความสัมพันธ์กันในหมู่คณะ

5. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลของอาจารย์พลศึกษา ควรมีการออกแบบการวัดและประเมิน ประเมินผู้เรียนให้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีเกณฑ์การวัดผลก่อนและหลังการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับเอมอซ์มา วัฒนบูรานนท์ (2550) กล่าวว่า วัดและประเมินผลการสอนได้ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียนและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร แต่จากผลของการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนบอกว่า อาจารย์พลศึกษามีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเดิมเพียงด้านเดียว กล่าวคือ มีการวัดแบบอิงกลุ่ม การใช้เทคนิคยังไม่หลากหลาย ต้องมีการอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผล โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ทางด้านการวัดและประเมินผลมาถ่ายทอดความรู้ หรือส่งบุคลากรที่เป็นตัวแทนของแต่ละวิทยาเขตไปอบรมและนำความรู้ที่ได้กลับมาเผยแพร่ยังวิทยาเขตต่างๆ ตามที่ตัวแทนในแต่ละภาคเข้ารับการอบรม มีการใช้เครื่องมือมากขึ้น มีการวัดผลครบทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติ

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล คือ การอบรมพัฒนาการวัดและการประเมินผล เพื่อวัดและประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยการถ่ายทอดการจัดประชุมทางไกล (VDO Conference) การเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญทางด้าน การวัดและประเมินผลมาถ่ายทอดองค์ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน

6. สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน

อาจารย์พลศึกษาควรทำตัวเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนในด้านการรักษาสุขภาพ คือ การออกกำลังกายอยู่เสมอ เพื่อเป็นการดูแลสุขภาพตัวผู้สอนเองและเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้เรียน การออกกำลังกายอาจจะเป็นการออกกำลังกายแบบตามวัย การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลสุขภาพ และการป้องกันโรคสอดคล้องกับวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2549) นอกจากนี้ส่วนใหญ่อาจารย์พลศึกษาจะไม่ค่อยมีปัญหาการสอนในทางด้านทักษะทางการปฏิบัติ เนื่องจากอาจารย์พลศึกษามีทักษะในการปฏิบัติค่อนข้างสูงเป็นที่ยอมรับ เป็นบุคลากรในหน่วยงานสังกัดทางด้านการกีฬา มีการบริการชุมชน ส่วนการปฏิบัติงานทางด้านการสอนในทางทฤษฎี อาจารย์พลศึกษาควรมีการเรียนรู้เทคนิคทางการสอน และการใช้สื่อในการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ควรมีการจัดอบรมเทคนิคการสอน ศึกษาดูงาน หรืออาจจะเป็นการเชิญบุคลากรภายนอกมาอบรม การจัดส่งอาจารย์ภายในไปอบรมและนำกลับมาเผยแพร่ถ่ายทอดให้กับคณาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ และมีการทำข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนทางด้านกีฬา และวัฒนธรรม

แนวทางในการพัฒนาในด้านการสอน คือ การจัดอบรมพัฒนาเทคนิคการสอนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและผู้เรียน โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรในหน่วยงานและ

อาจจะส่งบุคลากรอบรมศึกษาคูงาน เพื่อพัฒนาในด้านการสอนให้เป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้และทางปฏิบัติแก่ผู้เรียน

7. สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร

ในด้านการจัดการอาจารย์พลศึกษาเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนการวางแผนการสอนโดยใช้สถานที่และอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม ในด้านการพัฒนาหลักสูตรอาจารย์พลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรน้อย ผู้ที่มีส่วนร่วมจะเป็นผู้ที่จบทางด้านหลักสูตรและการสอน ซึ่งอาจารย์พลศึกษาเองจะเป็นเพียงผู้รับนโยบายและสอนตามหลักสูตรที่ได้รับมอบหมาย อาจารย์พลศึกษาเองควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับวิชาชีพ วิทยาลัย (2536) สามารถวิเคราะห์จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรวิชาพลศึกษาซึ่งสอดคล้องกับवासนา คุณาอภิสิทธิ์ (2543) สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ และนำสาระของหลักสูตรไปใช้ในในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาสุขภาพที่เหมาะสมกับเพศ วัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน นอกจากนี้ งานที่อาจารย์พลศึกษาได้รับจะเป็นการบริการวิชาการทางด้านกีฬาให้กับชุมชน

แนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดให้มีการอบรมด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้อาจารย์พลศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ในด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตร

8. สมรรถนะด้านการวิจัย

สมรรถนะด้านการวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นที่อาจารย์พลศึกษาจะต้องใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน และตัวของอาจารย์เอง โดยการใช้วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและเป็นผลในการพัฒนาตัวเองในเรื่องการสอนไปด้วย นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาต่อยอดสร้างสรรค์นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับสาคินิตย หนูนิต (2549) จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่าน กล่าวว่า การผลิตผลงานทางด้านการวิจัยของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา อยู่ในระดับน้อย เพราะบุคลากรส่วนใหญ่ไม่สนใจทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แรงจูงใจในการทำวิจัยไม่มีเนื่องจากภาระงานเยอะและบุคลากรน้อยสอดคล้องกับสถาบันการพลศึกษา (ม.ป.ป.) จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของสถาบันการพลศึกษา พบว่าด้านอาจารย์หรือบุคลากรทางการศึกษามีจุดอ่อน ดังนี้ 1) อาจารย์มีภาระงานอื่นๆ เช่น การทำงานสนับสนุนการบริการชุมชนมากเกินไปทำให้ไม่มีโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการสอนและการทำวิจัย 2) บุคลากรทางการศึกษามีไม่เพียงพอในการทำงานสนับสนุนการศึกษา เช่น ด้านเทคโนโลยี 3) อาจารย์ขาดความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอทำให้อาจารย์แต่ละท่านมีภาระงานสอนหลายวิชา 5) อาจารย์ขาดความรู้ความชำนาญในการวิจัยและบทความทางวิชาการ ทำให้จำนวนงานวิจัยและบทความทางวิชาการของสถาบันการพลศึกษามีการเผยแพร่ น้อย 6) อาจารย์ของสถาบันการพลศึกษาส่วนมากให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองน้อย แต่ปัจจุบันอาจารย์พลศึกษามีการผลิตผลงานทางด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนในภาพรวมเริ่มดีขึ้นทั้ง 17 วิทยาเขต มีการพัฒนาองค์ความรู้มากขึ้น มีการทำวิจัยเชิงทดลองมากขึ้นเฉลี่ยปีละ 4 เรื่อง แต่ในการทำวิจัยเองนั้นก็ยังมีต้นทุนในการผลิตผลงานทางวิชาการวิจัยค่อนข้างสูง และอาจารย์พลศึกษาเองก็ยังคงขาดปัจจัยสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณเพื่อสร้างผลงานทางวิชาการ การทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นการทำวิจัยเพื่อเพื่อทำผลงานทางวิชาการ

ควรจัดการแนวทางในการพัฒนา คือ ควรให้มีการอบรมพัฒนาการทำผลงานทางวิชาการ งานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอน จัดการการอบรมการทำวิจัยให้กับบุคลากรในสถาบัน สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาอาจจะให้เรื่องค่าตอบแทน จัดให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพิ่มบุคลากรฝ่ายสนับสนุนเพื่อลดภาระงานของอาจารย์ สนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยและจัดสรรอัตราบุคลากรให้เพียงพอ

9. สมรรถนะด้านภาษา

ประสิทธิภาพในการใช้ทักษะทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและวิชาการของอาจารย์พลศึกษา อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ภาษาที่ใช้ในเชิงวิชาการและการวิจัยต้องพัฒนาอีก ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการเขียนยังไม่ทัดเทียมกับประเทศในสมาชิกอาเซียนได้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนา ส่วนการสื่อสารทางด้านกีฬา ศัพท์เทคนิคต่างๆ อาจจะพอสื่อสารได้สอดคล้องกับสถาบันการพลศึกษา (ม.ป.ป.) อาจารย์ขาดความรู้ด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ การแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียนในระดับอยู่ที่ค่อนข้างต่ำ การอยู่ในกลุ่มอาเซียน จำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อาจารย์พลศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นการช่วยให้อาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารความรู้ทางวิชาการ มีการจัดทำผลงานทางด้านวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้ทางปัญญา และใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้จากอาจารย์ที่สอนพลศึกษาในอาเซียน และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารในการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนาอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา คือ การจัดส่งเสริมนโยบายให้อาจารย์พลศึกษาได้มีโอกาสอบรมในด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษในสถาบันพัฒนาทางภาษา และนำมาจัดการสอนหรือถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาทั้งครูและนักศึกษาต่อไป โดยเฉพาะครู หรืออาจารย์ ที่มีอายุการปฏิบัติราชการเหลืออยู่ 10 ปีขึ้นไป ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสากลให้กับบุคลากร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. อาจารย์พลศึกษาอาจนำสมรรถนะทั้ง 9 ด้าน มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาและยกระดับสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา หรือนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเพื่อที่จะเข้ามาเป็นอาจารย์ในสถาบันการพลศึกษาต่อไป
2. อาจารย์พลศึกษาอาจนำผลการวิจัยในการพัฒนาสมรรถนะครั้งนี้ ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป
3. ในสถาบันการผลิตครูพลศึกษาอาจพิจารณานำสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาไปบรรจุในหลักสูตรรายวิชา เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำหรับบุคลากรที่จะเป็นครูทางพลศึกษาให้มีการพัฒนาสมรรถนะ ครบทั้ง 9 ด้าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาตามมุมมองของผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา
2. ศึกษาการสร้างเกณฑ์การประเมินสมรรถนะอาจารย์พลศึกษาสถาบันการพลศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. 2555. *ประชาคมอาเซียน (AEAN Community)*.
[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.mfa.go.th/asean/th/asean-media-center/2395>
[28 สิงหาคม 2556]
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2556. *สถาบันการพลศึกษา*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
http://www.mots.go.th/ewt_news.php?nid=228&filename=index.
[15 มกราคม 2557]
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2556. *การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ของ
กระทรวงศึกษาธิการ*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http://www.moe.go.th/moe/th/news/
detail.php?NewsID=29267&Key=newsEDU](http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=29267&Key=newsEDU). [20 สิงหาคม 2556]
- กำจร ตติยกวี. (2554). *จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา*. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: www.thaiail.com/pdf/ohec/ohec_20110711.pdf. [11 มิถุนายน 2556]
- ขจรศักดิ์ ศิริมัย. (ม.ป.ป.). *เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมรรถนะ*. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: [http://competency.rmutp.ac.th/wpcontent/uploads/2011
/01/aboutcompetency.pdf](http://competency.rmutp.ac.th/wpcontent/uploads/2011/01/aboutcompetency.pdf). [20 กุมภาพันธ์ 2557]
- ณัฐตินันท์ วรรณารักษ์. 2555. *ศูนย์ข่าวการศึกษาไทย. ความหมายและความสำคัญของประชาคม
อาเซียน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.enn.co.th/2308>. [18 มิถุนายน, 2556]
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล. 2543. *Competency – Based Human Resources Management. HR
Magazine, 21(4), 12-22.*
- ประคอง กรรณสูต. 2538. *สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: เจริญผลการพิมพ์.
- พลฤทธิ์ ศรีบริบริพัทธ์. 2546. *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนการปฏิรูปการผลิตและ
การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- มลิวัดย์ ผิวคราม. 2551. *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชา
พลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา : ไม่เดลาจาก 3 มุมมอง*.
พิมพ์ครั้งที่ 1. ชุมพร: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- ยุทธ ไถยวรรณ. 2545. *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- รัชณี ขวัญบุญจันทร์. 2536. *สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- รัชณี ขวัญบุญจันทร์. 2553. *มุมมองของการสอนสุขศึกษาในประเทศไทย* Paper presented at the
โครงการเสวนา เรื่อง *ฝ่าวิกฤตการสอนสุขศึกษา*, กรุงเทพมหานคร.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รุ่งฤดี ทองคำ. 2556. *ข้อมูลครู อาจารย์ และบุคลากรในสถาบันการพลศึกษา*. สถาบันการพลศึกษา [ส่วนกลาง]. กลุ่มงานบุคคล. สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2556.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548. *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีการสอนและวัดผลเพื่อการประเมินผลทางการพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา คุณาประสิทธิ์. 2543. *ความสำคัญประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิชาชีพพลศึกษา และพลศึกษา* วารสารสุศึกษา-พลศึกษา-สันตนาการ.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2549. *สมรรถนะเฉพาะวิชาชีพ ครูสุศึกษาและพลศึกษา*. วารสารสุศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ, ปีที่ 32 (กันยายน-ธันวาคม), 21-27.
- วิทยาลัยชุมชนกับประชาคมอาเซียน. 2553. *บทบาทการศึกษาใน 3 เสาหลัก*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://203.150.224.249/ewtadmin86_mua/ewt/aecweb/ewt_news.php?nid=347. [1 มกราคม 2557]
- วีระชัย จิระชาติ. (2549). *แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาแนวใหม่*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.gotoknow.org/posts/17754>. [20 มกราคม 2557]
- วุฒิศักดิ์ โกชนกุล. (ม.ป.พ). *การพัฒนาครูประจำการ*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.pochanukul.com/?p=38>. [11. [21 มกราคม 2557]
- สถาบันการพลศึกษา. 2555. *แผนยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2556 – 2560*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://113.53.231.197/web/web3/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=118&Itemid=185&lang=th. [14 สิงหาคม 2556]
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. 2548. *ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา ปี 2549-2551*. กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.
- สรามณี ทะสุวรรณ. (2549). *คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร ครู ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีนครินทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- सानิตย์ หนูนิล. (2549). *รูปแบบภาวะผู้นำที่ผลต่อความสำเร็จขององค์กร Leadership Styles Affecting Successful Organization*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://business.east.spu.ac.th/depart_new/knowledge_data.php?id=12&type=3. [11 พฤศจิกายน 2556]
- सानิตย์ หนูนิล. (ม.ป.ป.). *ขีดความสามารถของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา (Lecturers' Competencies)*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://business.east.spu.ac.th/admin/knowledge/A131Lecturer%20Competency%20Article.pdf>. [21 พฤศจิกายน 2556]
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2552). *มาตรฐานสมรรถนะของครูในบริบทของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.bic.moe.go.th/th/images/.../MOE-SEAMEO.pdf. [14 กรกฎาคม, 2556]

- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2547). *Competency: เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://202.183.190.2/FTPiWebAdmin/knw_pworld/image_content/53/53_human2.pdf. [3 พฤษภาคม 2556]
- สุชาติ แสงดวงดี. 2550. *การพัฒนาอาจารย์สาขานิติศาสตร์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุบิน ยุทธรัช. 2554. *แนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็น*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 13(2), 32-34.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2531. *ตัวอย่างการนำ Needs Assessment ไปใช้ในการสำรวจปัญหาเพื่อการพัฒนาบุคลากร (Staff Development Needs)*. บทความเผยแพร่ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประเมินโครงการของสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2544. *การพัฒนามาตรฐานคุณภาพครูและผู้บริหารสถานศึกษาและการวางระบบการประเมินภายใน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2548. *การวิจัยและการประเมินการจำเป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสวง วิทย์พิทักษ์. 2547. *สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุชิตร์ แท้สูงเนิน. 2554. *สมรรถนะที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในช่วง พ.ศ. 2554 – 2564*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานนท์ ศักดิ์วีระชัย. 2547. *แนวความคิดเรื่องสมรรถนะเรื่องเก่าที่เราหลงทาง*. จุฬาลงกรณ์วารสาร, 16 (64), 57-78.
- เอ็มอัชมา วัฒนบูรานนท์. 2550. *มาตรฐานวิชาชีพครูสุขศึกษาและพลศึกษา*. วารสารครุศาสตร์, 35, 57-63.

ภาษาอังกฤษ

- Imad Abdel Haq. 2004. *Teaching Competencies of Physical Education teachers in the Primary Basic Stage in Nablus Directorate*. [Online]. Available from <http://www.zajel.org/print.asp?newsID=2992> [2014, January 10]
- Kaufman, R. 1987. *A needs assessment prime*. *Training & Development Journal*. In America Social for Training and Development. (1992 ,pp: 1937 – 1941).
- McClelland, D. C. 1973. *Testing for Competence rather than for intelligence*. *American Psychologist*. 28(1), 1-14.
- Parry, S. B. 1992. *Evaluating for Impact of Training*. Alexandria, VA: America Society for Training and Development.

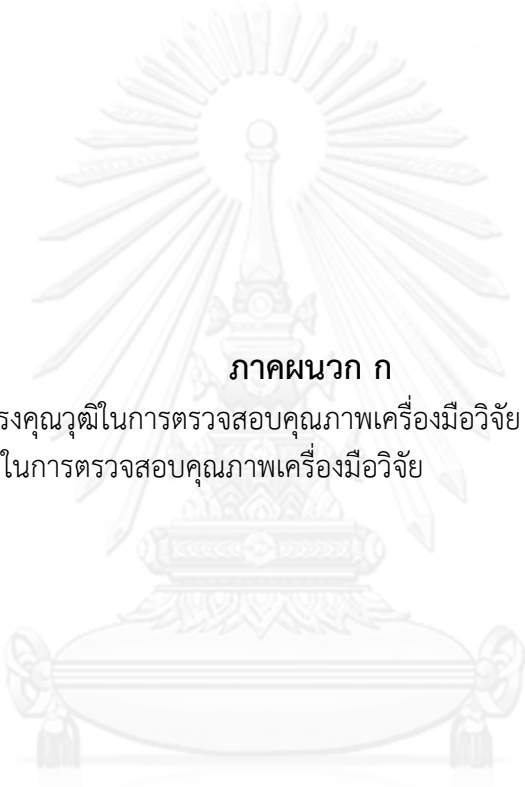
- Qin and Qiuyan. 2006. *Analysis on the Competency Model of the Lecturers in the Application Oriented University*. [Online]. Available from www.seiobluemountain.com/search/detail.php?id=1850 [2013,October 16]
- Scriven, M. 1991. *Evaluation thesaurus*. [Online]. Available from www.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/download/.../8455 [2014,February 14]
- Witkin, B. R. 1984. *Assesing Needs in education and social program*. San Francisco: Jossey-Boss Publishers.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

1. หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ 0512.6(2771)/57-

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

3 มกราคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมเกียรติ กาทองทุ่ง นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและ
พลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนว
ทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคม
อาเซียน” โดยมี อาจารย์ ดร.รุ่งระวี สมะวรรณนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.จตุรรัตน์ วิบูลผล)
รองคณบดี
ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 600

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1.อาจารย์ ดร.นพดล จีระบุญดิลก	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
2.อาจารย์ ดร.เบญจมาศ เกิดมาลัย	อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตร์ การกีฬา คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์
3.รองศาสตราจารย์ มลิวัลย์ ผิวคราม	หัวหน้างานวิจัยและพัฒนาหัวหน้า ภาควิชาการศึกษาหัวหน้างานวัดผล และประเมินผลสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ อินทร์ธมยา	อาจารย์พิเศษสาขาวิชาสุขศึกษาและ พลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รองศาสตราจารย์ ศุภฤกษ์ มั่นใจตน	อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ภาคผนวก ข

1. หนังสือขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย
2. รายชื่อสถาบันการพลศึกษาที่ขอตกลงใช้เครื่องมือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ 0512.6(2771)/57-

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

29 มกราคม 2557

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมเกียรติ กาทองทุ่ง นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและ
พลศึกษาภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนว
ทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคม
อาเซียน” โดยมี อาจารย์ ดร.รุ่งระวี สมะวรรณนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความ
จำเป็นต้องตกลงใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กับคณาจารย์สาขาวิชาพลศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ตกลงใช้เครื่องมือ
ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ วิบูลผล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 600

รายชื่อสถาบันการศึกษาที่ขอทดลองใช้เครื่องมือ

1. สถาบันการพลศึกษาเขตสุพรรณบุรี
2. สถาบันการพลศึกษาเขตอ่างทอง
3. สถาบันการพลศึกษาเขตกรุงเทพ
4. สถาบันการพลศึกษาเขตสมุทรสาคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

1. หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการวิจัย สัมภาษณ์
2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัย สัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ 0512.6(2771)/57-

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

3 มกราคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมเกียรติ กาทองทุ่ง นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและ
พลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนว
ทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคม
อาเซียน” โดยมี อาจารย์ ดร.รุ่งระวี สมะวรรณนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความ
ประสงค์จะทำการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ วิบูลผล)

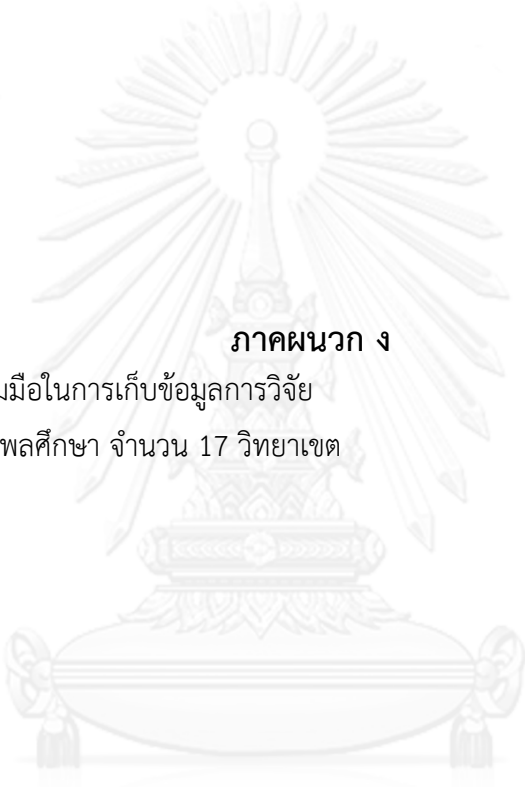
รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 600

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนา

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1. อาจารย์ ดร.นพดล จิรบญดิลก	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ส่วนกลาง
2. นายทัศนัย รอดเรือง	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อินอ้อย เฉลิมชิต	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
4. นายศิวะ พลนิล	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารารัตน์ ธรรมมานุชิต	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง

ภาคผนวก ง

1. หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย
2. รายชื่อ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ 0512.6(2771)/57-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

11 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายสมเกียรติ กาทองทุ่ง นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ในระหว่างการทำนงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน” โดยมี อาจารย์ ดร.รุ่งระวี สมะวรรณนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กับคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ วิบูลผล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 600

รายชื่อสถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต

1. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตสุพรรณบุรี
2. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตอ่างทอง
3. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตกรุงเทพ
4. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตสมุทรสาคร
5. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชลบุรี
6. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตลำปาง
7. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตเชียงใหม่
8. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตเพชรบูรณ์
9. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตสุโขทัย
10. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตอุดรธานี
11. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม
12. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชัยภูมิ
13. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตศรีสะเกษ
14. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชุมพร
15. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตกระบี่
16. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตตรัง
17. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตยะลา

1. แบบสอบถาม
2. แบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

2. ในการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยใคร่ขอให้รายละเอียดเกี่ยวกับ คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

อาจารย์พลศึกษา หมายถึง อาจารย์หรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา

สถาบันการพลศึกษา หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทำหน้าที่ผลิตครู โดยเฉพาะครูสอนพลศึกษาและสุขศึกษา

สมรรถนะของอาจารย์พลศึกษา หมายถึง ความสามารถของครูอาจารย์พลศึกษาในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามเกณฑ์ หรือการมีผลงานที่โดดเด่นกว่าในการทำงาน โดยประกอบด้วยสมรรถนะด้านต่างๆ ดังนี้

สมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง ความสามารถของครูอาจารย์พลศึกษาในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามเกณฑ์ หรือการมีผลงานที่โดดเด่นกว่าในการทำงาน โดยประกอบด้วยสมรรถนะด้านต่างๆ ดังนี้ สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน สมรรถนะด้านการวิจัย และสมรรถนะด้านภาษา

สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงออกถึงการครองตน ความประพฤติปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับอย่างเคร่งครัด มีความยุติธรรม มีจิตเสียสละ มีความเข้าใจผู้อื่น มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรมด้านวิชาการอย่างมืออาชีพ สามารถจัดการคิดแก้ไขปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

สมรรถนะด้านความรู้และวิชาการ หมายถึง ความรู้ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงถึง มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและปรัชญาทางการศึกษา การเรียนรู้ในประเทศมาเลเซีย สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับทั้งในและต่างประเทศ มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ สามารถคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการวางแผนออกแบบกระบวนการสอน ความสามารถในการคิดเชิงตรรกะสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา

สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาในการใช้ความรู้ทางพลศึกษาประดิษฐ์สื่อทางการเรียนและการสอนทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออุปกรณ์ในการประกอบการสอนพลศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร มีความสามารถในการดูละเอียดดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ สามารถเผยแพร่ผลงานทั้งในระบบออนไลน์

สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงออกถึง การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีภาวะผู้นำผู้และตามที่ดี ความสามารถในการเป็นที่ปรึกษา มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ความสามารถในการสร้างทีมงาน มีความขยัน มุ่งมั่นในหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงออกถึง ความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการสอน คือ ด้านสมรรถภาพทางกาย ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และเจตคติ สามารถกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินผลตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านได้อย่างครอบคลุมถูกต้อง สามารถปรับปรุงแก้ไขผลของการประเมินเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนต่อไป

สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่รักษาสุขภาพทางด้านร่างกายอยู่เสมอ สามารถออกกำลังกายและเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ มีความรู้ความสามารถในการจัดและดำเนินการสอน สามารถเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีได้ สามารถอธิบายและสาธิตการสอนพลศึกษา สามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย สามารถกำหนดกิจกรรมและเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาได้ มีความสามารถใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการ ในการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงถึง ความสามารถในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในชั้นเรียน สามารถจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาในสถาบันพลศึกษา สามารถจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันพลศึกษา สามารถจัดโปรแกรมกีฬาสำหรับเด็กพิเศษ ความสามารถในการทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ความสามารถในการจัดกีฬาและนันทนาการ สามารถบริการชุมชนในการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาได้ ออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐานและพัฒนากระบวนการกำหนดหลักสูตร

สมรรถนะด้านการวิจัย หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาสร้างความรู้ การพัฒนาความรู้ใหม่ๆ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ การวิจัยในการต่อยอดความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และศักยภาพให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร

สมรรถนะด้านภาษา หมายถึง ความสามารถของอาจารย์พลศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการใช้ทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อนบ้าน มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

7. ท่านสอนวิชาในด้าน.....(ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)
- พลศึกษา
  - สุขศึกษา
  - สุขศึกษาและพลศึกษา
  - อื่นๆ โปรดระบุ.....
8. จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์
- น้อยกว่า 4 ชั่วโมง   4-10 ชั่วโมง
  - 11-17 ชั่วโมง   18-24 ชั่วโมง   มากกว่า 24 ชั่วโมง
9. ภาระอื่นนอกจากงานสอน
- ไม่มี
  - มี
- โปรดระบุ.....
10. ท่านผลิตผลงานวิชาการเช่น บทความ เอกสารคำสอน ตำรา งานวิจัย บ้างหรือไม่
- ไม่มี
  - มี
- โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณารายการในแต่ละด้านของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน แล้วพิจารณาตัดสินว่าสมรรถนะแต่ละด้านมีความสำคัญต่ออาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษามากน้อยเพียงใด โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผลจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก และจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียแต่อย่างใดสำหรับตัวท่าน โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยตัวเลขแต่ละค่ามีความหมายดังนี้

ระดับคะแนน 4 หมายถึง สมรรถนะที่สำคัญมากที่สุด

ระดับคะแนน 3 หมายถึง สมรรถนะที่สำคัญมาก

ระดับคะแนน 2 หมายถึง สมรรถนะที่สำคัญน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง สมรรถนะที่สำคัญน้อยที่สุด

ประวัติทางพลศึกษา				
2.2 มีความสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง				
2.3 มีการเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียน สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน				
2.4 มีความรู้ที่ทันเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับทั้งใน และ ต่างประเทศ				
2.5 มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีประยุกต์				
2.6 มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหว				
2.7 มีความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาการออกกำลังกาย				
2.8 มีความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา				
2.9 มีความรู้เกี่ยวกับชีวกลศาสตร์ทางการกีฬา				
2.10 มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาทางการกีฬา				
2.11 มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา				
2.12 มีความรู้เกี่ยวกับกฎ กติกา แบบแผนการเล่นกีฬาต่างๆ				
2.13 มีความสามารถในการคิดเชิงตรรกะ				
2.14 มีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพลศึกษา				
2.15 มีความรู้ในเรื่องบรรดิกการทางพลศึกษา				

หมายเหตุ บรรดิกการ หมายถึง ผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายและสุขภาพ

สมรรถนะ	ระดับความสำคัญของสมรรถนะ			
	4	3	2	1
สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี				
3.1 การสื่อสาร				
3.1.1 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา				

3.1.2 มีความสามารถในการประดิษฐ์สื่อทางการเรียนการสอน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ สื่ออุปกรณ์ในการ ประกอบการเรียนการสอนพลศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ				
3.1.3 มีความสามารถในการใช้ internet สืบค้นข้อมูลเพื่อ การเรียนการสอนพลศึกษา				
3.1.4 มีความสามารถเตรียมข้อมูลการสื่อสารให้พร้อมอยู่ เสมอ				
3.1.5 มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารจากสื่อ ออนไลน์				
3.2 การใช้เทคโนโลยี				
3.2.1 มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการ ประมวลผล แปลความหมายจากคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา				
3.2.2 มีความสามารถในการเลือกใช้อุปกรณ์สารสนเทศที่ ทันสมัยในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม				
3.2.3 มีความสามารถในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอนพลศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี				
3.2.4 มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ สู่ภูมิภาคอาเซียนในระบบ internet ออนไลน์				
3.2.5 มีความสามารถในการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสอนพลศึกษา				
สมรรถนะ	ระดับความสำคัญของสมรรถนะ			
	4	3	2	1
สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล				
4.1.1 มีการปรับตัวเข้าหาบุคคลอื่นๆได้				
4.1.2 มีความสามารถในการสร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริม ระหว่างในสถาบันการศึกษา อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน				

4.1.3	มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี				
4.1.4	มีความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาที่ดี				
4.1.5	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน				
4.1.6	สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาเพื่อนอาจารย์ ผู้ปกครอง บุคลากรในสถาบัน และชุมชน				
4.2	ความรับผิดชอบ				
4.2.1	มีความสามารถในการสร้างทีมงาน				
4.2.2	มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่				
4.2.3	มีความตรงต่อเวลา				
4.2.4	มีความขยันหมั่นเพียร				
4.2.5	มุ่งมั่นในหน้าที่				
4.2.6	มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม				
สมรรถนะ		ระดับความสำคัญของสมรรถนะ			
		4	3	2	1
สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล					
5.1	มีความสามารถออกแบบกิจกรรมการประเมินผลโดยการ สร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการสอน คือ				
	(1) ด้านสมรรถภาพทางกาย				
	(2) ด้านความรู้				
	(3) ด้านทักษะ				
	(4) ด้านคุณธรรม				
	(5) ด้านเจตคติ				

5.2 มีความสามารถในการแจกแจงอัตราส่วนการให้คะแนนใน วัตถุประสงค์แต่ละด้าน (สมรรถภาพทางกาย ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และเจตคติ)				
5.3 มีความสามารถในการกำหนดเกณฑ์การวัดการประเมินผล ตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านได้อย่างครอบคลุมถูกต้อง				
5.4 มีความสามารถในการดำเนินการวัดและประเมินผล ในแต่ละวัตถุประสงค์ ตามการเข้าร่วมกิจกรรม และ การพัฒนาที่เป็นจริงของผู้เรียน				
5.5 มีความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขผลของการประเมิน เพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป				
สมรรถนะ	ระดับความสำคัญของสมรรถนะ			
	4	3	2	1
สมรรถนะด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน				
6.1 ทักษะสุขภาพ				
6.1.1 มีความสามารถในการรักษาสุขภาพทางด้านร่างกายอยู่ เสมอ				
6.1.2 มีสามารถในการออกกำลังกาย				
6.1.3 มีความสามารถในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูก สุขลักษณะ				
6.1.4 สามารถปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการดูแลเรื่อง สุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค				
6.2 การปฏิบัติงานการสอน				
6.2.1 มีความรู้ความสามารถในการจัดและดำเนินการสอน สามารถเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาที่ดีได้				
6.2.2 มีความสามารถในการอธิบายและสาธิตการสอน				

พลศึกษา				
6.2.3 มีสามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการสอน				
6.2.4 มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้				
6.2.5 มีความสามารถในการวางแผนการเรียนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว				
6.2.6 มีความสามารถในการเลือกเครื่องมือการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์				
6.2.7 มีความสามารถในการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น				
สมรรถนะ	ระดับความสำคัญของสมรรถนะ			
	4	3	2	1
6.2.8 มีความสามารถในการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง				
6.2.9 มีความสามารถในการช่วยกระตุ้นการสอนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน				
สมรรถนะด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา				
7.1 การจัดการ				
7.1.1 มีความสามารถในการคิดวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาต่างๆ				
7.1.2 มีความสามารถในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในชั้นเรียนได้				
7.1.3 มีความสามารถในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาภายในสถาบันการศึกษาให้กับ				
(1) เด็กปกติ				
(2) เด็กพิเศษ				

7.1.4 มีความสามารถในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬา ระหว่างสถาบันการพลศึกษาได้				
(1) เด็กปกติ				
(2) เด็กพิเศษ				
7.1.5 มีความสามารถในการให้บริการชุมชนในการจัด กิจกรรมทางด้านกีฬาได้				
7.1.6 มีความสามารถในการประเมินการทำงานให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ				
สมรรถนะ	ระดับความสำคัญของสมรรถนะ			
	4	3	2	1
7.2 การพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา				
7.2.1 มีความสามารถในการออกแบบหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน และพัฒนากระบวนการกำหนดหลักสูตร				
7.2.2 มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์ ของการสอน				
7.2.3 มีความสามารถในการเขียนแผนการสอนพลศึกษารายปี/ราย ภาคได้				
7.2.4 มีความสามารถในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา				
สมรรถนะด้านการวิจัย				
8.1 มีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า และเข้าร่วมงาน วิชาการอยู่เสมอ				
8.2 มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา สร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ				
8.3 มีความสามารถในการบรรยายและอธิบาย ของความหมายและระเบียบวิธีการวิจัยได้อย่างถูกต้อง				
8.4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่า องค์ความรู้				

8.5 มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ				
8.6 มีความสามารถในการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จาก การวิจัย ทักษะ นำมาสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย				
8.7 มีความสามารถในการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ประชาคมอาเซียน				
8.8 มีความสามารถในการแนะนำการศึกษาค้นคว้าและวิจัย				
สมรรถนะ	ระดับความสำคัญของสมรรถนะ			
	4	3	2	1
สมรรถนะด้านภาษา				
9.1 มีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และมีความรู้ความเข้าใจในการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน)				
9.2 มีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาประเทศเพื่อนบ้าน (อาเซียน) เช่น ภาษามลายูเซีย ภาษากัมพูชา				
9.3 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการเรียนรู้				
9.4 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการเรียนรู้				
9.5 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยนำเสนอผลงานทางวิชาการด้วยรูปแบบที่เหมาะสม				
9.6 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษนำเสนอผลงานทางวิชาการด้วยรูปแบบที่เหมาะสม				
9.7 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการศึกษาค้นคว้า งานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ ต่างๆ)				

9.8 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาค้นคว้า งานวิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ ต่างๆ)				
9.9 มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการเขียน งาน วิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ)				
9.10 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเขียนงาน วิชาการ (หนังสือ ตำรา บทความ เอกสารวิชาการ)				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา
เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา
โปรดตอบคำถามทุกข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบสัมภาษณ์

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน (....) หรือให้ข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
3. อายุ.....ปี
4. วุฒิการศึกษา.....
5. ตำแหน่ง/หน้าที่.....
6. สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขต.....
- วัน เวลา ที่ทำการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาเพื่อ
ขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา
เพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียนแบ่งออกเป็น 9 ด้าน โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

1. ท่านคิดว่าสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสู่
ประชาคมอาเซียนมีด้านที่เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง
2. ท่านคิดว่าอาจารย์พลศึกษาในสถานศึกษาของท่านควรมีการเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมใน
ด้านใดบ้าง เพื่อการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน
3. ท่านคิดว่าสถาบันการพลศึกษาให้ความสำคัญอย่างไรกับการเตรียมความพร้อม เพื่อ
ขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน
4. ท่านคิดว่าสมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมของอาจารย์พลศึกษาที่ควรจะมีได้แก่
อะไรบ้าง
5. ในด้านความรู้และวิชาการท่านคิดว่าอาจารย์พลศึกษาควรมีการปรับตัวอย่างไรให้เข้า
กับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า
6. ท่านคิดว่าในโลกปัจจุบันการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีมีส่วนสำคัญในการจัดการ
เรียนการสอนอย่างไร
7. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีส่วนในการช่วยการ
ปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาอย่างไร
8. ท่านคิดว่าในการวัดและประเมินผลอาจารย์พลศึกษามีการออกแบบการประเมินผู้เรียน
ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการสอนและแจ้งวัตถุประสงค์ เกณฑ์การวัดผลก่อนและหลังการสอน
หรือไม่ และนำผลของการวัดไปปรับปรุงแก้ไขต่อไปอย่างไร
9. ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงาน
  - 9.1 ท่านคิดว่าอาจารย์พลศึกษาควรทำตัวเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนในการรักษาสุขภาพ
อย่างไร
  - 9.2 ท่านคิดว่างานปฏิบัติการสอนอาจารย์พลศึกษาควรมีการเรียนรู้เทคนิคการสอนและ
การใช้สื่อในการสอนเพื่อให้บรรยากาศการเรียนรู้เป็นอย่างไร
10. ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรทางพลศึกษา
  - 10.1 ด้านการจัดการและการพัฒนาหลักสูตรท่านคิดว่าอาจารย์พลศึกษาควรมีขั้นตอน
การวางแผนการสอนโดยใช้สถานที่และอุปกรณ์อย่างไร
  - 10.2 ท่านคิดว่าในการพัฒนาหลักสูตรอาจารย์พลศึกษาควรมีการประเมินการทำงาน
และจัดประชุมเพื่อวางแผนหรือพัฒนากระบวนการพัฒนาเพื่อกำหนดหลักสูตรบ้างหรือไม่ อย่างไร
11. ท่านคิดว่าในด้านการวิจัยอาจารย์พลศึกษามีการผลิตผลงานทางด้านการวิจัยเพื่อ
พัฒนาการเรียนรู้ของเรียนอยู่เสมอหรือไม่

12. ด้านภาษาท่านคิดว่าประสิทธิภาพในการใช้ทักษะทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและ
วิชาการของอาจารย์พลศึกษา อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียนได้มากน้อย
ไหม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสมเกียรติ กาทองทุ่ง เกิดเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2528 ที่อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี โดยโครงการสมทบกับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เมื่อ พ.ศ.2551 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาคหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา พ.ศ.2555

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY